

תמצית דוחות כספיים ליום 30 בספטמבר 2009

תוכן העניינים

2	דוח הדירקטוריון
60	סקירת ההנהלה
79	הצהרות
81	דוח סקירת רואי החשבון המבקרים
82	תמצית הדוחות הכספיים

דוח תמציתי של הדירקטוריון לדוחות הכספיים ליום 30 בספטמבר 2009

בישיבת הדירקטוריון של בנק מזרחי טפחות בע"מ שהתקיימה ביום 23 בנובמבר 2009 (ו' כסלו תש"ע) הוחלט לאשר ולפרסם את דוח הדירקטוריון ואת הדוחות הכספיים המאוחדים של בנק מזרחי טפחות בע"מ והחברות המוחזקות שלו ליום 30 בספטמבר 2009. הדוחות הכספיים ערוכים לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

הסביבה הכללית והשפעת גורמים חיצוניים על קבוצת הבנק

התפתחויות במשק בישראל בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2009

התפתחויות ריאליות

במהלך הרבעון השלישי של שנת 2009 נמשכה ההתאוששות במשק הישראלי שהחלה ברבעון הקודם, ולאחר שהמשק גלש למיתון במהלך המחצית השנייה של 2008.

על פי אומדני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, צמח התוצר המקומי הגולמי ברבעון זה בשיעור של 2.2% לאחר צמיחה של 1.0% ברבעון השני של השנה, וירידה של 3.2% ברבעון הראשון של השנה. התוצר לנפש צמח בשיעור מתון של 0.3% וזאת לאחר ירידה מצטברת של כ- 2.5% במהלך ארבעת הרבעונים הקודמים. יבוא הסחורות והשירותים גדל בשיעור של 61.9%, לאחר גידול של 4.8% ברבעון השני של השנה.

יצוא הסחורות והשירותים והצריכה הפרטית הובילו את ההתאוששות, כבשנים עברו. יצוא הסחורות והשירותים התרחב בשיעור של 21.8% בהמשך לצמיחה של 14.6% ברבעון השני של שנת 2009. הצריכה הפרטית גדלה בשיעור של 8.9% בהמשך לגידול של 8.1% ברבעון השני. ההשקעה בנכסים קבועים עלתה בשיעור של 23.2% לעומת גידול של 2.7% ברבעון השני, כאשר גידול של 6.7% נרשם בהשקעה בבנייה למגורים. בהוצאה לצריכה ציבורית חלה ברבעון השלישי עליה מתונה של 1.2%, לאחר עלייה של 12.6% ברבעון הקודם.

על פי אומדנים ראשוניים של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה לשנת 2009 כולה, ייוותר התוצר המקומי הגולמי ללא שינוי, בהשוואה לעלייה של 4.0% בשנת 2008. יצוא הסחורות והשירותים יירד בשנת 2009 בשיעור חד של 13.2%, לאחר עלייה של 5.2% אשתקד, והצריכה הפרטית תגדל ב- 0.6%, לאחר גידול של 3.6% בשנת 2008.

מגמת העלייה בשיעור האבטלה, שהחלה באוגוסט 2008, נבלמה כבר בחודש אפריל 2009, ומאז חלה ירידה. באוגוסט 2009 עמד שיעור האבטלה במשק על 7.6%, בהשוואה ל- 7.9% בחודש אפריל, ול- 5.9% בחודש אוגוסט 2008.

אינפלציה ושערי חליפין

במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2009 עלה מדד המחירים לצרכן בשיעור של 3.4%, לעומת עלייה של 4.4% בתקופה המקבילה אשתקד. במהלך הרבעון השלישי של שנת 2009 עלה המדד בשיעור של 1.3%, בהשוואה לעלייה של 2.0% ברבעון המקביל אשתקד. מקורה של עלייה זו בעיקר בהעלאות מיסים (מע"מ, היטל בצורת, ומס על כלי רכב) ובעליית מחירי הדיור.

במהלך תשעת החודשים של שנת 2009 יוסף שער החליפין של השקל מול הדולר בשיעור של 1.2%, ופוחת מול האירו בשיעור של 4.0%. במהלך הרבעון השלישי של 2009 יוסף שער החליפין של השקל מול הדולר בשיעור של 4.1%, ומול האירו בשיעור של 0.5%. שער החליפין הגיע ב-30 בספטמבר 2009 ל-3.758 שקלים חדשים לדולר, לעומת 3.919 שקלים חדשים לדולר ב-30 ביוני 2009 ו-3.802 שקלים חדשים לדולר ב-31 בדצמבר 2008. שער החליפין של השקל מול האירו עמד ב-30 בספטמבר 2009 על 5.510 שקלים חדשים לאירו, לעומת 5.535 שקלים חדשים לאירו ב-30 ביוני 2009 ו-5.297 שקלים חדשים לאירו ב-31 בדצמבר 2008.

במהלך הרבעון השלישי של שנת 2009 הודיע בנק ישראל על שינוי אופן פעילותו בשוק מטבע החוץ, והפסיק לרכוש מטבע חוץ באופן קבוע, והצהיר על התערבות במקרים בהם ישנן תנודות חריגות בלבד בשער החליפין.

מדיניות מוניטרית ופיסקלית

בנק ישראל צמצם במעט את מדיניותו המרחיבה במהלך הרבעון השלישי של שנת 2009, והעלה את הריבית לחודש ספטמבר ב-0.25 נקודת אחוז ל-0.75%, לאחר 5 חודשים בהם עמדה הריבית על 0.5%. במקביל, החליט בנק ישראל לסיים את רכישות אגרות החוב הממשלתיות. עם זאת, ציפיות האינפלציה לשנה הקרובה, הנגזרות משוק ההון, עמדו בחודש ספטמבר על 2.3%, כך שהריבית הריאלית לטווח הקצר עמדה על שיעור שלילי של 1.5%, שיעור המשקף עדיין מדיניות מרחיבה מאוד. יצוין, כי הריבית לחודשים אוקטובר ונובמבר נותרה ללא שינוי בשיעור של 0.75%.

בתשעת החודשים הראשונים של 2009 נרשם גירעון של 21.9 מיליארד שקלים חדשים בתקציב הממשלה, לעומת עודף של 1.3 מיליארד שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד. הגירעון נבע מירידה של כ-10% בהכנסות ממיסים (בניכוי תיקוני חקיקה והתאמות), ומעליה של כ-5% בהוצאות.

בנייה למגורים ושוק המשכנתאות

לאחר גידול חד בביקוש לדירות ברבעון השני של שנת 2009, ועליית מחירים חדה של כ-11% במחירי הדירות מראשית השנה (על פי סקר מחירי דירות - הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה), הורגשה ירידה בביקוש לדירות ברבעון השלישי של שנת 2009. ירידה זה באה לידי ביטוי הן במכירת דירות חדשות מיוזמה פרטית שירדה ב-16% לעומת הרבעון השני, והן במכירת דירות מיוזמה ציבורית שירדה ב-6%. מגמת הירידה בהיצע הדירות החדשות למכירה מיוזמה פרטית, שהחלה בסוף 2008, נמשכה ברבעון השלישי של שנת 2009, ובסוף חודש ספטמבר 2009 נותרו למכירה כ-7,650 דירות חדשות לעומת 11,050 בסוף 2008, ירידה של 31%. גם מלאי הדירות למכירה במונחי חודשים נמצא במגמת ירידה, ועל פי קצב המכירות הממוצע בששת החודשים שהסתיימו בספטמבר, יספיק ל-6 חודשים בלבד.

הריבית הנמוכה במשק סייעה להמשך הצמיחה בשוק המשכנתאות ברבעון השלישי של השנה, בו גדל היקף המשכנתאות ב-22% לעומת הרבעון השני של השנה. עם זאת, בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2009 נרשם גידול מתון של 1% בלבד, לעומת תשעת החודשים המקבילים אשתקד, זאת בעקבות הירידה בהיקף המשכנתאות ברבעון הראשון, בהשפעת המיתון במשק. היקף הפיגורים נותר יציב במהלך הרבעון, אך ביחס ליתרת האשראי נמשכה מגמת הירידה.

שוק ההון

ברבעון השלישי של שנת 2009 נמשכה המגמה החיובית בשוק ההון, לנוכח שיפור ניכר בנתונים המאקרו-כלכליים ומגמה חיובית בשווקי ההון בחוץ לארץ.

מדדי המניות העיקריים בשוק המקומי סיכמו רבעון חיובי נוסף, בדומה למגמה העולמית. מדד תל אביב 25 ומדד תל אביב 100 רשמו ברבעון השלישי של שנת 2009 עליות של כ-15.4% וכ-15.8%, בהתאמה, בהמשך לעליות של כ-18.4% וכ-20.3% ברבעון השני של השנה. מדדי הנדל"ן 15 והתל-טק 15 רשמו עליות אף הם, וסיימו את הרבעון השלישי של שנת 2009 בעליות של כ-9.6% וכ-14.3%, בהתאמה, בהמשך לעליות של כ-37.5% וכ-21.3% ברבעון השני של השנה. מחזור המסחר היומי הממוצע במניות ובניירות ערך המירים הסתכם ברבעון השלישי של שנת 2009 בכ-1.95 מיליארד שקלים חדשים, עליה לעומת המחזור הממוצע היומי ברבעון הקודם שעמד על כ-1.8 מיליארד שקלים חדשים, אך עדיין מתחת למחזור המסחר הממוצע היומי בשנת 2008 שעמד על כ-2 מיליארד שקלים חדשים. על רקע השיפור בשווקים, התאפיין הרבעון השלישי בשיפור בהיקף גיוסי מניות, ובמהלך הרבעון גויס סך של כ-1.1 מיליארד שקלים חדשים. זאת, לעומת כ-750 מיליון שקלים חדשים שגויסו ברבעון הקודם.

בשוק איגרות החוב עלו מדד איגרות החוב הכללי ומדד איגרות החוב הצמודות למדד ברבעון השלישי בכ-2.5% וכ-3.4%, בהתאמה. מדד איגרות החוב הלא צמודות עלה ב-1.5% על רקע ירידה בצפייות האינפלציוניות. בסך הכל גייס הסקטור העסקי מהציבור וממשקיעים מוסדיים באמצעות איגרות חוב, סך של כ-12.3 מיליארדי שקלים חדשים ברבעון השלישי של שנת 2009, לעומת 11.8 מיליארדי שקלים חדשים ברבעון הקודם ו-3.7 מיליארדי שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד, כאשר נרשמה ירידה בדירוגי החברות המגייסות. מחזור המסחר היומי הממוצע באיגרות חוב עמד על כ-3.8 מיליארדי שקלים חדשים, ירידה של כ-12.5% בהשוואה לרבעון הקודם, וכ-6% בהשוואה למחזור המסחר היומי הממוצע בשנת 2008.

כלכלה עולמית

ברבעון השלישי של שנת 2009 נרשמו אינדיקציות מעורבות במגמת היציאה מהמשבר. התוצר המקומי הגולמי בארצות הברית עלה ברבעון השלישי של שנת 2009 בשיעור של 3.5% במונחים שנתיים, לאחר ירידה של 0.7% ברבעון השני של 2009. מדובר ברבעון הראשון של צמיחה מזה 4 רבעונים. תרומה נכבדה לצמיחה נובעת מתוכנית התמריצים הממשלתית. בניכוי השפעת הסיוע לענף כלי הרכב, צמחה הכלכלה האמריקאית בשיעור של כ-2% במהלך הרבעון. מנגד, שיעור האבטלה בארצות הברית המשיך במגמת העלייה, ועמד בחודש ספטמבר על 9.8%.

התוצר המקומי הגולמי בגוש האירו, צמח בשיעור של 1.6% ברבעון השלישי של שנת 2009, בהשוואה לירידה של 0.8% ברבעון השני. עיקר השיפור נבע מהאצה בקצב הצמיחה בגרמניה, ומעבר לצמיחה חיובית באיטליה. לעומתם, התוצר המקומי הגולמי בבריטניה המשיך לרדת זה רבעון שביעי ברציפות. ברבעון השלישי של שנת 2009 ירד התוצר המקומי הגולמי בבריטניה בשיעור של 1.6%, במונחים שנתיים, לאחר ירידה של 2.4% ברבעון השני.

בסין הואץ קצב גידול התוצר, ועמד ברבעון השלישי של 2009 על 8.9%, לעומת 7.9% ברבעון השני ו- 6.1% ברבעון הראשון. האינפלציה בארצות הברית ובגוש האירו המשיכה להיות שלילית, וב- 12 החודשים שהסתיימו ב-30 ספטמבר 2009, עמדה על 1.3% בארצות הברית ו- 0.3% בגוש האירו. בהתאם, נותרה המדיניות המוניטארית ללא שינוי. שיעור הריבית בארצות הברית נע בטווח של 0.00% - 0.25%, והריבית בגוש האירו עמדה על שיעור של 1%.

מידע צופה פני עתיד

חלק מהמידע המפורט בדוח הדירקטוריון, שאינו מתייחס לעובדות היסטוריות, מהווה מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח - 1968 (להלן: "החוק").

תוצאות הבנק בפועל, עשויות להיות שונות מהותית מאלו שנכללו במסגרת המידע צופה פני עתיד או מהמשתמע ממנו. מידע צופה פני עתיד מאופיין במילים או בביטויים כגון: "אנו מאמינים", "צפוי", "חזוי", "מעריכים", "מתכוונים", "מתכננים", "מתעתד", "עשוי להשתנות" וביטויים דומים להם, בנוסף, לשמות עצם כגון: "תכנית", "יעדים", "רצון", "צריך", "יכול", "יהיה". מידע וביטויים צופי פני עתיד אלו, כרוכים בסיכונים ובחוסר וודאות משום שהם מבוססים על הערכות ההנהלה לגבי אירועים עתידיים אשר כוללים מספר רב של גורמים, לרבות, בין היתר, כתוצאה מההתפתחות הכלכלית בארץ ובעולם, ובמיוחד המצב הכלכלי במשק, כולל השפעת תנאים מקרו כלכליים וגיאופוליטיים; משינויים והתפתחויות בשוקי המטבע ובשוקי ההון בארץ ובעולם, מגורמים שונים נוספים המשפיעים על החשיפה לסיכונים פיננסיים, משינויים באיתנות הפיננסית של לווים, מהעדפות הציבור, מחקיקה, מהוראות גורמי פיקוח, מהתנהגות המתחרים, מהיבטים הקשורים בתדמית הבנק, מהתפתחויות טכנולוגיות ומנושאי כח אדם.

השקעות בהון הבנק ועסקאות במניותיו

במהלך התקופה שהחלה ביום 1 ביוני 2009 והסתיימה ביום 2 בספטמבר 2009, רכשה קבוצת ורטהיים באמצעות (Holding) Ltd. 300,379 M.W.Z. מניות רגילות בנות 0.1 ש"ע. כל אחת, כך ששיעור החזקה של הקבוצה בבנק עלה מ-20.02% ביום 31 בדצמבר 2008 ל-20.21% ביום 30 בספטמבר 2009.

במהלך הרבעון השלישי של שנת 2009 ביצע הבנק רכישה עצמית של 2,500,000 מניות, בעלות של כ-76 מיליוני שקלים חדשים. לפרטים נוספים ראה באור 11 א.

אירועים מהותיים בעסקי קבוצת הבנק

מיזוג בנק אדנים

ביום 24 בנובמבר 2008 החליט דירקטוריון הבנק, בהמשך להחלטת ועדת הביקורת של הבנק, וכן ועדת הביקורת ודירקטוריון בנק אדנים למשכנתאות בע"מ, חברה בת בבעלות ובשליטה מלאים של הבנק, לאשר מיזוג של בנק אדנים אל ולתוך הבנק. ביום 23 בפברואר 2009 התקבל אישור רשם החברות למיזוג, ובכך נתמלאו כל התנאים למיזוג. לפרטים, ראה באור 11 ב. לדוחות הכספיים.

תכנית אופציות לסמנכ"לים חברי הנהלת הבנק ורכישה עצמית של מניות

ביום 29 במרץ 2009 החליט דירקטוריון הבנק, לאחר קבלת אישורה של ועדת הביקורת של הבנק, לאשר תכנית להקצאת כתבי אופציה על פי הצעה פרטית (להלן "התכנית") לתשעה נושאי משרה בבנק, שהינם סמנכ"לים חברי הנהלת הבנק (מתוכם ניצע אחד שניהן כסמנכ"ל, יצא לחופשה ללא תשלום מעבודתו בבנק ומכהן כיום כמנהל הכללי של בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ). ביום 29 ביוני 2009 הוקצו כ- 5.85 מיליון כתבי אופציות. האופציות תחולקנה לחמש מנות שוות, אשר הבשלת כל אחת מהן, החל משנה ממועד ההענקה ובתום כל שנה נוספת לאחר מכן, מותנית בהשגת יעד שנתי של תשואה על ההון בשיעור של 10% לפחות, בשנה שקדמה למועד בו מנת האופציה צפויה להבשיל.

ערך ההטבה התיאורטי של כתבי האופציה שהוקצו בשלב זה, כאמור, שחושב בהתאם לכללי הרישום החשבונאי בתקן חשבונאות מספר 24, בניכוי אופציות שפקעו עקב פרישת שני סמנכ"לים, מסתכם בכ-24 מיליון שקלים חדשים (כ-28 מיליון שקלים חדשים, כולל מס שכר).

ביום 9 בנובמבר 2009 החליט דירקטוריון הבנק, לאחר קבלת אישורה של ועדת הביקורת של הבנק, לאשר הקצאת 1,104,999 כתבי אופציה נוספים, בתנאים זהים למעט מחיר המימוש, לשני סמנכ"לים שמונו לתפקידם לאחר מועד אישור תכנית האופציות לסמנכ"לים. ערך ההטבה התיאורטי של כתבי האופציה הנוספים, שחושב בהתאם לכללי הרישום החשבונאי בתקן חשבונאות מספר 24 ליום האישור, מסתכם בכ-10 מיליון שקלים חדשים.

תכנית האופציות מהווה נדבך חשוב, במסגרתו יוענק לניצעים תגמול ארוך טווח, המיועד, בין היתר, לתמרץ את חברי הנהלת הבנק להמשיך ולכהן בבנק במשך תקופה ארוכה, תוך מתן המשקל הראוי למטרותיו ארוכות הטווח של הבנק ולשיקולים ארוכי טווח בניהול הבנק ובפעילותו וכן לחשיבה האסטרטגית הדרושה לצמיחה בעתיד. ראייה ארוכת טווח זו עולה בקנה אחד גם עם ניהול מערך הסיכונים של הבנק. זאת, במקביל לאי הכללתם של חברי הנהלה, על פי בחירתם, בתכנית הבונוסים עבור כל אחת מן השנים 2009 עד 2012, שהינה תכנית לטווח קצר יותר, וכן להסכמתם שלא להיכלל בתכנית בונוסים לשנת 2013, אם וככל שתאושר על ידי הבנק.

תכנית האופציות מהדקת את הקשר בין ההטבה שתינתן לניצע על פי התכנית לבין תוצאותיו העסקיות של הבנק, על פני זמן, ובכך מחזקת את התמריץ הניתן לניצעים בכל הקשור לעמידה ביעדים הכלליים של הבנק וברווחיות הכלל ארגונית, לאורך זמן. הדבר מושג כתוצאה מכך, שהזכאות להטבה הגלומה בכתבי האופציה נבנית על פני זמן, וערכה של ההטבה נגזר אף הוא לאורך זמן ונובע במישרין מבניית התשתית הראויה וקצירת פירותיה לאורך השנים.

הקצאת כתבי האופציה הותנתה בכך שהמפקח על הבנקים יתיר לבנק רכישה עצמית של מניות בכמות שלא תפחת מ-1,400,000 מניות בנות 0.1 ש"ח ע.ג. מהומו המונפק של הבנק.

ביום 27 במאי 2009 קיבל הבנק את אישור המפקח, לפיו המפקח התיר לבנק, באופן חד פעמי, רכישה עצמית של 2,500,000 מניות בנות 0.1 ₪ ע.ג. מהונו המונפק של הבנק, וזאת בכפוף לכל דין. ביום 20 ביולי 2009 אישר דירקטוריון הבנק תכנית לרכישה עצמית על ידי הבנק של עד 2,500,000 מניות בנות 0.1 ע.ג. כל אחת, בכפוף לתנאים שנקבעו באישור המפקח. הרכישות העצמיות יבוצעו על ידי גוף חיצוני לבנק (אחד או יותר) שהינו חבר הבורסה, בכפוף למגבלות שנקבעו לעניין זה, על ידי הדירקטוריון. עד ליום 24 בספטמבר 2009 השלים הבנק את הרכישה העצמית, ובסך הכל נרכשו 2,500,000 מניות, בעלות של כ-76 מיליון שקלים חדשים. על פי התנאי שנקבע לעניין זה באישור המפקח, הבנק ימכור את כל המניות העודפות (אם יהיו כאלה) מיד לאחר תום תקופת המימוש של כל כתבי האופציה שהוקצו על פי תכנית האופציות, דהיינו מיד לאחר תום שבע שנים מיום הקצאת כתבי האופציה על פי תכנית האופציות. לפי אישור מקדמי שהתקבל מרשות המיסים, ברכישת המניות כאמור לעיל, לא תיווצר לבנק חבות מס. הדירקטוריון הגיע לכלל מסקנה, כי רכישות עצמיות של מניות הבנק על פי תכנית הרכישה כמפורט לעיל, עומדות במבחני החלוקה הקבועים בחוק החברות, וכן מקיימות את התנאים שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין מס' 331. הדירקטוריון שב ובחן את עמידת הבנק במבחני החלוקה שנקבעו בחוק החברות וכן את התקיימותם של התנאים שנקבעו בהוראה 331, במועד האישור של הדוחות הכספיים של הבנק לרבעון השני של שנת 2009.

בנימוקי הדירקטוריון צוין, כי הרכישות העצמיות של המניות, על פי אישור המפקח, נועדו להקטין את שיעור הדילול של בעלי המניות של הבנק, כתוצאה ממימוש כתבי האופציה על פי תכנית האופציות. לפרטים נוספים, ראה באור 11 א. לדוחות הכספיים.

עדכונים בתכנית האופציות לעובדים

ביום 2 במרץ 2009 החליט דירקטוריון הבנק, לאחר קבלת אישורה של ועדת הביקורת של הבנק מיום 2 במרץ 2009, להאריך באופן חד פעמי בשנתיים את תקופת המימוש של כל האופציות שהוקצו לחברי הנהלה, מנהלי אגפים וסקטורים, מנהלי מחלקות וסניפים של הבנק וחברות בנות של הבנק, בהתאם לתכנית מיום 19 ביולי 2005. לפרטים, ראה באור 11 ג. לדוחות הכספיים.

ביום 9 בנובמבר 2009 החליט דירקטוריון הבנק, לאחר קבלת אישורה של ועדת הביקורת של הבנק, לאשר הקצאת 1,085,432 כתבי אופציה נוספים, בתנאים זהים למעט מחיר המימוש, לארבעה נושאי משרה בבנק. ערך ההטבה התיאורטי של כתבי האופציה הנוספים, שחושב בהתאם לכללי הרישום החשבונאי בתקן חשבונאות מספר 24 ליום האישור, מסתכם בכ-9 מיליון שקלים חדשים.

החלטת הדירקטוריון באשר ליחס הלימות ההון הראשוני המקורי של הבנק

ביום 29 ביוני 2009 החליט דירקטוריון הבנק להנחות את הנהלת הבנק לפעול לכך, כי ביום 31 בדצמבר 2009, יחס הלימות ההון הראשוני המקורי של הבנק, לא יפחת משיעור של 6.7%.

החלטה זו הינה המשך להחלטות קודמות של הדירקטוריון בנושא הלימות ההון:

החלטה מיום 14 במאי 2007, להנחות את הנהלת הבנק לפעול לכך כי החל מהדוחות הכספיים לרבעון השני של שנת 2007 הלימות ההון (כולל הון משני עליון) לא תפחת משיעור של 11.2%;

החלטה מיום 25 בפברואר 2008, להנחות את הנהלת הבנק לפעול כך, כי עד סוף שנת 2009 יחס הלימות ההון (כולל הון משני עליון), לא יפחת משיעור של 12%;

החלטה מחודש אפריל 2006, כי יחס הלימות ההון, לא כולל הון משני עליון, לא יפחת משיעור של 10%.

במכתב מיום 30 באוגוסט 2009, הנחה בנק ישראל את הבנקים כי עד לסיום תהליך הסקירה וההערכה הפיקוחי של בנק ישראל על יישום הנדבך השני של הוראות השעה ליישום באזל II (תהליך SREP - Supervisory Review and Evaluation Process), נדרש הבנק להמשיך ולעמוד ביעדי ההון כפי שהוגדרו על ידו במונחי באזל I (הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 311).

הסכם קיבוצי מיוחד עם ארגון העובדים

ביום 16 בספטמבר 2009 נחתם הסכם קיבוצי מיוחד עם ארגון העובדים, לפיו הוארך ההסכם הקיבוצי המיוחד שנחתם ב-2006 ב-5 שנים נוספות, החל מ-1 בינואר 2011 ועד 31 בדצמבר 2015. ההסכם אושר בדירקטוריון הבנק ביום 19 באוקטובר 2009. במסגרת ההסכם הוחלט בין היתר על שמירת שקט תעשייתי מוחלט בתקופת ההסכם, על הנהגת תכנית לפרישה מרצון של עד 200 עובדים בתקופת ההסכם, ועל מתן אפשרות להנהלה לפטר עד 50 עובדים קבועים בגין אי התאמה, בתקופת ההסכם. לפרטים, ראה באור 11 ז. לדוחות הכספיים.

לפי ציפיות ההנהלה במועד פרסום הדוחות הכספיים ביחס למספר העובדים הצפויים לפרוש ולעלות פרישתם, נאמדת עלות הסכם הפרישה בכ-70 מיליוני שקלים חדשים, והיא נכללה בסעיף משכורות והוצאות נלוות ברבעון השלישי של שנת 2009. במהלך הרבעון הרביעי של שנת 2009, תבחן הנהלת הבנק את אומדן העלות על פי הציפיות העדכניות, ובהתאם תעודכן במידת הצורך ההפרשה שתיכלל בדוחות הכספיים.

השלמת הטמעת הקוד האתי בבנק

במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2009 הושלם בבנק תהליך הטמעת הקוד האתי לכלל העובדים והמנהלים. הקוד האתי פורסם באתר הבנק באינטרנט. ועדת האתיקה ממשיכה בפעילותה להעמקת המודעות ושימור השיח הארגוני בנושא הקוד האתי בבנק.

כרטיס אשראי ממותג

במהלך חודש ספטמבר 2009 השיק הבנק "כרטיס אשראי ממותג", כחלק מהאסטרטגיה להרחבת נתח השוק של הבנק, בפרט במגזר משקי הבית. לקוחות הבנק המחזיקים בכרטיס הממותג משויכים למועדון לקוחות ייחודי, וזכאים להטבות ייחודיות.

רווח ורווחיות

הרווח הנקי ברבעון השלישי של שנת 2009 הסתכם ב- 156 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 140 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 11.4%. רווח זה מבטא תשואה על ההון בשיעור של 10.2% במונחים שנתיים לעומת 10.0% בתקופה המקבילה אשתקד. בניטרול הפרשה בסך 70 מיליוני שקלים חדשים בגין תכנית לפרישה מרצון, במסגרת תהליך ההתייעלות המתמשך של הבנק, הגיע הרווח הנקי ברבעון השלישי של שנת 2009 ל- 202 מיליון שקלים חדשים, רווח המבטא תשואה על ההון בשיעור של 13.3%, במונחים שנתיים.

הרווח הנקי של הקבוצה בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2009 הסתכם ב-416 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 506 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של 17.8%. רווח זה מבטא תשואה על ההון בשיעור של 9.1% במונחים שנתיים לעומת 12.1% בתקופה המקבילה אשתקד ו- 10.4% בכל שנת 2008. בניטרול ההפרשה לתוכנית פרישה, היה הרווח הנקי בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2009 מגיע ל-462 מיליון שקלים חדשים, רווח המבטא תשואה על ההון בשיעור של 10.1%, במונחים שנתיים.

להלן הגורמים המרכזיים שהשפיעו על רווחי הקבוצה מפעולות רגילות בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2009 בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד:

- הרווח מפעילות מימון הגיע בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2009 ל- 1,730 מיליוני שקלים חדשים בהשוואה ל- 1,701 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 1.7%.
- ההכנסות מעמלות תפעוליות גדלו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2009 ב-103 מיליוני שקלים חדשים, כ-12.1%, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד. בניטרול השפעת האיחוד של הדוחות הכספיים של בנק יהב, גדלו ההכנסות מעמלות תפעוליות ב-35 מיליוני שקלים חדשים, כ-4.3%.
- ההפרשה לחובות מסופקים גדלה בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2009 ב-55 מיליוני שקלים חדשים בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד. הגידול בהפרשות נובע בעיקר מעליה בהפרשות הספציפיות בגין לווים בעייתיים ובהפרשה הנוספת בגין חובות שסווגו כבעייתיים, בין היתר גם בעקבות השלכות המשבר הפיננסי על המגזר העסקי. ברבעון השלישי של שנת 2009 ירדה ההפרשה לחובות מסופקים ב-35 מיליון שקלים חדשים לעומת הרבעון המקביל אשתקד.
- הוצאות השכר בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2009, בנטרול השפעות חריגות, כמפורט להלן בניתוח הוצאות השכר, גדלו בכ-24 מיליוני שקלים חדשים, כ-2.7%, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד. סך הוצאות השכר של הקבוצה בתשעת החודשים הראשונים של 2009 הסתכמו ב-1,126 מיליון שקלים חדשים, בהשוואה ל-946 מיליון שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד.
- ההוצאות התפעוליות והאחרות, מלבד הוצאות שכר, בנטרול השפעת האיחוד של הדוחות הכספיים של בנק יהב, גדלו בכ-20 מיליון שקלים חדשים, כ-3.4% בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד, בעיקר עקב גידול בהוצאות הפחתת מחשב, בניינים וציוד. איחוד הדוחות הכספיים של בנק יהב הביא את סך ההוצאות התפעוליות והאחרות, ללא הוצאות שכר, ל-729 מיליוני שקלים חדשים בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2009, בהשוואה ל-619 מיליון שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד.

התפתחות ההכנסות וההוצאות

הרווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים של הקבוצה הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2009 ב- 1,730 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 1,701 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 1.7%.

הרווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים של הקבוצה ברבעון השלישי של שנת 2009 הסתכם ל- 582 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 598 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד, קיטון של כ- 2.7%.

להלן ניתוח ההתפתחות ברכיבים העיקריים של הרווח מפעילות מימון (במיליוני שקלים חדשים):

שיעור השינוי	תשעה חודשים ראשונים		
	2008	2009	
(8.3%)	1,630	1,495	פעילות שוטפת כולל השפעות חד-פעמיות⁽¹⁾
	105	102	הכנסות מגביית ריבית בגין חובות בעייתיים
	(86)	22	רווחים (הפסדים) ממימוש ומירידת ערך של אגרות חוב זמינות למכירה ואיגרות חוב למסחר, נטו
	(17)	(54) ⁽²⁾	השפעת רישום חשבוני של נגזרים לפי שווי הוגן ואחרות ⁽²⁾
	⁽⁴⁾ 69	165 ⁽³⁾	איחוד דוחות כספיים של בנק יהב ⁽³⁾
1.7%	1,701	1,730	סך הכל

- (1) ירידת הריבית במשק, אשר גרמה לשחיקה משמעותית במרווח על הפיקדונות, וכן השפעת המדד הידוע, הביאו לירידה ניכרת ברווח המימוני מפעילות שוטפת.
- (2) השפעת הרישום החשבוני של נגזרים לפי שווי הוגן נובעת מההבדל בין הטיפול החשבוני במכשירים מאזניים, הנרשמים בדוח רווח והפסד על בסיס צבירה (ריבית, הפרשי הצמדה והפרשי שער בלבד), לעומת נגזרים הנמדדים לפי שווי הוגן.
- (3) למעט רווחים ממימוש של איגרות חוב זמינות למכירה.
- (4) בגין הרבעון השלישי של שנת 2008 בלבד, שממנו ואילך נכללים הדוחות הכספיים של בנק יהב בדוח המאוחד של הבנק.

להלן פירוט הרווח המימוני לפי מגזרי פעילות עיקריים בקבוצה (במיליוני שקלים חדשים)⁽¹⁾:

שיעור השינוי	תשעה חודשים ראשונים		מגזר פעילות
	2008	2009	
	⁽²⁾ 318	322	בנקאות קמעונאית:
1.3%			משכנתאות
(4.6%)	538	513	משקי בית
(9.1%)	243	221	עסקים קטנים
(3.9%)	1,099	1,056	סך הכל
(23.3%)	⁽²⁾ 43	33	בנקאות פרטית
(6.3%)	112	105	בנקאות מסחרית
14.9%	383	440	בנקאות עסקית
50.0%	⁽²⁾ 64	96	ניהול פיננסי
1.7%	1,701	1,730	סך הכל

- (1) להגדרת מגזרי הפעילות, ראה להלן בפרק מגזרי הפעילות של קבוצת הבנק.
- (2) סווג מחדש.

להלן היתרות הממוצעות של הנכסים הפיננסיים במגזרי ההצמדה השונים (כולל השפעת נגזרים) (במיליוני שקלים חדשים):

שיעור שינוי	תשעה חודשים ראשונים		מגזרי הצמדה
	2008	2009	
26.08%	77,060	97,156	מטבע ישראלי לא צמוד ⁽¹⁾
1.62%	40,153	40,802	מטבע ישראלי צמוד למדד
7.10%	63,179	67,662	מטבע חוץ (כולל מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ) ⁽²⁾
13.99%	180,392	205,620	סך הכל

(1) העליה ביתרה הממוצעת של הנכסים הפיננסיים במגזר הלא צמוד נובעת מגידול באשראי הלא צמוד, מהסטת הפקדות מבנקים בחוץ לארץ לבנק ישראל, ומגידול של 8 מיליארד שקלים חדשים ביתרה הממוצעת של הנכסים הלא צמודים בגין איחוד לראשונה של בנק יהב בדוחות הכספיים של הקבוצה.

(2) פעילות מקומית ושלוחות חו"ל.

להלן פערי הריבית במגזרי ההצמדה השונים (באחוזים) (כולל השפעת נגזרים)

תשעה חודשים ראשונים		מגזרי הצמדה
2008	2009	
1.39%	1.06%	מטבע ישראלי לא צמוד
0.67%	0.36%	מטבע ישראלי צמוד למדד
0.60%	1.03%	מטבע חוץ (כולל מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ) ⁽¹⁾
0.99%	0.89%	סך הכל כולל השפעת נגזרים
2.09%	1.71%	סך הכל ללא השפעת נגזרים

(1) פעילות מקומית ושלוחות חו"ל.

בסקירת ההנהלה ניתנים בתוספת א' נתונים לגבי שיעורי ההכנסה וההוצאה בפעילות הקבוצה, ולגבי המרווח הפיננסי המיוצג על ידי פערי הריבית. הצמצום במרווח הפיננסי נובע מירידת הריבית במשק, שגרמה לשחיקה משמעותית במרווח על הפיקדונות.

ההפרשה לחובות מסופקים בקבוצה הסתכמה בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2009 ב- 268 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 213 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של כ- 25.8%. הגידול בהפרשות נובע בעיקר מעליה בהפרשות הספציפיות בגין לווים בעייתיים ובהפרשה הנוספת בגין חובות שסווגו כבעייתיים, בין היתר גם בעקבות השלכות המשבר הפיננסי על המגזר העסקי.

ברבעון השלישי של שנת 2009 הסתכמה ההפרשה לחובות מסופקים ב- 82 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 117 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד, קיטון בשיעור של כ- 29.9%.

להלן פירוט התפתחות הפרשה לחובות מסופקים (מיליוני שקלים חדשים):

מגזרי הצמדה		תשעה חודשים ראשונים		רבעון שלישי	
		2008	2009	2008	2009
הפרשה ספציפית :					
לפי עומק הפיגור		29	29	11	1
אחרת		170	212	73	103
סך הכל הפרשה ספציפית		199	241	84	104
הפרשה כללית ונוספת		14	27	(2)	13
סך הכל		213	268	82	117
שיעור הפרשה לחובות מסופקים מסך האשראי לציבור (במונחים שנתיים)		0.34%	0.38%	0.35%	0.56%

להלן פירוט הפרשה לחובות מסופקים לפי מגזרי פעילות עיקריים בקבוצה (במיליוני שקלים חדשים):

מגזר פעילות		תשעה חודשים ראשונים		שיעור השינוי	
		2008	2009	2008	2009
בנקאות קמעונאית:					
משכנתאות		41	32	(22.0%)	
משקי בית		38	49	28.9%	
עסקים קטנים		44	53	20.5%	
סך הכל		123	134	8.9%	
בנקאות פרטית		1	1	-	
בנקאות מסחרית		2	11	-	
בנקאות עסקית		78	122	56.4%	
ניהול פיננסי		9	-	-	
סך הכל		213	268	25.8%	

היתרה המאזנית של הפרשה הכללית והנוספת לחובות מסופקים בקבוצה הסתכמה ליום 30 בספטמבר 2009 ב- 221 מיליוני שקלים חדשים, בהשוואה ל- 194 מיליוני שקלים חדשים ליום 31 בדצמבר 2008.

הרווח מפעילות מימון לאחר הפרשה לחובות מסופקים הסתכם בתשעה החודשים הראשונים של שנת 2009 לסך של 1,462 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 1,488 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של כ-1.7%. הקיטון ברווח מפעילות מימון לאחר הפרשה לחובות מסופקים נובע בעיקר מגידול בסך של 55 מיליוני שקלים חדשים בהפרשה לחובות מסופקים, כפי שפורט לעיל.

ברבעון השלישי הסתכם הרווח מפעולות מימון לאחר הפרשה לחובות מסופקים בכ- 500 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 481 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד, גידול בשיעור של כ- 3.9%.

סך כל ההכנסות התפעוליות והאחרות בקבוצה, ללא השפעת האיחוד לראשונה של הדוחות הכספיים של בנק יהב, הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2009 ל- 938 מיליוני שקלים חדשים לעומת 867 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ-8.2%.

בתוספת הכנסות בסך 109 מיליוני שקלים חדשים בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2009 ו-31 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד, בגין האיחוד לראשונה של הדוחות הכספיים של בנק יהב החל מ-1 ביולי 2008, הגיע סך ההכנסות התפעוליות והאחרות בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2009 ל- 1,047 מיליון שקלים חדשים לעומת 898 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ-16.6%.

ברבעון השלישי של שנת 2009 הסתכמו ההכנסות התפעוליות והאחרות בקבוצה בכ- 396 מיליוני שקלים חדשים לעומת 315 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ-25.7%.

ההכנסות מעמלות תפעוליות בקבוצה, ללא השפעת איחוד הדוחות הכספיים של בנק יהב, הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2009 ב- 855 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 820 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ-4.3%. בתוספת הכנסות בסך 99 מיליוני שקלים חדשים בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2009 ו- 31 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד בגין איחוד הדוחות הכספיים של בנק יהב, הגיע סך ההכנסות תפעוליות בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2009 ל- 954 מיליון שקלים חדשים לעומת 851 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ-12.1%

ברבעון השלישי של שנת 2009 הסתכמו ההכנסות התפעוליות בקבוצה בכ- 332 מיליוני שקלים חדשים לעומת 314 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ-5.7%.

הרווחים מהשקעות במניות, נטו, הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2009 ב- 59 מיליוני שקלים חדשים, לעומת הרווחים בסך של 30 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד. ברבעון השלישי של שנת 2009 הסתכמו הרווחים מהשקעה במניות, נטו, ב- 52 מיליוני שקלים חדשים, לעומת הפסדים בסך של 3 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד. העלייה ברווחים נובעת בעיקר ממימוש השקעות ברבעון השלישי של שנת 2009.

ההכנסות האחרות בקבוצה, בנטרול השפעת האיחוד לראשונה של בנק יהב, הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2009 ב- 24 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 17 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ-41.2%. בתוספת הכנסות בסך 10 מיליוני שקלים חדשים בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2009 (בתקופה המקבילה אשתקד לא היו הכנסות אחרות בבנק יהב) בגין האיחוד לראשונה של הדוחות הכספיים של בנק יהב, הגיע סך ההכנסות האחרות בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2009 ל- 34 מיליון שקלים חדשים לעומת 17 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד. ברבעון השלישי של שנת 2009 הסתכמו ההכנסות האחרות בקבוצה בכ- 12 מיליוני שקלים חדשים לעומת 4 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד.

ההוצאות התפעוליות והאחרות בקבוצה, ללא השפעת האיחוד של הדוחות הכספיים של בנק יהב ובנטרול השפעות חריגות בהוצאות השכר כמפורט להלן, הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2009 ב- 1,531 מיליון שקלים חדשים, בהשוואה ל- 1,487 מיליון שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 3.0%, בעיקר עקב גידול בהוצאות הפחת ואחזקת תוכנה. בתוספת הוצאות בסך 241 מיליון שקלים חדשים בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2009 ו- 78 מיליון שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד בגין האיחוד לראשונה של הדוחות הכספיים של בנק יהב, וכן השפעות חריגות בהוצאות השכר כמפורט להלן, הגיע סך ההוצאות התפעוליות והאחרות בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2009 ל- 1,855 מיליון שקלים חדשים לעומת 1,565 מיליון שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד.

ההוצאות התפעוליות והאחרות בקבוצה הסתכמו ברבעון השלישי של שנת 2009 ב- 654 מיליון שקלים חדשים, לעומת 564 מיליון שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 16.0%.

המשכורות וההוצאות הנלוות בקבוצה, בנטרול השפעות חריגות, הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2009 ב-927 מיליון שקלים חדשים, בהשוואה ל-903 מיליון שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 2.7%.

להלן ניתוח התפתחות המשכורות וההוצאות הנלוות:

שיעור שינוי	תשעה חודשים ראשונים		
	2008	2009	
2.7%	903	927	משכורות והוצאות נלוות בנטרול חריגים
	-	13	השפעת הארכת תקופת המימוש של אופציות לעובדים
	-	70	הסכם פרישה ⁽¹⁾
	43 ⁽²⁾	116	השפעת איחוד הדוחות הכספיים של בנק יהב
19.0%	946	1,126	משכורות והוצאות נלוות – כפי שדווח

- (1) הסכם הפרישה שנחתם ברבעון השלישי של שנת 2009 מהווה חלק מתהליך ההתייעלות המתמשך המתקיים בבנק.
 (2) בגין הרבעון השלישי של שנת 2008 בלבד, שממנו ואילך נכללים הדוחות הכספיים של בנק יהב בדוח המאוחד של הבנק.

המשכורות וההוצאות הנלוות בקבוצה הסתכמו ברבעון השלישי של שנת 2009 ב-404 מיליון שקלים חדשים לעומת 331 מיליון שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד, גידול של כ- 22.1%.

הוצאות האחזקה ופחת בניינים וציוד בקבוצה ללא השפעת האיחוד של הדוחות הכספיים של בנק יהב הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2009 ב- 368 מיליון שקלים חדשים לעומת 328 מיליון שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד, עליה של כ- 12.2% בעיקר בגין גידול בהוצאות והפחתת מחשבים וציוד ובהוצאות אחזקת תוכנה, עקב הפעלת מערכות מחשב חדשות. בתוספת הוצאות בסך 48 מיליון שקלים חדשים בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2009 ו- 13 מיליון שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד בגין האיחוד לראשונה של הדוחות הכספיים של בנק יהב, הגיע סך הוצאות האחזקה ופחת בניינים וציוד בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2009 ל- 416 מיליון שקלים חדשים לעומת 341 מיליון שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 22.0%.

הוצאות האחזקה ופחת בניינים וציוד בקבוצה הסתכמו ברבעון השלישי של שנת 2009 ב- 139 מיליוני שקלים חדשים לעומת 126 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד, גידול של כ- 10.3%.

ההוצאות התפעוליות האחרות בקבוצה ללא השפעת האיחוד של הדוחות הכספיים של בנק יהב הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2009 ב- 236 מיליון שקלים חדשים לעומת 256 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של כ- 7.8%. בתוספת הוצאות בסך 77 מיליוני שקלים חדשים בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2009 ו- 22 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד בגין האיחוד לראשונה של הדוחות הכספיים של בנק יהב, הגיע סך ההוצאות התפעוליות האחרות בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2009 ל- 313 מיליוני שקלים חדשים לעומת 278 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד.

ההוצאות התפעוליות האחרות בקבוצה הסתכמו ברבעון השלישי של שנת 2009 ב- 111 מיליוני שקלים חדשים לעומת 107 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד, גידול של כ- 3.7%.

כתוצאה מההתפתחויות בהכנסות ובהוצאות חלו שינויים ביחסים הפיננסיים הבאים:

שנת	תשעה חודשים ראשונים		
	2008	2009	
57.1%	57.4%	56.4%	יחס הכיסוי התפעולי ⁽¹⁾
61.2%	60.2%	66.8%	Cost-Income Ratio ⁽²⁾

בנטרול השפעת איחוד הדוחות הכספיים של בנק יהב

שנת	תשעה חודשים ראשונים		
	2008	2009	
58.6%	58.2%	60.8%	יחס הכיסוי התפעולי ⁽¹⁾
60.2%	59.5%	62.1%	Cost-Income Ratio ⁽²⁾

(1) סך ההכנסות התפעוליות והאחרות לסך ההוצאות התפעוליות והאחרות.
 (2) סך ההוצאות התפעוליות והאחרות לסך כלל ההכנסות התפעוליות והמימוניות לפני הפרשה לחובות מסופקים.

הרווח בקבוצה מפעולות רגילות לפני מיסים הסתכם ברבעון השלישי של שנת 2009 ב- 242 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 232 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד, גידול של כ- 4.3%. בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2009 הסתכם הרווח מפעולות רגילות לפני מיסים ב- 654 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 821 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של כ- 20.3%.

ההפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות הסתכמה ברבעון השלישי של שנת 2009 ב- 81 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 86 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד, קיטון של כ- 5.8%. בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2009 הסתכמה ההפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות ב- 225 מיליוני שקלים חדשים לעומת 309 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של כ- 27.2%.

הרווח הנקי מפעולות רגילות ברבעון השלישי של שנת 2009 הסתכם ב- 156 מיליוני שקלים חדשים לעומת 139 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד, גידול של כ- 12.2%. בניטרול הפרשה בגין תכנית לפרישה מרצון, הגיע הרווח הנקי מפעולות רגילות ברבעון השלישי של שנת 2009 ל- 202 מיליוני שקלים חדשים, גידול של כ- 45.3% לעומת הרבעון המקביל, אשתקד. בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2009 הסתכם הרווח הנקי מפעולות רגילות ב- 416 מיליוני שקלים חדשים לעומת 505 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה, אשתקד, קיטון של כ- 17.6%. בניטרול ההפרשה בגין תוכנית לפרישה מרצון הגיע הרווח הנקי מפעולות רגילות ל- 462 מיליוני שקלים חדשים, קיטון של כ- 8.5% לעומת התקופה המקבילה אשתקד.

בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2009 לא כוללים הדוחות הכספיים רווח בקבוצה מפעולות בלתי רגילות לאחר מס לעומת רווח בסך מיליון שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד.

להלן תשואת⁽¹⁾ רווחי הקבוצה והתפתחותם ביחס להון העצמי⁽²⁾ (באחוזים):

שנת	תשעה חודשים ראשונים		
	2008	2009	
10.4%	12.0%	9.1%	מפעולות רגילות
10.4%	12.1%	9.1%	רווח נקי
10.4%	12.1%	10.1%	רווח נקי בניטרול ההפרשה לתוכנית פרישה

להלן התפתחות תשואת⁽¹⁾ רווחי הקבוצה על ההון העצמי⁽²⁾:

2008				2009				
רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	
13.5%	13.8%	10.0%	6.7%	7.5%	10.1%	10.2%	10.2%	מפעולות רגילות
13.5%	13.8%	10.0%	6.7%	7.5%	10.1%	10.2%	10.2%	רווח נקי
13.5%	13.8%	10.0%	6.7%	7.5%	10.1%	13.3%	13.3%	רווח נקי בניטרול ההפרשה לתוכנית פרישה

(1) תשואה בחישוב שנתי.

(2) התשואה ביחס להון העצמי הממוצע, הכולל את "סך כל האמצעים ההוניים", כמוצג בדיווח על שיעורי הכנסה והוצאה, בניכוי יתרה ממוצעת של זכויות בעלי מניות חיצוניים ובניכוי/ובתוספת היתרה הממוצעת של הפסדים/רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של איגרות חוב למסחר ושל איגרות חוב זמינות למכירה.

הרווח למניה

להלן נתוני הרווח למניה (מניה רגילה בסך 0.1 ש"ח ערך נקוב) (בשקלים חדשים):

שנת	תשעה חודשים ראשונים		
	2008	2009	
2008	2008	2009	
			רווח בסיסי למניה:
2.70	2.27	1.87	מפעולות רגילות
2.71	2.28	1.87	מהרווח הנקי
			רווח מדולל למניה:
2.68	2.25	1.86	מפעולות רגילות
2.69	2.26	1.86	מהרווח הנקי

התפתחות סעיפי המאזן

להלן ההתפתחות בסעיפי המאזן העיקריים של קבוצת הבנק (במיליוני שקלים חדשים):

שיעור השינוי לעומת	30 בספטמבר		31 בדצמבר			
	2008	2009	2008	2009		
	1.4%	8.0%	114,012	107,015	115,609	סך כל המאזן
	5.7%	10.9%	88,049	83,880	93,058	אשראי לציבור
	1.8%	10.3%	91,779	84,681	93,405	פיקדונות הציבור
	(14.9%)	5.8%	9,259	7,449	7,878	ניירות ערך
	8.2%	10.1%	5,952	5,846	6,438	הון עצמי

אשראי לציבור - משקלו של האשראי לציבור במאזן המאוחד מסך כל הנכסים הגיע ב-30 בספטמבר 2009 לכ-81%, לעומת כ-77% בסוף שנת 2008. האשראי לציבור בקבוצה גדל במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2009 בכ-5 מיליארדי שקלים חדשים, גידול של כ-5.7%. בניטרול השפעת הפיחות בשער החליפין של השקל, גדל היקף האשראי בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2009 בכ-5.6%.

להלן נתונים על היקפי האשראי לציבור לפי מגזרי הצמדה (במיליוני שקלים חדשים):

שיעור השינוי באחוזים					
31 בדצמבר	30 בספטמבר	31 בדצמבר	30 בספטמבר		
2008	2008	2008	2008	2009	
					מטבע ישראלי
15.5%	23.2%	39,913	37,417	46,085	לא צמוד
(0.5%)	(2.3%)	34,211	34,817	34,032	צמוד מדד
⁽¹⁾ (7.1%)	11.1%	13,925	11,646	12,941	מט"ח כולל צמוד מט"ח
⁽¹⁾ 5.7%	10.9%	88,049	83,880	93,058	סך הכל

(1) ללא השפעת הפיחות בשער החליפין של השקל, קיטון של 7.5% במגזר מטבע החוץ וגידול של 5.6% בגין היקף האשראי במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2009.

להלן נתונים על היקפי האשראי לציבור לפי מגזרי פעילות (במיליוני שקלים חדשים):

שיעור השינוי לעומת					
31 בדצמבר	30 בספטמבר	31 בדצמבר	30 בספטמבר		
2008	2008	2008	2008	2009	מגזר פעילות
					בנקאות קמעונאית:
12.5%	14.7%	41,593	40,807	46,804	משכנתאות
10.5%	12.9%	12,907	12,651	14,281	משקי בית
12.1%	14.3%	54,500	53,458	61,085	סך הכל
0.1%	4.0%	4,955	4,771	4,960	עסקים קטנים
2.1%	5.0%	1,350	1,312	1,378	בנקאות פרטית
(8.7%)	(6.0%)	4,545	4,417	4,151	בנקאות מסחרית
(5.4%)	7.8%	22,699	19,922	21,484	בנקאות עסקית
(4.7%)	5.1%	33,549	30,422	31,973	סך הכל עסקי ואחר
5.7%	10.9%	88,049	83,880	93,058	סך הכל

להלן פירוט סיכון האשראי הכולל בגין חובות בעייתיים בקבוצה (במיליוני שקלים חדשים):

31 בדצמבר		30 בספטמבר		
2008	2008	2009		
1,145	1,093	1,110		חובות שאינם נושאים הכנסה
194	206	855		חובות שאורגנו מחדש
307	-	296		חובות המיועדים לארגון מחדש ⁽¹⁾
1,034	944	941		חובות בפיגור זמני
537	537	490		מזה: בגין הלוואות לדיור
3,275	2,435	1,929		חובות בהשגחה מיוחדת ⁽¹⁾
682	75	95		מזה: חובות בגינם קיימת הפרשה ספציפית ⁽¹⁾
615	625	566		מזה: אשראי לדיור שבגיננו קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור
5,955	4,678	5,131		סך אשראי מאזני ללווים בעייתיים
941	917	946		סיכון אשראי חוץ מאזני בגין לווים בעייתיים
112	-	33		אגרות חוב של מוסדות פיננסיים המסווגים כבעייתיים
12	-	17		חובות בעייתיים אחרים של מוסדות פיננסיים
7,020	5,595	6,127		סיכון אשראי כולל בגין לווים בעייתיים

(1) חובות אשר לגביהם התקיימו ומתקיימים תהליכים לקראת הסדר החוב, סווגו מחדש בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2008 כחובות המיועדים לארגון מחדש. בחודש נובמבר 2009 גובשו עקרונות ביחס להסדר חובות אלה.

ניירות ערך - יתרת ההשקעה בניירות ערך קטנה במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2009 בכ-1.4 מיליארדי שקלים חדשים. היקף ההשקעה בניירות ערך קטן לעומת 31 בדצמבר 2008 בכ-14.9%, וגדל לעומת 30 בספטמבר 2008 בכ-5.8% השינוי ביתרת ההשקעה בניירות ערך קטן במסגרת ניהול הנכסים וההתחייבויות.

להלן התפלגות תיק ניירות הערך של הקבוצה לפי מגזרי הצמדה (במיליוני שקלים חדשים):

שיעור שינוי לעומת		31 בדצמבר		30 בספטמבר		
2008	2008	2008	2008	2009		
						מגזר פעילות
						מטבע ישראלי
(23.8%)	(24.3%)	2,755	2,773	2,098		לא צמוד
(27.1%)	20.1%	1,953	1,185	1,423		צמוד מדד
(3.1%)	29.8%	4,171	3,113	4,040		מטבע חוץ (כולל צמוד מטבע חוץ)
(16.6%)	(16.1%)	380	378	317		פריטים לא כספיים
(14.9%)	5.8%	9,259	7,449	7,878		סך הכל

להלן התפלגות יתרת השקעות הקבוצה בניירות ערך לפי סוגי המנפיקים ליום 30 בספטמבר 2009 (במיליוני שקלים חדשים):

עלות מופחתת	רווחים שטרם מומשו	הפסדים שטרם מומשו	שווי הוגן (סכום במאזן)	
5,697	69	89	5,677	ניירות ערך זמינים למכירה:
120	-	-	120	איגרות חוב של ממשלת ישראל
1,214	13	13	1,214	איגרות חוב של ממשלות זרות
319	3	8	314	איגרות חוב של בנקים
88	4	16	76	איגרות חוב של חברות
252	67	1	318	איגרות חוב מגובות נכסים מניות של אחרים
7,690	156	127	7,719	סך הכל ניירות ערך זמינים למכירה
154	-	-	154	ניירות ערך למסחר:
5	-	-	5	איגרות חוב של ממשלת ישראל
159	-	-	159	של אחרים
7,849	156	127	7,878	סך הכל ניירות ערך למסחר
				סך הכל ניירות ערך

להלן מידע נוסף לגבי ירידת ערך בעלת אופי זמני של ניירות ערך זמינים למכירה תוך פירוט משך זמן בו קיימת הירידה ושיעורה מהעלות המופחתת (ליום 30 בספטמבר 2009, במיליוני שקלים חדשים):

שיעור הירידה מהעלות המופחתת	משך הזמן בו נמוך השווי ההוגן מהעלות המופחתת				
	עד 6 חודשים	6-9 חודשים	9-12 חודשים	מעל 12 חודשים	סך הכל
מניות זמינות למכירה					
עד 20%	-	-	-	-	-
20%-40%	-	-	-	-	-
מעל 40%	-	-	-	1	1
סך הכל	-	-	-	1	1
איגרות חוב מגובות נכסים זמינות למכירה					
עד 20%	-	-	-	-	-
20%-40%	-	-	-	16	-
מעל 40%	-	-	-	-	-
סך הכל	-	-	-	16	-
איגרות חוב זמינות למכירה אחרות					
עד 20%	27	-	33	14	74
20%-40%	10	17	-	8	35
מעל 40%	1	-	-	-	1
סך הכל	38	17	33	22	110

לפרטים נוספים ראה באור 2 לדוחות הכספיים.

פיקדונות הציבור - משקלם של פיקדונות הציבור מסך המאזן המאוחד הגיע ביום 30 בספטמבר 2009 לכ-81%, בדומה לסוף שנת 2008. במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2009 גדל היקף פיקדונות הציבור בקבוצת הבנק, בסך של כ-1.6 מיליארדי שקלים חדשים, גידול של כ-1.8%.

להלן התפלגות פיקדונות הציבור לפי מגזרי הצמדה (במיליוני שקלים חדשים):

שיעור שינוי לעומת					
31 בדצמבר	30 בספטמבר	31 בדצמבר	30 בספטמבר		
2008	2008	2008	2008	2009	
					מטבע ישראלי
4.7%	17.3%	49,273	43,975	51,566	לא צמוד
(2.0%)	(0.3%)	22,999	22,603	22,529	צמוד מדד
⁽¹⁾ (1.0%)	6.7%	19,507	18,103	19,310	מט"ח כולל צמוד מט"ח
⁽¹⁾ 1.8%	10.3%	91,779	84,681	93,405	סך הכל

(1) ללא השפעת הפיחות בשער החליפין של השקל, קיטון של 1.7% במגזר מטבע חוץ, וגידול של 1.6% בסך היקף הפיקדונות במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2009.

להלן נתונים על התפלגות פיקדונות הציבור לפי מגזרי פעילות (במיליוני שקלים חדשים):

שיעור שינוי לעומת					
31 בדצמבר	30 בספטמבר	31 בדצמבר	30 בספטמבר		
2008	2008	2008	⁽¹⁾ 2008	2009	
					בנקאות קמעונאית:
1.3%	7.6%	⁽¹⁾ 46,170	43,468	46,779	משקי בית
(5.3%)	(0.6%)	6,591	6,280	6,240	עסקים קטנים
0.5%	6.6%	52,761	49,748	53,019	סך הכל
(14.4%)	(2.2%)	6,809	5,960	5,826	בנקאות פרטית
(8.3%)	10.8%	2,510	2,078	2,302	בנקאות מסחרית
2.7%	24.5%	13,655	11,263	14,019	בנקאות עסקית
13.7%	16.7%	⁽¹⁾ 16,044	15,632	18,239	ניהול פיננסי
1.8%	10.3%	91,779	84,681	93,405	סך הכל

(1) סווג מחדש

הון עצמי

על פי כללי המדידה שנקבעו על ידי המפקח על הבנקים ביחס לניירות ערך זמינים למכירה, נזקפת ההתאמה של ניירות ערך אלה לשוויים ההוגן, במישרין להון העצמי. השינוי בקרן ההון בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2009 בניכוי המס המתייחס, הסתכם בגידול של כ-101 מיליוני שקלים חדשים. קרן ההון מהתאמת ניירות ערך זמינים למכירה לשוויים ההוגן, לאחר המס המתייחס, כפי שנכללת בהון העצמי ליום 30 בספטמבר 2009, מסתכמת ב-9 מיליוני שקלים חדשים.

במהלך הרבעון השלישי של שנת 2009 ביצע הבנק רכישה עצמית של 2,500,000 מניות, בעלות של כ-76 מיליוני שקלים חדשים. לפרטים נוספים ראה באור 11 א.

יחס ההון העצמי לסך המאזן בקבוצה ביום 30 בספטמבר 2009 הגיע ל-5.57%, לעומת כ-5.22% בסוף שנת 2008.

יחס הון לרכיבי סיכון

בהתאם להנחיות המפקח על הבנקים מחוייב תאגיד בנקאי לשמור על יחס הון מזערי כולל, שלא יפחת משיעור של 9% מהסיכום המשוקלל של רכיבי הסיכון בנכסיו המאזניים ובסעיפים החוץ מאזניים, כאשר אופן החישוב של סך ההון ושל סך רכיבי הסיכון מפורט בהוראות המפקח.

להלן התפתחות יחס ההון לרכיבי סיכון בקבוצה:

31 בדצמבר 2008	30 בספטמבר 2009	
6.64%	7.00%	יחס ההון הראשוני לרכיבי סיכון
11.31%	12.48%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
9.00%	9.00%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על פי הוראות המפקח על הבנקים

יחס ההון לרכיבי סיכון מביא בחשבון גם את דרישת הלימות ההון בגין סיכונים שוק בהתאם להוראה 341 - הלימות הון בגין סיכונים שוק, אשר השפעתה על יחס ההון ליום 30 בספטמבר 2009 היא כ-0.36%.

היתרה של שטרי ההון המורכבים וכתבי ההתחייבויות הנדחים לצורך יחס הון בקבוצה, ליום 30 בספטמבר 2009, מסתכמת ב-5,119 מיליוני שקלים חדשים, בהשוואה ל-4,300 מיליוני שקלים חדשים בסוף שנת 2008. סכומים אלו כוללים שטרי הון מורכבים הרשומים למסחר בסך של כ-1,779 מיליוני שקלים חדשים. לפרטים, ראה באור 4 ובאור 11 ד. לדוחות הכספיים.

חברות מוחזקות עיקריות

תרומת החברות המוחזקות לרווח הנקי מפעולות רגילות הגיעה בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2009 לכ-60 מיליוני שקלים חדשים, לעומת כ-47 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד.

בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ (להלן: בנק יהב)

בנק יהב הינו חברה פרטית. ביום 10 ביולי 2008 הושלמה העסקה לרכישתו על-ידי הבנק של 50% מההון המונפק של בנק יהב על הזכויות הנלוות לו, בנק יהב הפך לחברה בת של הבנק, ודוחותיו הכספיים אוחדו לראשונה, במסגרת הדוחות הכספיים המאוחדים של הבנק ליום 30 בספטמבר 2008.

תרומת בנק יהב לרווח הנקי של הקבוצה בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2009, ללא הפחתת מוניטין, הסתכמה בכ-12.6 מיליוני שקלים חדשים, לעומת כ-8.0 מיליוני שקלים בתקופה המקבילה אשתקד (בגין הרבעון השלישי בלבד, בו נכלל יהב לראשונה בדוחות המאוחדים של הקבוצה). תשואת הרווח הנקי על ההון של בנק יהב הגיעה בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2009 ל-5.2%, לעומת תשואה של כ-27.7% בתקופה המקבילה אשתקד. תשואת הרווח הנקי מפעולות רגילות של בנק יהב הגיעה בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2009 ל-5.1% לעומת תשואה של 6.1% בתקופה המקבילה אשתקד. סך המאזן של בנק יהב ליום 30 בספטמבר 2009 הסתכם ב-12,935 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 11,823 מיליוני שקלים חדשים ליום 31 בדצמבר 2008. יתרת האשראי לציבור ליום 30 בספטמבר 2009 הסתכמה ב-4,147 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 3,823 מיליוני שקלים חדשים בסוף שנת 2008. יתרת פיקדונות הציבור ליום 30 בספטמבר 2009 הסתכמה ב-11,936 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 11,013 מיליוני שקלים חדשים בסוף שנת 2008.

טפחות סוכנות לביטוח (1989) בע"מ (להלן: טפחות ביטוח)

טפחות ביטוח היא סוכנות ביטוח בבעלות מלאה של הבנק, העוסקת בניהול פוליסות ביטוחי החיים ופוליסות ביטוחי הנכסים של לקוחות המבצעים משכנתאות בבנק.

תרומתה של טפחות ביטוח לרווח הנקי של הקבוצה בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2009 הסתכמה בכ-29.5 מיליוני שקלים חדשים, לעומת כ-29.7 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד. תשואת הרווח הנקי על ההון העצמי הגיעה בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2009 ל-12.0% לעומת תשואה של 13.0% בתקופה המקבילה אשתקד.

יוניטד מזרחי בנק (שוויץ) לימיטד

יוניטד מזרחי בנק (שוויץ) לימיטד ("בנק המזרחי שוויץ") מתמחה בשירותי בנקאות פרטית בינלאומית. הבנק בשוויץ מוחזק באמצעות חברה בת בבעלות מלאה של הבנק, UMOHC B.V., הרשומה בהולנד. הרווח הנקי של בנק המזרחי שוויץ הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2009 בכ-1.5 מיליוני פרנקים שוויצרים, לעומת כ-2.2 מיליוני פרנקים שוויצרים בתקופה המקבילה אשתקד.

סך המאזן של בנק המזרחי שוויץ ליום 30 בספטמבר 2009 הסתכם בכ-225 מיליוני פרנקים שוויצרים, לעומת כ-129 מיליוני פרנקים שוויצרים בסוף שנת 2008.

יתרת האשראי לציבור ליום 30 בספטמבר 2009 הסתכמה בכ-79 מיליוני פרנקים שוויצרים, לעומת כ-72 מיליוני פרנקים שוויצרים בסוף שנת 2008, בעוד שיתרת הפיקדונות בבנקים ליום 30 בספטמבר 2009 הסתכמה בכ-129 מיליוני פרנקים שוויצרים, לעומת כ-46 מיליוני פרנקים שוויצרים בסוף שנת 2008. יתרת פיקדונות הציבור ליום 30 בספטמבר 2009 הסתכמה בכ-140 מיליוני פרנקים שוויצרים, לעומת כ-52 מיליוני פרנקים שוויצרים בסוף שנת 2008, בעוד שיתרת הפיקדונות מבנקים ליום 30 בספטמבר 2009 הסתכמה בכ-34 מיליוני פרנקים שוויצרים, לעומת כ-26 מיליוני פרנקים שוויצרים בסוף שנת 2008. נתונים אלה אינם כוללים סעיפים חוץ מאזניים, כגון פיקדונות בנאמנות (FIDUCIARY) ותיקי ניירות ערך של לקוחות, המהווים מרכיבים עיקריים בפעילותו העסקית של הבנק בשוויץ.

תרומת מזרחי להחזקות בינלאומיות בע"מ (ב.ו.הולנד), המחזיקה בבנק המזרחי שוויץ, לרווח הנקי של הקבוצה בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2009, הסתכמה בכ-9 מיליוני שקלים חדשים, לעומת הפסד של כ-13.7 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד.

תרומת החברה לרווח הנקי של הקבוצה בתשעת החודשים הראשונים של השנה ללא השפעת השינויים בשערי החליפין הסתכמה ברווח של 5.4 שקלים חדשים, לעומת רווח של כ-8.5 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד.

בנק אדנים למשכנתאות בע"מ (להלן: בנק אדנים)

בהמשך להחלטת דירקטוריון הבנק מיום 24 בנובמבר 2008 לאשר מיזוג של אדנים אל ולתוך הבנק, נרשם המיזוג ברשם החברות ביום 23 בפברואר 2009. ממועד זה ואילך חדל בנק אדנים להתקיים כחברה נפרדת ונכסיו והתחייבויותיו נקלטו אל תוך בנק מזרחי טפחות. לפרטים נוספים בדבר מיזוג בנק אדנים, ראה באור 11 ב. לדוחות הכספיים.

השקעות בתאגידים ריאליים

בבנק יחידה המטפלת במעקב אחר השקעות נוסטרו בתאגידים ריאליים, ובין היתר בוחנת את ערך ההשקעות באופן שוטף. כ-77% מההשקעות הן סחירות, ומוצגות בהתאם לערכי השוק שלהן. יתר ההשקעות מוצגות בהתאם לעלותן או בהתאם לשוויין המאזני. במקרים של ירידת ערך שאינה בעלת אופי זמני, נרשמת הפרשה לירידת ערך בספרי הבנק. השקעות הבנק בתאגידים ריאליים הסתכמו ליום 30 בספטמבר 2009 לסך של 294 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 352 מיליוני שקלים חדשים בסוף שנת 2008.

השקעות אלו כוללות השקעות סחירות בסך 225 מיליוני שקלים חדשים המוצגות בתיק הזמין למכירה (281 מיליוני שקלים חדשים לסוף שנת 2008), מהן סך של 214 מיליוני שקלים חדשים (276 מיליוני שקלים חדשים לסוף שנת 2008) המהווה את שווי השוק של מניות ששועבדו בגין חבות של לקוח מסויים, אשר בהתאם למכתב הפקוח על הבנקים סווגו לסעיף ניירות ערך. ברבעון הרביעי של שנת 2009 נמכרה יתרת המניות ששועבדו. לפרטים, ראה באור 11 ה. לדוחות הכספיים. הכנסות הבנק נטו מדיבידנד ומרווחי הון מתאגידים ריאליים, לאחר הפרשה לירידת ערך, הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2009 בכ-58 מיליוני שקלים חדשים לעומת כ-29 מיליוני שקלים בתקופה המקבילה אשתקד. עיקר הגידול נובע ממימוש מניות.

מידע כספי לגבי מגזרי הפעילות

מגזרי הפעילות של קבוצת הבנק

הבנק מנהל את פעילותו בשישה מגזרי פעילות עיקריים, הנבדלים ביניהם במאפייני הלקוחות וסוגי השרותים הבנקאיים הנדרשים להם וביחידה הארגונית האחראית לטיפול בכל אחד מהמגזרים. הגדרת מגזרי הפעילות מבוססת על המבנה הארגוני של הבנק, כמפורט להלן. הפעילות בששת מגזרי הפעילות כוללת את כל תחומי הפעילות הבנקאית, לרבות מתן שירותים פיננסיים בסיסיים (הלוואות ופיקדונות), פעילות בניירות ערך עבור לקוחות, פעילות במכשירים נגזרים וכן שירותים בנקאיים ייחודיים המיועדים לענות על צרכים בתחומי פעילות מוגדרים. הפעילות במגזרים השונים מתבצעת באמצעות סניפי הבנק, חדר העסקאות, המוקדים העסקיים, יחידות המטה בבנק והחברות הבנות בארץ ובחוץ לארץ.

מגזרי הפעילות של הבנק הם:

מגזר משקי הבית - באחריות החטיבה הקמעונאית. המגזר כולל את הלקוחות הפרטיים הקטנים ואת תחום המשכנתאות. במסגרת החטיבה ניתנים ללקוחות המגזר שרותי בנקאות ומוצרים פיננסיים מתאימים, לרבות בתחום המשכנתאות.

מגזר עסקים קטנים - באחריות החטיבה הקמעונאית, המטפלת גם בלקוחות עסקיים קטנים, המתאפיינים בהיקף חבות נמוך מ-6 מיליון שקלים חדשים, במחזור מכירות נמוך מ-30 מיליון שקלים חדשים וביתרת נכסים נזילים נמוכה מ-10 מיליון שקלים חדשים. ללקוחות המגזר ניתנים שרותי בנקאות ומוצרים פיננסיים, לרבות שרותי בנקאות מסחרית בהתאם לצרכיהם.

בנקאות פרטית - הטיפול בבנקאות הפרטית נמצא באחריות סקטור פעילות בינלאומית ובנקאות פרטית בחטיבה הפיננסית. על לקוחות סקטור בנקאות פרטית נמנים בעיקר לקוחות פרטיים שלהם היקפי נכסים נזילים (בעיקר פיקדונות לטווחים קצרים והשקעות בניירות ערך) בסכומים העולים על 2.5 מיליון שקלים חדשים. ללקוחות מגזר זה, המתאפיינים בעושר פיננסי גבוה, מציע הבנק נגישות לשירותים ומוצרים ייחודיים בתחומי הפעילות בשוק ההון, הייעוץ וניהול ההשקעות.

בנקאות מסחרית - הטיפול בלקוחות המגזר, חברות פרטיות וציבוריות בגודל בינוני (Middle Market) ובהיקף בינוני של חבות, מתבצע בחטיבה לבנקאות עסקית, בעיקר בסקטור עסקים, הפועל באמצעות שישה מוקדים עסקיים הפרוסים ברחבי הארץ. לקוחות עסקיים משויכים לסקטור עסקים בעיקר על פי תבחינים הכוללים היקף חבות שבין 6 ל-25 מיליון שקלים חדשים, מחזור מכירות בין 30 לבין 120 מיליון שקלים חדשים, או יתרת נכסים נזילים בין 10 לבין 40 מיליון שקלים חדשים. לקוחות המגזר הפועלים בענף הנדל"ן, מקבלים שירות מסקטור בניה ונדל"ן שבחטיבה העסקית, המתמחה במתן שירותים ייחודיים לענף זה.

בנקאות עסקית - סקטור תאגידי גדולים שבחטיבה העסקית, אחראי על מגזר הבנקאות העסקית, בו מתרכז הטיפול בלקוחות העסקיים הגדולים ביותר. התבחינים שעל פיהם מתקבלת החלטה לשיוך לקוח לסקטור תאגידיים כוללים היקף חבות הגבוה מ-25 מיליון שקלים חדשים, מחזור מכירות מעל 120 מיליון שקלים חדשים, או יתרת נכסים נזילים בהיקף של למעלה מ-40 מיליון שקלים חדשים. מגזר זה מספק את מכלול השרותים הבנקאיים והפיננסיים לחברות מהגדולות במשק, במגוון ענפי המשק, ובהיקפי חבות גבוהים באופן יחסי. לקוחות המגזר הפועלים בענף הנדל"ן, מקבלים שירות מסקטור בניה ונדל"ן שבחטיבה העסקית, המתמחה במתן שירותים ייחודיים לענף זה.

ניהול פיננסי - הפעילות במגזר זה כוללת, בין היתר, את ניהול הנכסים וההתחייבויות והחשיפות לסיכונים שוק, ניהול תיק הנוסטרו, ניהול הנזילות ופעילות חדר העסקאות בשוקי הכספים וההון. המגזר באחריות החטיבה הפיננסית, למעט השקעות בתאגידים ריאליים אשר באחריות החטיבה העסקית.

המוצרים העיקריים המוצעים במסגרת מגזרי הפעילות השונים של הבנק הם:

- **בנקאות ופיננסים** - מכלול השירותים הבנקאיים המוצעים ללקוחות פרטיים ולתאגידים, לרבות ניהול חשבונות עו"ש וחח"ד, העמדת אשראי וערבויות לסוגיהם, קבלת פיקדונות, פעילות סחר חוץ (יבוא, יצוא, אשראי דוקומנטרי וכדומה), פעילות במכשירים נגזרים, לרבות מסחר במטבעות ובריבית ועוד.
- **שוק ההון** - פעילות בניירות ערך עבור לקוחות בבורסות בארץ ובעולם, שירותי תפעול לקופות גמל והפצה של קרנות נאמנות (ניהול קופות גמל וקרנות נאמנות עד למכירתן), המשמשות אפיקי השקעה ללקוחות הבנק.
- **כרטיסי אשראי** - מכלול המוצרים הפיננסיים והשירותים הבנקאיים הניתנים בקשר עם כרטיסי האשראי המונפקים ללקוחות הבנק על ידי חברות כרטיסי האשראי בארץ.
- **משכנתאות** - הלוואות לדיור המובטחות במשכון דירת מגורים, הן מכספי הבנק והן במסגרת תכניות הסיוע הממשלתיות.
- **בניה ונדל"ן** - פעילות בנקאית מול חברות בתחום הנדל"ן, וכן שירותים בנקאיים ייחודיים בתחום הנדל"ן, לרבות מימון הקמת פרויקטים של נדל"ן בשיטת הליווי הסגור.

על מנת לנתח את תוצאות פעילות הבנק על פי חיתוכים רלוונטיים, שויכו הלקוחות ליחידות הארגוניות האחראיות על הטיפול בהם. הנתונים המוצגים להלן לפי מגזרי פעילות מבוססים על המבנה הארגוני של הבנק, על שיוך הלקוחות ליחידות השונות ומכאן למגזרי הפעילות, ועל ייחוס התוצאות והיתרות ללקוחות ולמגזרים. לפרטים נוספים, בין היתר בדבר אופן החלוקה למגזרי פעילות ובדבר העקרונות על פיהם מיוחסות היתרות, ההכנסות וההוצאות ללקוחות במערכת, ראה באור 31 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2008. בבאור 10 לדוחות הכספיים מוצג דיווח של התוצאות העסקיות של קבוצת הבנק על פי מגזרי הפעילות. להלן תמצית התוצאות הכספיות של מגזרי הפעילות (במיליוני שקלים חדשים, בסכומים מדווחים).

רווחיות

התשואה להון (באחוזים)		רווח (הפסד) נקי		
בתשעת החודשים הראשונים		בתשעת החודשים הראשונים		
2008	2009	2008	2009	
				משקי בית:
13.1 ⁽¹⁾	10.6	195 ⁽¹⁾	193	משכנתאות
16.0	(1.2)	73	(7)	אחר
68.9 ⁽¹⁾	46.1	26 ⁽¹⁾	22	בנקאות פרטית
16.5	14.3	45	36	עסקים קטנים
19.5	11.6	39	23	בנקאות מסחרית
10.4	10.9	142	150	בנקאות עסקית
(3.8) ⁽¹⁾	(0.3)	(14) ⁽¹⁾	(1)	ניהול פיננסי
12.1	9.1	506	416	סך הכל

(1) סווג מחדש

להלן תוצאות פעילות קבוצת הבנק לפי מגזרי פעילות

תוצאות מגזר משקי הבית

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2008 (1)					לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2009					
שוק	קרטיסי	ההון	בנקאות	ופיננסים	שוק	קרטיסי	ההון	בנקאות	ופיננסים	
משכנתאות	סך הכל	במיליוני שקלים חדשים			משכנתאות	סך הכל	במיליוני שקלים חדשים			
										רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:
2,141	2,503	11	11	(384)	2,069	2,060	9	12	(12)	מחיצוניים
(1,285)	(2,185)	-	(8)	908	(1,234)	(1,738)	-	(9)	513	בינמגזרי
										רווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים
856	318	11	3	524	835	322	9	3	501	הכנסות תפעוליות ואחרות
482	192	100	77	113	594	190	155	96	153	סך ההכנסות
1,338	510	111	80	637	1,429	512	164	99	654	הפרשה לחובות מסופקים
79	41	-	-	38	81	32	-	-	49	הוצאות תפעוליות ואחרות
896	156	26	39	675	1,133	186	46	21	880	מחיצוניים
(78)	-	-	(6)	(72)	(75)	-	-	(2)	(73)	בינמגזרי
818	156	26	33	603	1,058	186	46	19	807	סך הכל הוצאות תפעוליות ואחרות
441	313	85	47	(4)	290	294	118	80	(202)	רווח (הפסד) מפעולות רגילות לפני מיסים
166	118	32	18	(2)	100	101	40	28	(69)	הפרשה למיסים על הרווח (הפסד) מפעולות רגילות
275	195	53	29	(2)	190	193	78	52	(133)	רווח (הפסד) מפעולות רגילות לאחר מיסים
										חלקם של בעלי מניות חיצוניים ברווחים נטו, מפעולות רגילות לאחר מיסים של חברות מאוחדות
(7)	-	-	-	(7)	(4)	-	-	-	(4)	רווח נקי (הפסד)
268	195	53	29	(9)	186	193	78	52	(137)	תשואה להון
13.8%					7.8%					
48,624	38,159	-	1,322	9,143	58,032	44,178	-	1,424	12,430	יתרה ממוצעת של נכסים
35,708	20	-	7	35,681	46,965	74	-	7	46,884	יתרה ממוצעת של התחייבויות
40,166	30,140	-	-	10,026	50,328	36,603	-	-	13,725	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
19,784	-	19,784	-	-	17,748	-	17,748	-	-	יתרה ממוצעת של ניירות ערך
53,458	40,807	-	1,640	11,011	61,085	46,804	-	1,727	12,554	אשראי לציבור (יתרת סוף)
43,468	-	-	-	43,468	46,779	-	-	-	46,779	פיקדונות הציבור (יתרת סוף)
18,535	16,627	-	-	1,908	22,697	15,810	-	-	6,887	יתרה ממוצעת של נכסים אחרים בניהול
										מרכיבי הרווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים: (1)
451	282	-	3	166	484	298	-	3	183	מרווח מפעילות מתן אשראי
328	-	-	-	328	292	-	-	-	292	מרווח מפעילות קבלת פקדונות
77	36	11	-	30	59	24	9	-	26	אחר
856	318	11	3	524	835	322	9	3	501	סך הכל

(1) סווג מחדש

תרומת מגזר משקי הבית לרווחי הקבוצה בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2009, בנטרול חלק הבנק ברווחי בנק יהב, שאוחד לראשונה ברבעון השלישי של שנת 2008, ובנטרול ההפרשה להסכם פרישה, הסתכמה ב-210 מיליוני שקלים חדשים, בהשוואה ל-261 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של 19.5%. הגורם העיקרי לירידה בתרומת המגזר הוא הפגיעה ברווח מפעילות מימון, שנשחק באופן משמעותי בשנת 2009 עקב שיעורי הריבית הנמוכים ששררו בתקופה זו. הרווח מפעילות מימון בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2009, בנטרול השפעת איחוד הדוחות הכספיים של בנק יהב, הסתכם ב-684 מיליון שקלים חדשים, בהשוואה ל-787 מיליון שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של 13.1%. עיקר הירידה היה ברווח המימוני בבנקאות ופיננסים, שקטן בכ-23.1%, עקב ההיקף המשמעותי של פיקדונות הציבור בתחום זה, שספג את הפגיעה העיקרית מירידת הריבית. הרווח המימוני בתחום המשכנתאות גדל בשיעור מתון של 1.3%. ההוצאות התפעוליות, בנטרול השפעת איחוד הדוחות הכספיים של בנק יהב, ובנטרול ההפרשה להסכם פרישה, גדלו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2009 ב-4.5% בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד. מנגד, בהכנסות התפעוליות, בנטרול השפעת איחוד הדוחות הכספיים של בנק יהב, חל גידול של 7.5%, רובו ככולו בפעילות משקי הבית ללא משכנתאות. בהפרשה לחובות מסופקים, בנטרול השפעת איחוד הדוחות הכספיים של בנק יהב, חל קיטון של 5 מיליון שקלים חדשים. הקיטון נובע מההפרשה לפי עומק הפיגור במשכנתאות, שירדה ב-9 מיליון שקלים חדשים.

להלן היקפי מתן המשכנתאות במגזר:

היקפי ביצוע (במיליוני שקלים חדשים)			
שיעור שינוי	תשעה חודשים ראשונים		
	2008	2009	
			משכנתאות שבוצעו (לדירור ולכלל מטרה)
18.1%	7,954	9,395	מכספי הבנק
			מכספי האוצר:
(43.6%)	475	268	הלוואות מוכוונות
(0.7%)	139	138	הלוואות עומדות ומענקים
	1	-	ניהול עבור אחרים
14.4%	8,569	9,801	סך הכל הלוואות חדשות
59.3%	808	1,287	הלוואות שמוחזרו
18.2%	9,377	11,088	סך הכל ביצועים
18.9%	31,311	37,215	מספר לווים (כולל מיחזורים)

תוצאות מגזר משקי הבית

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2008 (1)					לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2009					
שוק	קרטיסי	ההון	בנקאות	ופיננסים	שוק	קרטיסי	ההון	בנקאות	ופיננסים	
משכנתאות	סך הכל	משכנתאות	סך הכל	משכנתאות	סך הכל	משכנתאות	סך הכל	משכנתאות	סך הכל	במיליוני שקלים חדשים
985	1,086	4	4	(109)	925	923	3	4	(5)	רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים: מחיצוניים בינגזרי
(626)	(971)	-	(3)	348	(638)	(807)	-	(3)	172	
359	115	4	1	239	287	116	3	1	167	רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים
171	61	44	34	32	208	64	52	33	59	הכנסות תפעוליות ואחרות
530	176	48	35	271	495	180	55	34	226	סך ההכנסות
31	12	-	-	19	25	10	-	-	15	הפרשה לחובות מסופקים הוצאות תפעוליות ואחרות
355	55	8	13	279	396	68	16	7	305	מחיצוניים בינגזרי
(29)	-	-	(3)	(26)	(26)	-	-	(1)	(25)	
326	55	8	10	253	370	68	16	6	280	סך הכל הוצאות תפעוליות ואחרות
173	109	40	25	(1)	100	102	39	28	(69)	רווח (הפסד) מפעולות רגילות לפני מיסים
65	41	15	10	(1)	33	34	12	9	(22)	הפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות
108	68	25	15	-	67	68	27	19	(47)	רווח (הפסד) מפעולות רגילות לאחר מיסים
(7)	-	-	-	(7)	(4)	-	-	-	(4)	חלקם של בעלי מניות חיצוניים ברווחים נטו, מפעולות רגילות לאחר מיסים של חברות מאוחדות
101	68	25	15	(7)	63	68	27	19	(51)	רווח נקי (הפסד)
15.0%					7.8%					תשואה להון

מרכיבי הרווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים: (1)

176	103	-	1	72	163	108	-	1	54	מרווח מפעילות מתן אשראי
156	-	-	-	156	106	-	-	-	106	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
27	12	4	-	11	18	8	3	-	7	אחר
359	115	4	1	239	287	116	3	1	167	סך הכל

(1) סווג מחדש.

תוצאות מגזר בנקאות פרטית

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2008 (1)			לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2009			
בנקאות ופיננסים	שוק ההון	סך הכל	בנקאות ופיננסים	שוק ההון	סך הכל	
במיליוני שקלים חדשים			במיליוני שקלים חדשים			
(133)	1	(132)	(35)	1	(34)	רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:
175	-	175	67	-	67	מחיצוניים
43	1	42	33	1	32	בינגזרי
45	33	12	39	24	15	רווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים
88	34	54	72	25	47	הכנסות תפעוליות ואחרות
1	-	1	1	-	1	סך ההכנסות
						הפרשה לחובות מסופקים
43	1	42	37	-	37	הוצאות תפעוליות ואחרות
1	-	1	1	-	1	מחיצוניים
44	1	43	38	-	38	בינגזרי
43	33	10	33	25	8	סך הכל הוצאות תפעוליות ואחרות
17	13	4	11	8	3	רווח מפעולות רגילות לפני מיסים
26	20	6	22	17	5	הפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות
68.9%			46.1%			רווח נקי
						תשואה להון
1,384	-	1,384	1,730	-	1,730	יתרה ממוצעת של נכסים
6,186	-	6,186	6,746	-	6,746	יתרה ממוצעת של התחייבויות
806	-	806	999	-	999	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
4,960	4,960	-	6,505	6,505	-	יתרה ממוצעת של ניירות ערך
1,312	-	1,312	1,378	-	1,378	אשראי לציבור (יתרת סוף)
5,960	-	5,960	5,826	-	5,826	פיקדונות הציבור (יתרת סוף)
-	-	-	-	-	-	יתרה ממוצעת של נכסים אחרים בניהול
						מרכיבי הרווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים: (1)
13	-	13	11	-	11	מרווח מפעילות מתן אשראי
27	-	27	19	-	19	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
3	1	2	3	1	2	אחר
43	1	42	33	1	32	סך הכל

(1) סווג מחדש

תרומת מגזר הבנקאות הפרטית לרווחי הקבוצה בתשעה החודשים הראשונים של שנת 2009, בנטרול הפרשה להסכם פרישה, הסתכמה ב-23 מיליוני שקלים חדשים בהשוואה ל-26 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של 11.5%. הירידה בתרומת המגזר נגרמה עקב פגיעה ברווח מפעילות מימון, שירד בכ-23.3%, בעיקר כתוצאה מירידת הריבית במשק שגרמה לירידה משמעותית במרווח על הפיקדונות, וכן עקב הקיטון בהכנסות התפעוליות. מנגד, קיטון של 13.6% בהיקף ההוצאות המיוחסות למגזר, תרם לצמצום היקף הפגיעה ברווחי המגזר.

תוצאות מגזר בנקאות פרטית

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2008 (1)			לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2009			
בנקאות ופיננסים			בנקאות ופיננסים			
סך הכל	שוק ההון	סך הכל	שוק ההון	סך הכל		
במיליוני שקלים חדשים			במיליוני שקלים חדשים			
רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:						
(55)	1	(56)	(8)	1	(9)	מחיצוניים
69	-	69	17	-	17	בינמגזרי
14	1	13	9	1	8	רווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים
17	10	7	13	8	5	הכנסות תפעוליות ואחרות
31	11	20	22	9	13	סך ההכנסות
1	-	1	-	-	-	הפרשה לחובות מסופקים הוצאות תפעוליות ואחרות
17	1	16	13	-	13	מחיצוניים
-	-	-	1	-	1	בינמגזרי
17	1	16	14	-	14	סך הכל הוצאות תפעוליות ואחרות
13	10	3	8	9	(1)	רווח מפעולות רגילות לפני מיסים
6	4	2	2	2	-	הפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות
7	6	1	6	7	(1)	רווח נקי
62.8%			41.4%			תשואה להון
מרכיבי הרווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים: (1)						
1	-	1	2	-	2	מרווח מפעילות מתן אשראי
11	-	11	5	-	5	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
2	1	1	2	1	1	אחר
14	1	13	9	1	8	סך הכל

(1) סווג מחדש

תוצאות מגזר עסקים קטנים

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2008				לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2009			
בנקאות ופיננסים	קרטיסי אשראי	שוק ההון	סך הכל	בנקאות ופיננסים	קרטיסי אשראי	שוק ההון	סך הכל
במיליוני שקלים חדשים				במיליוני שקלים חדשים			
11	2	6	19	226	2	2	230
226	(2)	-	224	(8)	(1)	-	(9)
237	-	6	243	218	1	2	221
108	8	14	130	123	9	17	149
345	8	20	373	341	10	19	370
44	-	-	44	53	-	-	53
282	2	3	287	290	2	2	294
(30)	-	-	(30)	(31)	-	-	(31)
252	2	3	257	259	2	2	263
49	6	17	72	29	8	17	54
19	2	6	27	10	3	5	18
30	4	11	45	19	5	12	36
16.5%				14.3%			
תשואה להון				תשואה להון			
4,838	35	-	4,873	4,890	36	-	4,926
6,290	(1)	-	6,290	6,439	-	-	6,439
5,544	-	-	5,544	5,090	-	-	5,090
-	-	12,628	12,628	-	-	10,835	10,835
4,734	37	-	4,771	4,920	40	-	4,960
6,280	(1)	-	6,280	6,240	-	-	6,240
157	-	-	157	323	-	-	323
מרכיבי הרווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:				מרכיבי הרווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:			
149	-	-	149	165	1	-	166
56	-	-	56	26	-	-	26
32	-	6	38	27	-	2	29
237	-	6	243	218	1	2	221

(1) סווג מחדש

תרומת מגזר העסקים הקטנים לרווחי הקבוצה בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2009, בנטרול ההפרשה להסכם פרישה, ירדה בכ-3 מיליון שקלים חדשים בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד. הרווח מפעולות מימון קטן ב-22 מיליון שקלים חדשים. הקיטון ברווח מפעילות מימון נבע מירידת הריבית במשק, אשר גרמה לירידה משמעותית בברווז על פיקדונות, שקוזזה בחלקה על ידי גידול בברווז על פעילות האשראי. ההפרשה לחובות מסופקים גדלה בכ-9 מיליון שקלים חדשים. גידול של 14.6% בהכנסות התפעוליות, וירידה של 1.2% בהוצאות התפעוליות, בנטרול ההפרשה להסכם פרישה, מיתנו את הירידה בתרומת המגזר.

תוצאות מגזר עסקים קטנים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2008				לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2009			
סך הכל	שוק ההון	כרטיסי אשראי	בנקאות ופיננסים	סך הכל	שוק ההון	כרטיסי אשראי	בנקאות ופיננסים
במיליוני שקלים חדשים				במיליוני שקלים חדשים			
135	2	1	132	84	1	-	83
(52)	-	(1)	(51)	(15)	-	-	(15)
83	2	-	81	69	1	-	68
44	2	3	39	52	6	3	43
127	4	3	120	121	7	3	111
18	-	-	18	17	-	-	17
95	1	1	93	101	-	1	100
(11)	-	-	(11)	(11)	-	-	(11)
84	1	1	82	90	-	1	89
25	3	2	20	14	7	2	5
9	1	-	8	3	1	1	1
16	2	2	12	11	6	1	4
14.9%				12.6%			
48	-	-	48	50	-	-	50
18	-	-	18	9	-	-	9
17	2	-	15	10	1	-	9
83	2	-	81	69	1	-	68

(1) סווג מחדש

תוצאות מגזר בנקאות מסחרית

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2008				לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2009			
בנקאות ופיננסים	כרטיסי אשראי	שוק ההון	סך הכל	בנקאות ופיננסים	כרטיסי אשראי	שוק ההון	סך הכל
במיליוני שקלים חדשים				במיליוני שקלים חדשים			
207	-	1	208	167	-	1	168
(96)	-	-	(96)	(63)	-	-	(63)
111	-	1	112	104	-	1	105
27	2	6	35	27	2	6	35
138	2	7	147	131	2	7	140
2	-	-	2	11	-	-	11
41	-	-	41	48	-	-	48
41	-	-	41	46	-	-	46
82	-	-	82	94	-	-	94
54	2	7	63	26	2	7	35
20	1	3	24	9	1	2	12
34	1	4	39	17	1	5	23
19.5%				11.6%			
4,283	-	-	4,283	4,109	-	3	4,106
2,082	-	-	2,082	2,180	-	-	2,180
4,075	-	-	4,075	3,987	-	-	3,987
1,697	1,697	-	-	1,757	1,757	-	-
4,417	-	-	4,417	4,151	-	3	4,148
2,078	-	-	2,078	2,302	-	-	2,302
23	-	-	23	42	-	-	42
מרכיבי הרווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:				מרכיבי הרווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:			
75	-	-	75	67	-	-	67
13	-	-	13	6	-	-	6
24	1	-	23	31	1	-	31
111	1	-	112	104	1	-	105
סך הכל				סך הכל			

תרומת מגזר הבנקאות המסחרית לרווחי הקבוצה בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2009, בנטרול הפרשה להסכם פרישה, ירדה בכ-14 מיליוני שקלים חדשים לעומת התקופה המקבילה אשתקד. הירידה בתרומה נובעת מירידה של 4.8% בסך ההכנסות, מגידול של 9 מיליון שקלים חדשים בהפרשה לחובות מסופקים, ומגידול של 11.0% בהוצאות התפעוליות המיוחסות למגזר, בנטרול הפרשה להסכם פרישה.

תוצאות מגזר בנקאות מסחרית

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2008				לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2009			
שוק	קרטיסי	בנקאות	סך הכל	שוק	קרטיסי	בנקאות	סך הכל
ההון	אשראי	ופיננסים	במיליוני שקלים חדשים	ההון	אשראי	ופיננסים	במיליוני שקלים חדשים
76	-	-	76	67	1	-	66
(38)	-	-	(38)	(35)	-	-	(35)
38	-	-	38	32	1	-	31
12	2	1	9	14	2	1	11
50	2	1	47	46	3	1	42
3	-	-	3	5	-	-	5
11	-	-	11	18	-	-	18
15	-	-	15	16	-	-	16
26	-	-	26	34	-	-	34
21	2	1	18	7	3	1	3
8	1	1	6	3	1	1	1
13	1	-	12	4	2	-	2
20.4%				6.5%			
26	-	-	26	16	-	-	16
4	-	-	4	2	-	-	2
8	-	-	8	14	1	-	13
38	-	-	38	32	1	-	31

(1) סווג מחדש

תוצאות מגזר בנקאות עסקית

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2008				לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2009			
בנקאות ופיננסים (1)	שוק ההון	בניה ונדל"ן	סך הכל	בנקאות ופיננסים (1)	שוק ההון	בניה ונדל"ן	סך הכל
244	14	305	563	295	8	168	471
(2)	-	(178)	(180)	10	-	(41)	(31)
242	14	127	383	305	8	127	440
72	31	6	109	102	21	6	129
314	45	133	492	407	29	133	569
40	-	38	78	120	-	2	122
116	1	23	140	137	1	27	165
41	-	7	48	46	-	8	54
157	1	30	188	183	1	35	219
117	44	65	226	104	28	96	228
43	17	24	84	35	10	33	78
74	27	41	142	69	18	63	150
			10.4%				10.9%
16,249	-	6,240	22,489	20,891	-	6,357	27,248
(2) 12,170	-	1,065	13,235	13,638	-	1,213	14,851
16,638	-	10,830	27,468	18,698	-	9,177	27,875
-	37,701	-	37,701	-	45,189	-	45,189
14,150	-	5,772	19,922	15,436	-	6,048	21,484
(2) 10,205	-	1,058	11,263	12,619	-	1,400	14,019
8	-	146	154	13	-	115	128
123	-	110	233	183	-	111	294
45	-	17	62	41	-	16	57
74	14	-	88	81	8	-	89
242	14	127	383	305	8	127	440

(1) כולל תוצאות פעולות בגין כרטיסי אשראי בסכומים לא מהותיים.
(2) סווג מחדש

תרומת מגזר הבנקאות העסקית לרווחי הקבוצה במחצית הראשון של שנת 2009, בנטרול ההפרשה להסכם פרישה, הגיעה ל-155 מיליון שקלים חדשים בהשוואה ל-142 מיליון שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד, עליה של 9.2%.
הגידול נובע בעיקר מעליה של 14.9% ברווח המימוני, בעיקר כתוצאה מגידול בהכנסות מהמרווח על האשראי, ומעליה של 18.4% בהכנסות התפעוליות, בעיקר בגין רווחים ממימוש מניות שהתקבלו כביטחון לחוב לקוח.
מנגד, חלה עליה בהפרשה לחובות מסופקים, שגדלו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2009 ב-44 מיליון שקלים לעומת התקופה המקבילה אשתקד, בין היתר כתוצאה מגידול בהפרשה בגין לווים גדולים.
ההוצאות התפעוליות המיוחסות למגזר, בנטרול ההפרשה להסכם פרישה, גדלו בשיעור של כ-12.8%.

תוצאות מגזר בנקאות עסקית

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2008				לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2009			
סך הכל	בניה ונדל"ן	שוק ההון	בנקאות ופיננסים (1)	סך הכל	בניה ונדל"ן	שוק ההון	בנקאות ופיננסים (1)
במיליוני שקלים חדשים				במיליוני שקלים חדשים			
71	88	4	163	90	37	3	130
6	(50)	-	(44)	1	5	-	6
77	38	4	119	91	42	3	136
17	3	11	31	67	2	7	76
94	41	15	150	158	44	10	212
32	23	-	55	30	5	-	35
38	6	-	44	51	10	-	61
16	2	-	18	16	3	-	19
54	8	-	62	67	13	-	80
8	10	15	33	61	26	10	97
2	2	6	10	20	9	3	32
6	8	9	23	41	7	7	65
5.3%				16.6%			
תשואה להון				תשואה להון			
מרכיבי הרווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים: (2)				מרכיבי הרווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים: (2)			
30	35	-	65	53	41	-	94
10	3	-	13	13	1	-	14
37	-	4	41	25	-	3	28
77	38	4	119	91	42	3	136

(1) כולל תוצאות פעולות בגין כרטיסי אשראי בסכומים לא מהותיים.

(2) סווג מחדש

תוצאות מגזר ניהול פיננסי

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2008 (1)			לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2009			
שוק ההון	בנקאות ופיננסים	סך הכל	שוק ההון	בנקאות ופיננסים	סך הכל	
במיליוני שקלים חדשים			במיליוני שקלים חדשים			
(1,098)	3	(1,101)	(1,174)	4	(1,178)	רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים מחיצוניים
1,162	-	1,162	1,270	(1)	1,271	בינמגזרי
64	3	61	96	3	93	רווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים הכנסות תפעוליות ואחרות
97	15	82	101	27	74	סך ההכנסות
161	18	143	197	30	167	הפרשה לחובות מסופקים
9	-	9	-	-	-	הוצאות תפעוליות ואחרות
158	7	151	178	6	172	מחיצוניים
18	-	18	5	-	5	בינמגזרי
176	7	169	183	6	177	סך הכל הוצאות תפעוליות ואחרות
(24)	11	(35)	14	24	(10)	רווח (הפסד) מפעולות רגילות לפני מיסים
(9)	4	(13)	6	9	(3)	הפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות
(15)	7	(22)	8	15	(7)	רווח (הפסד) מפעולות רגילות לאחר מיסים חלקם של בעלי מניות חיצוניים ברווחים נטו, מפעולות רגילות
-	-	-	(9)	-	(9)	לאחר מיסים של חברות מאוחדות
(15)	7	(22)	(1)	15	(16)	רווח נקי (הפסד) מפעולות רגילות
1	-	1	-	-	-	רווח מפעולות בלתי רגילות לאחר מס
(14)	7	(21)	(1)	15	(16)	רווח נקי (הפסד)
(3.8%)			(0.3%)			תשואה להון
23,759	-	23,759	21,027	-	21,027	יתרה ממוזעת של נכסים
35,663	-	35,663	33,202	-	33,202	יתרה ממוזעת של התחייבויות
8,693	-	8,693	7,755	-	7,755	יתרה ממוזעת של נכסי סיכון
51,958	-	51,958	60,849	-	60,849	יתרה ממוזעת של נכסי קופות גמל וקרנות נאמנות
23,532	23,532	-	22,607	22,607	-	יתרה ממוזעת של ניירות ערך
-	-	-	-	-	-	אשראי לציבור (יתרת סוף)
15,632	-	15,632	18,239	-	18,239	פיקדונות הציבור (יתרת סוף)
-	-	-	-	-	-	מרכיבי הרווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים: (1)
-	-	-	-	-	-	מרווח מפעילות מתן אשראי
-	-	-	-	-	-	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
64	3	61	96	3	93	אחר
64	3	61	96	3	93	סך הכל

(1) סווג מחדש

מגזר הניהול הפיננסי, בנטרול השפעת האיחוד לראשונה של בנק יהב, תרם הפסד של כ- 14 מיליון שקלים חדשים לרווחי הקבוצה בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2009, בדומה להפסד בתקופה המקבילה אשתקד. הרווח מפעילות מימון בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2009, בנטרול רווחים (או הפסדים) ממימוש ומירידת ערך של אגרות חוב זמינות למכירה ואיגרות חוב למסחר, נטו, והשפעת רישום חשבונאי של נגזרים לפי שווי הוגן, הסתכם ב-128 מיליון שקלים חדשים, בהשוואה ל- 167 מיליון שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נגרם בין היתר עקב ירידת הריבית במשק, שגרמה לירידה משמעותית במרווחים על פיקדונות. בהכנסות התפעוליות חל בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2009 גידול של 4.1% בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד, ובהוצאות התפעוליות, בנטרול ההפרשה להסכם פרישה, חל גידול זעיר של 0.6% בין תקופות אלה.

תוצאות מגזר ניהול פיננסי

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2008 (1)			לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2009			
סך הכל	שוק ההון	בנקאות ופיננסים	סך הכל	שוק ההון	בנקאות ופיננסים	
במיליוני שקלים חדשים			במיליוני שקלים חדשים			
(706)	1	(707)	(616)	3	(619)	רווח (הפסד) מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים
691	-	691	665	-	665	מחיצוניים
(15)	1	(16)	49	3	46	רווח (הפסד) מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים
40	6	34	33	15	18	הכנסות תפעוליות ואחרות
25	7	18	82	18	64	סך ההכנסות
9	-	9	-	-	-	הפרשה לחובות מסופקים
42	1	41	65	2	63	הוצאות תפעוליות ואחרות
7	-	7	1	-	1	מחיצוניים
49	1	48	66	2	64	בינגזרי
(33)	6	(39)	16	16	-	סך הכל הוצאות תפעוליות ואחרות
(12)	2	(14)	8	7	1	רווח (הפסד) מפעולות רגילות לפני מיסים
(21)	4	(25)	8	9	(1)	הפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות
-	-	-	(1)	-	(1)	רווח נקי (הפסד) מפעולות רגילות לאחר מיסים
(21)	4	(25)	7	9	(2)	חלקם של בעלי מניות חיצוניים ברווחים נטו, מפעולות רגילות
1	-	1	-	-	-	לאחר מיסים של חברות מאוחדות
(20)	4	(24)	7	9	(2)	רווח נקי (הפסד) מפעולות רגילות
						רווח מפעולות בלתי רגילות לאחר מס
(19.0%)		(24)	4.2%		(2)	רווח נקי (הפסד)
						תשואה להון
-	-	-	-	-	-	מרכיבי הרווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים: (1)
-	-	-	-	-	-	מרווח מפעילות מתן אשראי
(15)	1	(16)	49	3	46	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
(15)	1	(16)	49	3	46	אחר
						סך הכל

(1) סווג מחדש

הפעילות הבינלאומית

מידע כללי על הפעילות הבינלאומית

הפעילות הבינלאומית בקבוצת הבנק כוללת פעילות עסקית ושירותי בנקאות פרטית באמצעות חברות בנות וסניפים, בארץ ובעולם. הפעילות הבינלאומית של הקבוצה מתמקדת בעיקר בבנקאות פרטית, במתן שירותים פיננסיים ללקוחות ישראלים המקיימים פעילות בחוץ לארץ, במימון סחר חוץ, באשראי מקומי ובהשתתפות באשראים סינדיקטיביים. לבנק שלוחות במספר מדינות, כמפורט בהמשך. כלל הפעילות הבינלאומית בארץ ובחוץ לארץ כפופה לסקטור פעילות בינלאומית ובנקאות פרטית, בחטיבה הפיננסית של הבנק. בנוסף, מתבצעת בקרה על הפעילות בשלוחות על ידי האגף לבקרת סיכונים בחטיבה לחשבות, תכנון ותפעול.

להלן פירוט השלוחות השונות ועיסוקיהן:

חברה בת בשוויץ – UMB (Switzerland) Ltd – מתמחה בשירותי בנקאות פרטית, בעלת סניף אחד, מוחזקת על ידי חברת החזקות של הבנק בבעלותו המלאה הרשומה בהולנד – UMOHC B.V. (להלן: "חברת החזקות"). החברה בת בשוויץ כפופה בפעילותה לדיני הפיקוח בשוויץ.

חברה בת בארצות הברית – UMTB Securities Inc, חברה בבעלות מלאה של הבנק הרשומה במדינת דלאוור בארצות הברית. החברה מספקת ללקוחות הבנק שירותי ברוקר דילר לביצוע פעולות בניירות ערך הנסחרים בשוקי ההון בארצות הברית. לחברה רישיון של ה-SEC Securities and Exchange Commission (להלן: "חברת החזקות") לביצוע פעולות בניירות ערך הנסחרים בשוקי ההון בארצות הברית, והיא חברה ב-National Association of Securities Dealers (NASD).

סניפי הבנק בחוץ לארץ – הסניפים בחוץ לארץ מציעים ללקוחותיהם שירותים בנקאיים מלאים בהתאם לחוקים ולדינים המקומיים. הסניפים כפופים לפיקוח מקומי וישראלי כאחד.

- **סניף לוס אנג'לס:** הסניף עוסק בעיקר בתחומי הבנקאות המסחרית, הבנקאות הפרטית וסחר חוץ. הפיקדונות המופקדים בסניף מבוטחים על ידי FDIC (Federal Deposit Insurance Corporation). על לקוחות הסניף נמנים לקוחות מקומיים, ישראלים ובינלאומיים.

- **סניף לונדון:** הסניף פועל בעיקר בתחומי הבנקאות העסקית, השתתפות בהלוואות סינדיקטיביות, סחר חוץ, אשראי, קבלת פיקדונות, מסחר במטבע חוץ ומתן שירותים בתחום הבנקאות הפרטית. על לקוחות הסניף נמנים לקוחות מקומיים, ישראלים ובינלאומיים.

- **סניף קיימן:** הסניף מעניק שירותים בתחום הבנקאות הפרטית, והוא מופעל באמצעות ייצוג הבנק על ידי Butterfield Bank – בנק מקומי באיי קיימן, על פי הסכם ניהול בינו לבין הבנק.

סניפי בנקאות פרטית בינלאומית בישראל: הבנק מפעיל שלושה סניפים מיוחדים, הממוקמים בירושלים, בתל אביב ובאשדוד, ומשרתים לקוחות תושבי חוץ. הסניפים מציעים ללקוחותיהם שירותים בנקאיים מלאים, בדגש על בנקאות פרטית. הסניפים נתונים לפיקוח ישראלי, וכפופים לסקטור פעילות בינלאומית ובנקאות פרטית.

נציגויות: פעילותן העיקרית של הנציגויות היא שיווק שירותי הבנק וייצוג הבנק בחוץ לארץ. הבנק מפעיל משרדי נציגויות במכסיקו, באורוגוואי, בפנמה ובגרמניה.

לפרטים בדבר הפיקוח המקומי על שלוחות הבנק בחוץ לארץ, ראה בפרק מגזר הפעילות הבינלאומית בדוח הדירקטוריון המצורף לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2008.

להלן פירוט תרומת הפעילות הבינלאומית למגזרי הפעילות השונים בקבוצת הבנק (במיליוני שקלים חדשים):

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2009							
רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים	הכנסות תפעוליות ואחרות	סך הכנסות	הפרשה לחובות מסופקים	הוצאות תפעוליות ואחרות	רווח מפעולות רגילות לפני מיסים	הפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות	רווח נקי
11	1	12	1	8	3	1	2
29	30	59	1	37	21	8	13
55	5	60	1	35	24	9	15
10	9	19	-	6	13	5	8
105	45	150	3	86	61	23	38
סך הכל	ניהול פיננסי	סך הכל					

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2008							
רווח (הפסד) מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים	הכנסות תפעוליות ואחרות	סך הכנסות	הפרשה לחובות מסופקים	הוצאות תפעוליות ואחרות	רווח (הפסד) מפעולות רגילות לפני מיסים	הפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות	רווח נקי (הפסד)
15	1	16	-	8	8	3	5
35	36	71	1	35	35	13	22
31	6	37	2	31	4	1	3
(96) ⁽¹⁾	6	(90)	-	6	(96)	(36)	(60)
(15)	49	34	3	80	(49)	(19)	(30)
סך הכל	ניהול פיננסי	סך הכל					

(1) ההפסד מפעילות מימון בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2008 נבע בעיקר מירידת ערך של השקעות כתוצאה מהמשבר הפיננסי.

פעילות חוץ מאזנית

ביום 30 בספטמבר 2009 עמדה יתרת ניירות הערך המוחזקים עבור לקוחות הבנק על סך של כ- 116 מיליארדי שקלים חדשים, כולל סך של 20 מיליארדי שקלים חדשים ניירות ערך לא סחירים, לעומת סך של 80 מיליארדי שקלים חדשים ביום 31 בדצמבר 2008, הכולל סך של 14 מיליארדי שקלים חדשים ניירות ערך לא סחירים.

ההכנסות מפעולות בניירות ערך בקבוצה הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2009 ב- 195 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 158 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 25.3%. ההכנסות מפעולות בניירות ערך, בנטרול הכנסות בסך 22 מיליוני שקלים חדשים בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2009 ו- 4 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד שנבעו מאיחוד הדוחות הכספיים של בנק יהב, גדלו בכ- 12.3% לעומת התקופה המקבילה אשתקד.

ברבעון השלישי של שנת 2009 הסתכמו ההכנסות מפעולות בניירות ערך בקבוצה ב- 70 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 57 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 22.8%.

מקורות ומימון

מקורות המימון של הקבוצה כוללים פיקדונות, כתבי התחייבות ואיגרות חוב לסוגיהם והון עצמי. הקבוצה בוחרת את תמהיל מקורות המימון על בסיס יעדיה העסקיים, בכלל זה יעדי ריווחיות, תשואה על ההון והלימות הון, בכפוף למגבלות הסטטוטוריות החלות על התאגידים הבנקאיים ובהתאם למצב שוקי ההון ותחזיות ההנהלה באשר להתפתחויות בהם.

סך פיקדונות הציבור בקבוצה ליום 30 בספטמבר 2009 עמד על כ-93.4 מיליארדי שקלים חדשים (מהם 11.9 מיליארדי שקלים חדשים בבנק יהב, שאוחד לראשונה ברבעון השלישי של שנת 2008), לעומת כ- 91.8 מיליארדי שקלים חדשים בסוף שנת 2008. פיקדונות הציבור במגזר הצמוד למדד קטנו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2009 בשיעור של כ- 2.0%, פיקדונות הציבור במטבע חוץ והצמודים למטבע חוץ קטנו בשיעור של כ- 1.0% ואילו הפיקדונות במגזר השקלי הלא-צמוד גדלו בכ- 4.7%. לפרטים, ראה פרק התפתחות סעיפי המאזן לעיל.

היתרה המשוערכת של שטרי ההון המורכבים ליום 30 בספטמבר 2009 עמדה על כ- 1.8 מיליארדי שקלים חדשים, לעומת כ- 1.2 מיליארדי שקלים חדשים ליום 31 בדצמבר 2008.

בהתאם לתכנית לגיוס הון משני עליון לצורך פעילותו השוטפת של הבנק, גייס הבנק במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2009 סך של 541 מיליוני שקלים חדשים כנגד הקצאת שטרי הון מורכבים נוספים, הנחשבים כהון משני עליון, בסך של 580 מיליוני שקלים חדשים ערך נקוב. בנוסף, גייס הבנק כתבי התחייבות נדחים, המהווים הון משני, בהתאם לצורך.

מידע זה הינו בבחינת מידע צופה פני עתיד, והוא מתבסס על הנחות ועל תחזיות שונות שהיו בפני הנהלת הבנק, כמפורט להלן. המידע עשוי שלא להתממש, במידה שהנהלת הבנק תמצא כי אין כדאיות בביצוע התכנית כאמור, או בשל שינויים העשויים לחול בגורמים משפיעים שונים שאינם בשליטת הבנק בלבד. הגורמים המשפיעים כוללים תחזיות לעתיד בנושאים שונים הקשורים להתפתחות הכלכלית בארץ ובעולם, ובמיוחד למצב הכלכלי במשק, כולל השפעת תנאים מקרו כלכליים וגיאופוליטיים, לשוקי המטבע ושוקי ההון, לגורמים שונים נוספים המשפיעים על החשיפה לסיכונים פיננסיים, להעדפות הציבור, לחקיקה, להוראות גורמי פיקוח, להתנהגות המתחרים, להיבטים הקשורים בתדמית הבנק, להתפתחויות טכנולוגיות ולנושאי כוח אדם.

הבנק פועל לגיוס מקורות ארוכי טווח באמצעות הנפקות, בין היתר באמצעות מזרחי טפחות חברה להנפקות בע"מ (להלן: "טפחות הנפקות"), חברה בת בבעלות מלאה של הבנק. במהלך השנים הנפיקה טפחות הנפקות תעודות התחייבות לציבור על פי תשקיפים שפורסמו.

למועד הדוחות הכספיים הונפקו לציבור על-ידי טפחות הנפקות תעודות התחייבות (סדרות 25-30) בערך נקוב כולל של 2,477 מיליוני שקלים חדשים. היתרה המשוערכת ליום 30 בספטמבר 2009 של תעודות התחייבות אלו שבמחזור הסתכמה ב- 2,849 מיליוני שקלים חדשים, מהם 1,325 מיליוני שקלים חדשים הנחשבים להון משני. בתשעת החודשים הראשונים של 2009 גייסה טפחות הנפקות כתבי התחייבות נדחים בסך של 370 מיליוני שקלים חדשים הנחשבים כהון משני, בערך נקוב של 355 מיליוני שקלים חדשים. ביום 28 באוקטובר 2009 ביצעה טפחות הנפקות הנפקה של כתבי התחייבות נדחים בסך של 494 מיליוני שקלים חדשים הנחשבים כהון משני, בערך נקוב של 424 מיליוני שקלים חדשים. כתבי התחייבות הנדחים הוקצו על פי תשקיף מדף מיום 25 בפברואר 2009 ודוח הצעת מדף מיום 27 באוקטובר 2009.

ביום 25 בפברואר 2009 פרסמה טפחות הנפקות תשקיף מדף להנפקה של עד 12 סדרות של תעודות התחייבות בערך נקוב של עד 2 מיליארדי שקלים חדשים בכל סדרה, ועוד 3 סדרות של שטרי הון נדחים בערך נקוב של עד 3 מיליארדי שקלים חדשים בכל סדרה, ובנוסף הרחבה של סדרה סחירה של איגרות חוב ושל סדרה סחירה של כתבי התחייבות נדחים בערך נקוב של 500 מיליוני שקלים חדשים לכל סדרה (להלן יחד: "תעודות ההתחייבות"). הצעת תעודות ההתחייבות מכל אחת מהסדרות בנפרד, בדרך של הצעה לציבור, תיעשה באמצעות דוחות הצעת מדף, בהם יושלמו כל הפרטים המיוחדים לאותה הצעה, בהתאם להוראות כל דין, לתקנון ולהנחיות הבורסה, כפי שיהיו באותה עת.

ביום 5 באפריל 2009 הודיעה מעלות, כי במסגרת בחינה מחדש של S&P את דירוג המכשירים ההיברידיים בכל העולם לרבות ישראל, לאור המשבר הפיננסי העולמי, הורד דירוג שטרי ההון המורכבים מ-(AA-) ל-(A+). לפרטים, ראה באור 11 ד. לדוחות הכספיים.

ביום 15 בספטמבר 2009 חתם הבנק עם הנאמן לשטרי ההון הנדחים (סדרה א') של הבנק על תוספת מתקנת לשטר נאמנות מיום 16 בנובמבר 2006 שתחולתה ממועד החתימה.

בהתאם לתיקון יימחק משטר ההון הסעיף הקובע כי תשלום הריבית למחזיקי שטרי ההון יושעה, בין היתר, במקרה בו "בתקופה של שישה רבעונים רצופים, אשר הדוח הכספי בגין האחרון שבהם התפרסם טרם המועד הקבוע לתשלום הריבית, לא דיווח הבנק על רווח נקי מצטבר" (כלומר, אם הסיכום הפשוט של הסכומים הרבעוניים של רווח נקי או של הפסד שהוצגו בדוחותיו הכספיים של הבנק, בגין ששה רבעונים רצופים, הינו שלילי).

התיקון בוצע היות ובחודש יוני 2009 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בדבר "קריטריונים להכרה במכשירי הון מורכבים", אשר כולל את התנאים המעודכנים לשטרי הון שיוכרו כהון משני עליון, ובין התנאים שנקבעו על ידי הפיקוח לא מופיע התנאי של השעיית תשלומי הריבית בעקבות הפסד של שישה רבעונים רצופים, ולפיכך, סדרות עתידיות של שטרי הון שיוכרו כהון משני עליון לא יכללו תנאי זה. היות ובכוונת הבנק לייצר אחידות, במידת האפשר, בתנאים של סדרות שונות של תעודות התחייבות בעלות מאפיינים דומים וזאת על מנת ליצור שוויון בתנאים ובדירוג אגרות מסוגים שונים, במידת האפשר, אישר דירקטוריון הבנק את התיקון ופנה לקבלת אישור המפקח על הבנקים והנאמן לתיקון, וקיבל את אישורם.

מובהר כי הנאמן חתם על התיקון לאחר ששוכנע כי השינוי אינו פוגע במחזיקי שטרי ההון וכי אין בו כדי לשנות את שיעור הריבית ומועדי תשלומה, וכי התיקון מיטיב עם המחזיקים בשטרי ההון באופן שגם אם תתרחש הנסיבה המשעה - תשלום הריבית.

ניהול סיכונים

הפעילות העסקית השוטפת של הקבוצה במגוון המוצרים והמכשירים הפיננסיים המאזניים והחוץ מאזניים חושפת את הקבוצה לסיכונים שונים, ביניהם - סיכונים שוק ונזילות, סיכונים אשראי וסיכונים תפעוליים. מדיניות ניהול הסיכונים בתחומים השונים מיועדת לתמוך בהשגת היעדים העסקיים של הקבוצה תוך הגבלת הסיכונים העשויים לנבוע מהחשיפה לסיכונים אלה.

ניהול הסיכונים בקבוצה מתבצע באופן שוטף בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 339 של בנק ישראל. במסגרת זו מונו בקבוצה מנהלי סיכונים, והוקם אגף לבקרת סיכונים. הנהלת הבנק רואה במערך ניהול ובקרת סיכונים של הבנק את אחת מיכולות הליבה שלו, ולפיכך, מדיניות הבנק היא לפעול באופן מתמיד לשיפור מערך ניהול ובקרת הסיכונים. בפרט, נמצא הבנק בשלבים מתקדמים של יישום הנחיות באזל II. לפרטים נוספים, ראה בפרק המלצות ועדת באזל לפיקוח על הבנקים.

גישת הנהלת הבנק היא, כי ניהול הסיכונים ובקרתם צריכים להיות תהליך אינטגרטיבי. כחלק מגישה זו, רכש הבנק מערכת ניהול סיכונים (מערכת "אלגוריתמיקס") המאפשרת לנהל ולבקר תחת פלטפורמה אחת את סיכון השוק, את סיכון הנזילות ואת סיכונים האשראי השונים, כולל יישום הוראות באזל II (הגישה הסטנדרטית) לחישוב הון רגולטורי והון כלכלי. במהלך שנת 2007 הושלם מהלך המאפשר הפעלת מודלים מתקדמים לשם ניהול חשיפת לקוחות שוק ההון בזירת מטבע חוץ. מהלך זה הורחב במהלך שנת 2008 במטרה לכלול לקוחות הפועלים בזירות מסחר אחרות. ברבעון השלישי של שנת 2009 השלים הבנק את היערכותו ליישום הנדבך הראשון של הוראת באזל II.

סיכון אשראי

במסגרת מדיניות האשראי של הבנק נקבעו עקרונות וכללים להעמדת אשראי ולניהול תיק האשראי והבקרה עליו, במטרה לשמר את איכותו ולמזער את הסיכון הגלום בו. עקרונות וכללים אלה מאפשרים ניהול מבוקר של הסיכונים הכרוכים במתן אשראי ללווים, הן ברמת הלקוח הבודד וקבוצת הלווים, והן ברמה של ענפי משק וסקטורים עסקיים. למרכיבים הכמותיים של ההוראה, ולא פחות מכך, למרכיביה האיכותיים, השפעה רבה על אופן ניהול סיכון האשראי של הבנק. בפרט, תהליך ה-ICAAP (Internal Capital Assessment Adequacy Process) המתנהל במסגרת הנדבך השני של באזל II (ראה להלן), בוחן גם את תהליכי ניהול סיכונים האשראי בבנק.

מנהל סיכונים האשראי בבנק הוא מנהל החטיבה לבנקאות עסקית. כל יחידה המטפלת במתן אשראי עוקבת באופן שוטף אחר פרעונו בהתאם לתנאיו ואחר מצבו הפיננסי של הלקוח בהתאם להקפי חבותו. ממצאים הדורשים טיפול מדווחים לגורם שהאשראי בסמכותו. בבנק פועלת יחידה לאיתור ובקרה, המפעילה מנגנונים ממוכנים לצורך התרעה על חשבונות ולקוחות חריגים, לרבות תוך הסתמכות על מידע חיצוני לבנק. בנוסף, פועל בבנק מדור לבקרת סיכונים אשראי במסגרת האגף לבקרת סיכונים.

הנהלים למתן אשראי ולטיפול באשראי ובביטחונות, כמו גם מערכות המיכון הרלוונטיות לכך, נבחנים ומעודכנים באופן שוטף, כדי להתאימם לסביבה העסקית המשתנה. כמו כן, מושקע מאמץ מתמיד לשיפור המקצועיות והמומחיות של העובדים העוסקים באשראי באמצעות פעולות הדרכה והשתלמויות מקצועיות בכל הרמות. במקביל, מושקעים אמצעים רבים בשיפור ובשכלול כלי הבקרה ומערכות המידע הממוחשבות, העומדים לרשות מקבלי ההחלטות בתחום האשראי.

לאור המשבר בשווקים הפיננסיים בעולם, הוגברו בבנק במהלך החודשים האחרונים אמצעי הבדיקה והדיווח על החשיפות, לרבות סריקה מקיפה של כלל החשבונות והלקוחות, במטרה להדק את הפיקוח והבקרה על תיק האשראי. בפרט, מופו והוערכו חשיפות הבנק לגופים החשופים במישרין ובעקיפין למשבר הפיננסי בעולם. כמו כן, הבנק עוקב באופן שוטף אחר חשיפותיו למוסדות פיננסיים זרים, בהתאם להוראות המפקח על הבנקים.

לנוכח האירועים שהתרחשו לאחרונה בשוק ההון, ועל רקע התרחשות המשבר הפיננסי הגלובלי, הנחה המפקח על הבנקים את התאגידים הבנקאיים במכתב מיום 12 באוקטובר 2009, להתייחס למצבן הפיננסי של אוכלוסיות לוויים רגישות, על מנת לאתר חובות הדורשים טיפול ספציפי או התייחסות מיוחדת. הבנק נערך ליישום ההנחיה ולביצוע סקירה מקיפה של תיקי האשראי על פי קריטריונים שנקבעו, במהלך משותף של הגורמים העסקיים ויחידת בקרת האשראי, ובפיקוח ועדת האשראי הדירקטוריונית. ממצאי הבדיקה, מסקנותיה ותכנית פעולה ליישומן, יובאו לאישור הדירקטוריון, וידווחו לפיקוח על הבנקים.

להלן נתוני חשיפת הבנק למוסדות פיננסיים זרים(1)(2) ליום 30 בספטמבר 2009 (מיליוני שקלים חדשים):

דרוג אשראי חיצוני	סיכון אשראי מאזני ⁽³⁾	סיכון אשראי חוץ מאזני ⁽⁴⁾	חשיפת אשראי נוכחית
AAA עד AA-	2,217	396	2,613
A+ עד A-	1,008	19	1,027
BBB+ עד BBB-	111	-	111
BB+ עד B-	14	2	16
נמוך מ: B-	68	-	68
ללא דירוג	24	-	24
סך הכל חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים	3,442	417	3,859
יתרת חובות בעייתיים ⁽⁵⁾	50	-	50

להלן נתוני חשיפת הבנק למוסדות פיננסיים זרים(1)(2) ליום 31 בדצמבר 2008 (מיליוני שקלים חדשים):

דרוג אשראי חיצוני	סיכון אשראי מאזני ⁽³⁾	סיכון אשראי חוץ מאזני ⁽⁴⁾	חשיפת אשראי נוכחית
AAA עד AA-	2,485	408	2,893
A+ עד A-	1,639	19	1,658
BBB+ עד BBB-	131	15	146
BB+ עד B-	75	30	105
נמוך מ: B-	155	-	155
ללא דירוג	46	-	46
סך הכל חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים	4,531	472	5,003
יתרת חובות בעייתיים ⁽⁵⁾	124	-	124

- (1) מוסדות פיננסיים זרים כוללים: בנקים, בנקים להשקעות, ברוקרים/דילרים, חברות ביטוח, גופים מוסדיים וגופים בשליטת הגופים הללו. חשיפת הבנק הינה, רובה ככולה, לבנקים ולבנקים להשקעות, הרשומים במדינות OECD, ובעיקר באנגליה, ארצות הברית, גרמניה, ספרד וקנדה.
- (2) לאחר ניכוי ההפרשות הספציפיות לחובות מסופקים.
- (3) פיקדונות בבנקים, אשראי לציבור, השקעות באגרות חוב, ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים.
- (4) בעיקר ערבויות והתחייבויות למתן אשראי, לרבות ערבויות להבטחת חבות של צד ג', אשר שוקללו בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 313 לפי 50% מסכומן.
- (5) יתרות חובות בעייתיים בניכוי חובות המכוסים בבטחונות המותרים בניכוי לצורך מגבלות על חובות של לווה וקבוצת לווים, כולל רכיב חוץ מאזני.

חשיפות האשראי אינן כוללות חשיפות למוסדות פיננסיים שיש להם ערבות מפורשת ומלאה של ממשלות, ואינן כוללות השקעות בניירות ערך מגובי נכסים. לפרטים בדבר השקעות בניירות ערך מגובי נכסים, ראה באור 2 לדוחות הכספיים. למידע נוסף לגבי הרכב חשיפות האשראי בגין מכשירים נגזרים מול בנקים ודילרים/ברוקרים (מקומיים וזרים), ראה ביאור 7.ב. לדוחות הכספיים.

חלק מהחשיפות הנכללות בטבלה לעיל נכללות גם במסגרת סקירת ההנהלה – תוספת ב' – סיכון אשראי לפי ענפי משק, המצורפת לדוחות הכספיים, תחת ענף "שרותים פיננסיים". בסקירת ההנהלה נכללים אשראי לציבור, השקעות באיגרות חוב של הציבור ונכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים לציבור. לא נכללים בסקירת ההנהלה פיקדונות בבנקים, הנכללים בטבלה לעיל. עסקאות עתידיות, המשוקלות לפי שיעור של 10% מיתרתן, נכללות בסקירת ההנהלה כחלק מסיכון האשראי החוץ מאזני, ואינן נכללות בטבלה לעיל.

במסגרת מדיניות ניהול החשיפות למוסדות פיננסיים זרים, קובע דירקטוריון הבנק, בין היתר, את מגבלות החשיפות המכסימאליות למדינות ולמוסדות פיננסיים זרים, תוך התאמת גובה החשיפה להערכת הסיכון לגבי כל מדינה ומוסד פיננסי. מגבלות החשיפה נקבעות, בין היתר, על בסיס דירוג המדינות והמוסדות הפיננסיים השונים, הערכת הבנק את רמת הסיכון, ובאופן המונע ריכוזיות של החשיפות.

הבנק קובע את היקף החשיפה לכל מוסד פיננסי על בסיס דירוג אחרון הקיים לאותו מוסד, כאשר נעשה שימוש אך ורק בדירוג שבוצע על ידי אחת מחברות הדירוג הבינלאומיות המובילות, ועל בסיס נתונים פיננסיים של המוסד הנבדק. מגבלות החשיפה לכל מוסד כוללות הקפי חשיפה מכסימליים וטווחי זמן מכסימליים לפרעון עבור סוגים שונים של פעילויות ועסקאות. לצורך כך, נלקח בחשבון גם קיומו (או אי-קיומו) של הסכם קיזוז לפעולות נגזרים מול אותו מוסד פיננסי. כמו כן נקבע במסגרת המדיניות, מדרג סמכויות לאישורן של עסקאות ספציפיות בתחום מגבלות החשיפה.

הבנק עוקב אחר פרסומם של דירוגים עדכניים לגבי מוסדות פיננסיים להם הוא חשוף, ובהתאם לצורך מתאים את מגבלות החשיפה ואת החשיפה בפועל לדירוג העדכני. כמו כן, בוחן הבנק באופן שוטף מידע נוסף ככל שקיים וזמין, לגבי אותם מוסדות, במטרה לנטר חשיפות גם במקרים בהם דרוג האשראי אינו משקף בהכרח את תמונת המצב המלאה.

הבנק מביא בחשבון את מועדי הפירעון של חשיפות האשראי במסגרת צרכי הנזילות של הבנק. פיקדונות כספיים מופקדים בדרך כלל לתקופות קצרות, ואילו חשיפה בגין נגזרים והשקעות בניירות ערך היא לתקופות ממושכות יותר.

סיכוני ריכוזיות

ריכוז של סיכון מוגדר כחשיפה יחידה או קבוצת חשיפות בעלות פוטנציאל לגרום לבנק להפסדים כתוצאה מ"רגישות" אותה קבוצת חשיפות לגורם בשוק. לדוגמא, עלול גורם מאקרו בשוק לפגוע בענף מסוים יותר מפגיעתו בענף אחר. במידה והחשיפה של הבנק לענף זה גבוהה (מרוכזת) מדי, עלול להיגרם נזק לבנק, כתוצאה מהידרדרות בענף.

סיכון ריכוזיות עלול לגרום להעצמת ההפסד מהתממשות אחד הסיכונים (סיכון שוק, סיכון אשראי, סיכון נזילות) ויכול לגרום לגידול בחשיפה להפסדים כתוצאה מריכוזיות השקעות באזור גיאוגרפי, ענף כלכלי, לווה בודד או קבוצת לווים.

נושא סיכוני הריכוזיות מטופל במסגרת הנדבך השני של באזל II.

סיכוני שוק

סיכוני השוק אליהם חשוף הבנק במכשירים הפיננסיים השונים נובעים מרגישותם לשינויים בלתי צפויים בריבית, בשיעור האינפלציה ובשערי חליפין, כך ששינויים בתנאי השוק, עשויים להוביל לשינויים בשווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים השונים. סיכוני השוק העיקריים אליהם חשוף הבנק הם סיכוני ריבית, סיכוני בסיס וסיכוני נזילות. ניהול סיכוני השוק נועד למקסם את הרווח של הבנק ברמת סיכון שנקבעה. החשיפות לסיכוני שוק מנהלות בהתאם למגבלות שנקבעו על ידי הדירקטוריון, אשר במסגרתן ובכפוף להן, פועלת הנהלת הבנק בהתאם לתנאי השוק במועד נתון. מנהל סיכוני השוק בבנק הוא מנהל החטיבה הפיננסית.

במטרה לשפר את מהירות התגובה לרמת התנודתיות בשוקי ההון, עבר הבנק בחודש מאי 2008 לחשב את ערך ה-VAR בשיטה חדשה, המיישמת שילוב של מספר שיטות חישוב, תוך התאמת מספר התצפיות ההיסטוריות בהן נעשה שימוש לצורך החישוב.

האומדן הפנימי של ערך ה-VAR של קבוצת הבנק מציג את הסיכון להפסד במהלך חודש ימים, שההסתברות להתרחשותו אינה עולה על 1%. להלן ערך ה-VAR המכסימלי של קבוצת הבנק (במיליוני שקלים חדשים):

שנת 2008 ⁽¹⁾	תשעה חודשים ראשונים 2009	
112	251	לסוף התקופה
153 (אוקטובר)	287 (אפריל)	ערך מכסימלי במהלך התקופה
80 (פברואר)	164 (ינואר)	ערך מינימלי במהלך התקופה

(1) ערכי ה-VaR חושבו מחדש מתחילת השנה לאור שינוי שיטת החישוב.

במהלך התקופה הנסקרת, לא נרשמה חריגה ממגבלת הדירקטוריון. ערכי הסיכון של הבנק נמדדים ומנוטרים באופן שוטף, בהשוואה למגבלות הסיכון.

ניהול הסיכונים בראיה כוללת, על כלל הפעילות הפיננסית של הבנק, מאזנית וחוף מאזנית, מאפשר לבנק ניצול מרבי של המתאמים בין גורמי הסיכון השונים (בסיס וריבית) במגזרי ההצמדה השונים, ופיזור מיטבי של הסיכון. בנוסף למדידת הערך הכולל של הסיכון, מודד הבנק ומנהל את תמהיל מרכיבי הסיכון.

סיכון בסיס

סיכון בסיס הצמדה הוא הסיכון של שחיקה בהון כתוצאה משינויים בערכו של בסיס ההצמדה - שינוי מחירים, שערי חליפין וקצב האינפלציה. החשיפה לסיכון בסיס קיימת כאשר הנכסים וההתחייבויות של הבנק נקובים במגזרי מטבע או הצמדה שונים. להלן ניתוח רגישות רוחי קבוצת הבנק (לפני מס) לשינויים בשערי חליפין עיקריים ובמדד המחירים לצרכן, ליום 30 בספטמבר 2009:

רווח (הפסד) במיליוני שקלים חדשים:

	תרחישי קיצון היסטורי (1)					
	ירידה מכסימאלית	עליה מכסימאלית	ירידה של 10%	ירידה של 5%	עליה של 5%	עליה של 10%
מדד	(0.2)	0.6	(2.1)	(1.1)	1.1	2.1
דולר	(1.4)	11.1	13.0	0.1	10.5	29.4
ליש"ט	0.2	(0.7)	0.8	0.3	(0.3)	(1.2)
יין	(0.4)	(1.2)	(0.4)	(0.3)	0.0	(0.5)
אירו	(0.2)	4.0	(2.1)	(0.2)	1.9	9.8
פר"ש	0.9	(0.9)	3.3	0.5	(0.6)	(1.0)

(1) תרחישי הקיצון חושבו על בסיס שינויים יומיים בשערי החליפין ושינויים חודשיים במדד ב-10 השנים האחרונות.

סיכון ריבית

סיכון הריבית הוא הסיכון לשחיקה בהון כתוצאה משינויים בשעורי הריבית. קיימים ארבעה סוגים עיקריים של חשיפה לסיכון ריבית: סיכון תמחור מחדש הנובע מפערי הזמן בין התקופות לפירעון של הנכסים, לבין אלו של ההתחייבויות והפוזיציות החוץ מאזניות; סיכון עקום התשואה הגלום בתזוזות (שינויים בשיפוע או בצורה) של המבנה העתי של שיעורי הריבית; סיכון בסיס הריבית נובע מהשפעה שונה שיש לשינויים בשיעורי הריבית על מכשירים פיננסיים שונים; אופציות הגלומות בנכסים או בהתחייבויות.

החשיפה לסיכון הריבית נובעת מחוסר התאמה בין טווחי הזמן לפירעון של נכסי הבנק לעומת התחייבויותיו.

סיכון הריבית בתיק הבנקאי ובתיק הכולל של הבנק מנהל במודל (Economic Value of Equity) EVE, הבוחן שינויים בשווי הכלכלי של התיק תחת הנחות שונות של שינויים בעקומי הריבית. השימוש במודל זה הוא בנוסף לניטור סיכונים הריבית במונחי VAR ומבחי הקיצון, כחלק מסיכון השוק הכולל. במהלך המחצית הראשונה של השנה, קבעה הנהלת הבנק קווים מנחים לניהול סיכון הריבית באמצעות מודל EVE, במונחי הון. קווים מנחים אלה קובעים את "תאבון הסיכון" של הבנק ואת המסגרת בה מנהל הבנק בצורה שוטפת את סיכון הריבית שלו. הקווים המנחים את סיכון הריבית של הבנק הם במסגרת מגבלות הדירקטוריון הקיימות. השפעת שינויים היפותטיים בשיעורי הריבית על השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו (במיליוני שקלים חדשים):

שווי הוגן של המכשירים הפיננסיים לפני השפעת שינויים היפותטיים בשיעורי הריבית:

30 בספטמבר 2009						
מטבע חוץ ⁽²⁾			מטבע ישראל			
סל הכל	אחר	אירו	דולר	צמוד מדד	לא צמוד	
113,194	3,347	4,242	12,219	37,757	55,629	נכסים פיננסיים ⁽¹⁾
1,820	81	47	88	202	1,402	שווי הוגן של מכשירים פיננסיים נגזרים
(107,878)	(2,786)	(4,699)	(12,510)	(33,777)	(54,106)	התחייבויות פיננסיות ⁽¹⁾
(2,283)	(128)	(92)	(311)	(276)	(1,476)	שווי הוגן של מכשירים פיננסיים נגזרים
4,853	514	(502)	(514)	3,906	1,449	סך הכל

שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי הריבית (3) :

30 בספטמבר 2009							
שינוי בשווי הוגן	מטבע חוץ ⁽²⁾				מטבע ישראל		
במיליוני שקלים חדשים באחוזים	סך הכל	אחר	אירו	דולר	צמוד למדד	לא צמוד	
							השינוי בשיעורי הריבית
							גידול מידי מקביל
4.7%	230	5,083	497	(508)	(499)	4,095	של אחוז אחד
							גידול מידי מקביל
0.5%	25	4,878	512	(502)	(513)	3,927	של 0.1 אחוז
							קטון מידי מקביל
(5.7%)	(278)	4,575	529	(496)	(529)	3,681	של אחוז אחד

(1) כולל מכשירים פיננסיים מורכבים. לא כולל יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים.

(2) לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.

(3) שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים שמוצג בכל מגזר הצמדה הוא השווי ההוגן נטו במגזר זה בהנחה שחל השינוי שצוין בכל שיעורי הריבית במגזר ההצמדה. סך הכל שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים הוא השווי ההוגן נטו של כל המכשירים הפיננסיים (למעט פריטים לא כספיים) בהנחה שחל השינוי שצוין בכל שיעורי הריבית בכל מגזרי ההצמדה.

השפעת השינויים ההיפותטיים, כפי שפורטה לעיל, חושבה באמצעות מערכות ניהול הסיכונים של הבנק, המפעילות מודלים מתקדמים לניהול סיכונים, ומאפשרות חישובי רגישות של פוזיציות הבנק על פי כלל תזרימי המזומנים הצפויים בגין המכשירים הפיננסיים השונים הקיימים בבנק.

סיכוני נזילות

סיכוני נזילות נובעים מאי הוודאות לגבי זמינות המקורות, ויכולת מימוש נכסים בזמן קצוב ובמחיר סביר. סיכוני הנזילות מנוהלים בכפוף למגבלות הדירקטוריון וההנהלה, תוך מאמץ למזער הפסדים הנובעים מהשקעת עודפי נזילות בנכסים עם נזילות גבוהה, אך בעלי תשואה נמוכה.

בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2009 לא נרשמו חריגות ממגבלות הדירקטוריון.

סיכוני הנזילות בבנק, על רקע משבר האשראי והנזילות הגלובליים, מנוהלים בתקופה זו בשמרנות יתרה, תוך שמירה על רזרבות נזילות גבוהות ובחינה מתמדת של מצב הבנק בתרחישי נזילות ברמות חומרה ומאפיינים שונים. כמו כן הוגבר המעקב השוטף אחר מחוללי הסיכון הפנימיים והחיצוניים, העשויים להצביע על שינוי ברמות הנזילות במערכת ככלל ובבנק בפרט. יצוין כי הבנק מנהל את סיכוני הנזילות באופן האמור לעיל, חרף העובדה כי משבר האשראי העולמי, לא פגע בנזילות הבנק. המערכת הבנקאית בישראל מתאפיינת בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2009 בעודפי נזילות גבוהים, לאחר שורה של צעדים מוניטאריים שנקטו על ידי בנק ישראל להגדלת הנזילות במערכת.

עודפי האמצעים הנזילים על צרכי המימון במטבע ישראלי ובמטבע חוץ מושקעים ברובם בבנק ישראל, ב-Federal Reserve ובאגרות חוב הניתנות למימוש מהיר.

מכשירים נגזרים

הפעילות במכשירים נגזרים מהווה חלק מניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, וזאת בכפוף למגבלות הדירקטוריון. הבנק פועל במכשירים נגזרים הן עבור לקוחותיו, והן לצורך עצמי במסגרת ניהול חשיפות בסיס וריבית במגזרי ההצמדה השונים.

הבנק פעיל במכשירים נגזרים בתחום מטבע חוץ, במטבע ישראלי לא צמוד ובמטבע ישראלי צמוד למדד. הפעילות במכשירים נגזרים מנוהלת בעיקרה בחדר העסקאות של הבנק, ומסווגת ל-3 סוגים: עסקאות גידור, עסקאות לצורך ניהול נכסים והתחייבויות (ALM) ועסקאות אחרות. לפרטים, ראה באור 7 לדוחות הכספיים.

הבנק פועל בתחום נגזרות אשראי בתיק הנוסטרו. במסגרת זו, מבטיח הבנק זכאות לתשלום במקרה של שינוי בדרוג האשראי, אי יכולת לעמוד בהתחייבויות או כל אירוע אשראי אחר המתייחס לצדדים נגדיים שהם מדינות או בנקים בחוץ לארץ. השקעות אלה נבחנות באופן פרטני, בוועדה לניהול סיכונים, ומובאות לאישור ועדת ניהול נכסים והתחייבויות. הסכום הנקוב של נגזרות אשראי אלה ליום 30 בספטמבר 2009 עמד על 971 מיליוני שקלים חדשים.

מדיניות ניהול תיק האופציות מבוססת על אסטרטגיית "דלתא ניוטרל". הפעילות באופציות כפופה למגבלות כמותיות שנקבעו על ידי ההנהלה, הכוללות חשיפת דלתא (רגישות מחיר האופציה לשינוי במחיר נכס הבסיס), ערך VAR מכסימלי לאופק השקעה של יום ברמת מובהקות של 99% בחישוב בשיטת מונטה-קרלו, והפסדים מכסימליים בתרחישים שונים. מגבלת ה-VAR על תיק האופציות של הבנק מחושבת במהלך היום (INTRADAY) בכל שעה.

בשנת 2007 הפעיל הבנק, כחלק ממערכת ניהול הסיכונים שלו, מודול מתקדם, הבוחן את ערך ה-VAR, ערכי הרגישות של מחיר האופציה לשינויים בפרמטרים שונים הקובעים את מחירה (כגון: מחיר נכס הבסיס, סטיית התקן ושיעור הריבית), וערך מבחני המצוקה של תיק האופציות של הבנק. חישובי המערכת מתבצעים בתוך יום המסחר, בכל שעה (INTRADAY VAR). הבנק החל בתהליך של הרחבת השימוש במודול זה לכל פעילות הנגזרים שלו.

סיכונים סביבתיים

בשנים האחרונות התגברה המודעות העולמית לחשיפה הפיננסית הפוטנציאלית הנובעת מהוראות הנוגעות לאיכות הסביבה. סיכון סביבתי לבנק הוא הסיכון להפסד העלול לנבוע מכך שהבנק ישא באחריות ישירה למפגע סביבתי, הנגרם על ידי פרויקט שהבנק מממן, מירידה בשווי בטוחות החשופות לסיכון סביבתי, או מהרעה במצבו הפיננסי של הלווה בשל עלויות גבוהות הנובעות מרגולציה בתחום איכות הסביבה. בסיכון הסביבתי נכללים גם סיכונים נוספים הנגזרים מסיכון זה (מוניטין, אחריות כלפי צד שלישי וכדומה).

לאור זאת, ישנה חשיבות רבה לקביעת מדיניות לניהול הסיכון הסביבתי, הכולל יכולת לזהות הסיכון, להעריך אותו ולנטר אותו לאורך זמן.

ביום 11 ביוני 2009 התקבל מכתב מהמפקח על הבנקים, הדורש מהבנקים לפעול להטמעת ניהול החשיפה לסיכון הסביבתי במכלול הסיכונים בבנק, לרבות קביעת נהלים לזיהוי סיכון מהותי בעת מתן אשראי ולשילוב הערכת הסיכון בהערכה התקופתית של איכות האשראי שהועמד. דירקטוריון הבנק נדרש לאשר עד ליום 30 ביוני 2010 קריטריונים ולוח זמנים ליישום האמור במכתב. הבנק נערך ליישום הנחיות המפקח על הבנקים.

סיכונים תפעוליים

הנחיות באזל I התייחסו לסיכון התפעולי כאל סיכון שיורי, ולמעשה הוגדר סיכון זה כסיכון שאינו סיכון שוק או סיכון אשראי. הוראות באזל II הגדירו את הסיכון התפעולי באופן מפורש, וצינו גורמים עיקריים כמחוללי הסיכון התפעולי (תהליכים פנימיים, אנשים, מערכות, ואירועים חיצוניים). בנוסף, כולל הנדבך הראשון של באזל II, דרישת הון בגין הסיכון התפעולי.

מנהל הסיכונים התפעוליים בבנק הוא מנהל החטיבה לחשבות, תכנון, תפעול ובקרה. בבנק פועלת וועדת היגוי שמתכנסת אחת לשבועיים ומטפלת בנושאים שוטפים של סיכונים תפעוליים, SOX ואבטחת מידע. בנוסף, מתכנסת וועדת הנהלה אחת לרבעון.

מדור סיכונים תפעוליים, באגף לבקרת סיכונים, מפעיל מערכת לאיסוף מידע, הכולל אירועי כשל וסקרי סיכונים, באמצעות פורטל המשמש את יחידות הבנק. באמצעות המערכת, מתבצע גם הניהול והניתוח של הסיכונים התפעוליים בבנק.

בתחילת שנת 2009 שולבה האחריות על יישום התהליכים הנגזרים מהוראות המפקח על הבנקים על פי סעיפי Sarbanes Oxley Act 302 & 404 במסגרת המדור לניהול הסיכון התפעולי באגף לבקרת סיכונים. ניהול תהליכי ה-SOX ישולב במערכת לניהול הסיכונים התפעוליים.

במהלך שנת 2009 הועברו הדרכות ביחידות הבנק השונות בנושא בקרה פנימית וסיכון תפעולי ההדרכות כללו את כל הסניפים ונאמני הבקרה הפנימית שמונו מטעם מנהלי הסניפים (בכל סניף בבנק מונה נאמן בקרה פנימית שבאחריותו לטפל ולדווח בנושאי סיכונים תפעוליים, SOX ואבטחת מידע).

סיכונים משפטיים

הוראת ניהול בנקאי תקין 339 קובעת, בין היתר, כי על התאגידים הבנקאיים לפעול למזעור הסיכונים המשפטיים הנגזרים מפעילויותיהם השונות. בהתאם להוראה, סיכון משפטי הוא "סיכון להפסד כתוצאה מהעדר אפשרות לאכוף באופן משפטי קיומו של הסכם". במסגרת היערכות הבנק לניהול הסיכונים המשפטיים ולקיום ההוראה, מונה היועץ המשפטי הראשי למנהל הסיכונים המשפטיים, שתפקידו לנהל סיכונים אלה ולפעול למזעורם.

בבנק נקבעו נהלים, המסייעים למיזעור הסיכונים המשפטיים בפעילויות וביחידות השונות של הבנק. הנהלים קובעים, בין היתר, את הממשקים בין מערך הייעוץ המשפטי של הבנק לבין היחידות השונות, מגדירים את סוגי ההסכמים עליהם רשאי הבנק לחתום ואת נהלי עריכתם, קובעים את האופן בו נבחן הצד הנגדי להסכם, לרבות סמכותו לפעול של מי שפועל בשם אחרים, ומגדירים את אופן הטיפול בקבלתם וברישומם של בטחונות. כמו כן, הוגדר חלקו של המערך המשפטי בהכנת הנהלים הפנימיים של הבנק, ובהכנת המסמכים והטפסים הנגזרים מהם.

המלצות ועדת באזל לפיקוח על הבנקים ("באזל II")

בחודש יוני 2006 התפרסם נוסח סופי ומעודכן של המלצות באזל II, שנועדו להבטיח את הרגולציה הראויה להסדרת כללי הלימות ההון של הבנקים במדינות השונות (להלן: "באזל II"). יישום הנחיות באזל II אמור לשפר את המדידה ואת ניהול הסיכונים השונים, בפניהם ניצב המוסד הפיננסי, וכן להבטיח התאמה טובה יותר של דרישות ההון לרמת הסיכון לה חשוף המוסד הפיננסי.

הנדבך הראשון של באזל II כולל הקצאת הון מינימאלית בגין סיכון שוק, סיכון אשראי וסיכון תפעולי, על פי מודלים סטנדרטיים מתקדמים ביחס להוראות הקיימות.

הנדבך השני של באזל II עוסק בתהליך הסקירה הפיקוחי (SREP) והתהליך בתוך הבנק (ICAAP), שנועדו להבטיח, כי רמת ההון של הבנק תואמת את פרופיל הסיכון שלו. זאת, מעבר לדרישת ההון המינימאלית שעל הבנק להחזיק בהתאם לנדבך הראשון. במסגרת זו נבדקת, בין היתר, רמת ההון הנדרשת בגין סיכונים נוספים שאינם נכללים בהקצאת ההון המינימאלית בנדבך הראשון, כגון: סיכון הריבית בתיק הבנקאי, סיכון ריכוזיות, סיכון נזילות, סיכון מוניטין ועוד. בנוסף, נבדקים במסגרת הנחיות נדבך זה תהליכי ניהול הסיכונים בבנק, תהליכי בקרת הסיכונים, רמת הממשל התאגידי של הבנק, קיומם של נהלים תומכים, דיווחים וניהול תהליכים שיש להם קשר הדוק עם ניהול הסיכונים והרווח של התאגיד, כמו תהליכי תמחור האשראי, תהליכי הדירוג, הקצאת הון פנימי, הגדרת סמכויות ועוד.

הנדבך השלישי של הוראת באזל II עוסק בדרישות הדיווח והגילוי לגוף המפקח ולציבור. במסגרת זו נדרש הבנק לתת גילוי על רמת הסיכון שלו ועל תהליכי ניהול הסיכונים שלו. זאת, באופן נרחב, מפורט ומעמיק יותר, בהשוואה להוראות הקודמות. באוקטובר 2009 התקבלו הנחיות מפורטות ליישום דרישות הגילוי ליישום הנדבך השלישי של באזל II והבנק בשלבי הערכות ליישומן.

בחודש דצמבר 2008 פרסם הפיקוח על הבנקים את מסגרת העבודה למדידה והלימות הון (הוראת השעה), וכן את הנחיותיו לדיווח רבעוני בגין הלימות הון. בהתאם להנחיות אלה, ידרשו התאגידים הבנקאיים בישראל לעבור לחישוב יחס הלימות על פי כללי באזל II החל מיום 31 בדצמבר 2009. כמו כן, נדרשים התאגידים הבנקאיים לדווח למפקח על הבנקים מידי רבעון, החל מנתוני 31 בדצמבר 2008, על יחס הלימות ההון על פי הנחיות באזל II (מודל סטנדרטי).

בנוסף, התפרסמה בחודש דצמבר 2008 תבנית מוצעת לדוח על התהליך הפנימי להערכת הלימות הון (ICAAP), אשר מנחה את התאגידים הבנקאיים באשר להגשת טיוטת מסמך ה- ICAAP של הבנק עד 30 ביוני 2009.

הבנק החל בהיערכות ליישום המלצות באזל II עוד בשנת 2006, הקים וועדת היגוי שבראשה עומד חבר הנהלת הבנק, הקים את צוותי העבודה הנדרשים, והחל בביצוע תהליכי מיפוי הפערים והמיפויים הטכנולוגיים הנדרשים ליישום ההוראה. הפרויקט מבוצע ברמת הקבוצה, לפי תוכנית עבודה מפורטת הכוללת את כל מרכיבי ההוראה. תוכנית העבודה כוללת גם פרק ייעודי לניהול הסיכונים התפעוליים בהתאם לדרישות באזל II, וכמקובל בבנקים המובילים בעולם.

אומדן יחס הלימות ההון הכולל של הבנק בחישוב על פי כללי המודל הסטנדרטי של הנדבך הראשון של באזל II, ליום 30 בספטמבר 2009, גבוה בכ- 1.5% בהשוואה ליחס הלימות ההון שחושב (ראה באור 4 לדוחות הכספיים) על פי הוראת באזל I (מזה גידול של כ- 0.8% ביחס ההון הראשוני). עד למועד כניסתה לתוקף של הוראת השעה - 31 בדצמבר 2009 - נמשכים תהליכי הבדיקה והשיפור של החישוב על פי כללי באזל II (מודל סטנדרטי).

במהלך שנת 2008 התניע הבנק את תהליך ה- ICAAP (במסגרת הנדבך השני של הוראת באזל II), תוך הקמת וועדת היגוי בראשות המנהל הכללי של הבנק, מיפוי כל הסיכונים המהותיים לפעילותו ומינוי חברי הנהלת הבנק כ- Risk Owners לכל סיכון. תהליך ה- ICAAP בבנק הינו תהליך מקיף המערב את דרגות הניהול הבכירות ביותר בבנק. בתוך כך, נחשפה ההנהלה בכל דרגיה לנושא ומעבר לכך, לנושא הסיכון והבקורות השונות עליו. בנוסף, התקיימו סדנאות לחברי דירקטוריון הבנק, בנוגע לניהול הסיכונים ולתהליך ה- ICAAP בפרט.

בסוף יוני 2009, הגיש בנק מזרחי טפחות לבנק ישראל, את טיוטת מסמך ה- ICAAP שלו, המבטא את הערכת הבנק לגבי רמת ההון הנדרשת מטעמו, על מנת לכסות את כל הסיכונים להם הוא חשוף, מתוקף פעילותו העסקית.

תהליך ה- ICAAP הינו תהליך מתמשך. במהלך הרבעון השלישי נסקר מסמך ה- ICAAP של בנק מזרחי-טפחות על-ידי יועצים בכירים מחוץ לארץ. ברבעון הרביעי של השנה תחל בבנק סקירה בלתי תלויה של התהליך שיימשך במהלך שנת 2010 תוך סגירת הפערים הקיימים מול דרישות וועדת באזל בתחומי הסיכונים השונים והמשך קיום סדנאות עם דירקטוריון הבנק. צוות הפרויקט נמצא בתהליך שוטף של שדרוג המסמך והתהליך בבנק, על פי מסקנות היועצים מחוץ לארץ.

מגבלות ופיקוח על פעילות קבוצת הבנק

מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי

ביום 31 בדצמבר 2007 פורסם חוזר המפקח על הבנקים בנושא: "מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי (להלן: "ההוראה"). בהתאם לטיטת הוראה שהפיץ הפיקוח על הבנקים, יידחה יישום ההוראה בדוחות הכספיים של תאגידים בנקאיים, מיום 1 בינואר 2010 ליום 1 ביולי 2010, ללא יישום למפרע בדוחות הכספיים בתקופות קודמות. לפרטים בדבר ההוראה ובדבר הערכות הבנק ליישומה, ראה באור 1 ב. לדוחות הכספיים.

צו מס ערך מוסף (שיעור המס על עסקה ועל יבוא טובין) (הוראת שעה), התשס"ט-2009

ביום 21 לחודש יוני 2009, נחתם על ידי שר האוצר הצו, לפיו יועלה שיעור המע"מ מיום 1 לחודש יולי 2009 ועד ליום 31 לחודש דצמבר 2010, לכדי 16.5%.

תיקון להוראה ניהול בנקאי תקין מספר 315 "הפרשה נוספת לחובות מסופקים"

ביום 17 בספטמבר 2009 פרסם המפקח על הבנקים תיקון לנוהל בנקאי תקין מספר 315 "הפרשה נוספת לחובות מסופקים", בנוגע למגבלת החשיפה לענף משקי. התיקון קובע כי בחישוב חבות חריגה על חבויות של תאגידים שעיקר עיסוקם בפרויקטים של תשתיות, הבנק רשאי לבחור בכל מועד דיווח לחרוג מהמגבלה שנקבעה בהוראה, ולפיה סך כל חבויות ענף משקי מסוים לבנק לא יעלה על 20% מסך כל חבויות הציבור לבנק. במקום זאת, יוכל הבנק לחשב עודף חבות חריגה לקביעת שיעור ההפרשה הנוספת של תאגידים העוסקים בפרויקטים של תשתיות לפי 22% מסך חבויות הציבור לבנק, או 18% מהחבויות של תאגידים אלו בנטרול חבות ענף "עבודות הנדסה אזרחית".

דיני המס החלים על קבוצת הבנק

הבנק מסווג כ"מוסד כספי" לענין חוק מס ערך מוסף, תשל"ו-1975, ובהתאם לחוק זה מחוייב במס שכר ורווח, בנוסף למס החברות המחוייב מכח פקודת מס הכנסה (נוסח חדש), תשכ"א-1961.

חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום התוכנית הכלכלית לשנים 2009-2010), התשס"ט-2009

ביום 14 ביולי 2009, התקבל חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום התוכנית הכלכלית לשנים 2009-2010), התשס"ט-2009, לפיו יופחתו שיעורי המס משיעור מס של 26% בשנת 2009 ועד לשיעור מס של 18% בשנת 2015.

מס חברות ומס רווח

להלן שיעורי מס החברות, מס הרווח ושיעור המס האפקטיבי הכולל החל על רווחי הבנק בשנים הבאות:

שנה	מס חברות	מס רווח	שיעור המס האפקטיבי
2009	26%	16.5% ⁽¹⁾	36.21%
2010	25%	16.5%	35.62%
2011	24%	15.5%	34.20%
2012	23%	15.5%	33.33%
2013	22%	15.5%	32.49%
2014	21%	15.5%	31.60%
2015 ואילך	18%	15.5%	29.00%

(1) שיעור מס הרווח עד ליום 30 ביוני 2009 היה 15.5%, ועל כן השיעור הממוצע של מס הרווח בשנת 2009 הינו 16.0%.

השפעת השינוי בשיעורי המס על יתרות המיסים הנדחים, גרמה להוצאת מס בסך של כ-10 מיליוני שקלים חדשים, אשר נכללה בדוחות הכספיים לרבעון השלישי של שנת 2009.

הליכים משפטיים

מכתב רשות ההגבלים העסקיים

ביום 26 באפריל 2009 התקבלה בבנק קביעה של הממונה על ההגבלים העסקיים לפי סעיף 43(א)(1) לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988, לפיה בין הבנק לבין בנק הפועלים בע"מ, בנק לאומי לישראל בע"מ, בנק דיסקונט לישראל בע"מ והבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ, התקיימו הסדרים כובלים שעניינם העברת מידע הנוגע לעמלות, וזאת מראשית שנות ה-90 ועד תחילת חקירת הרשות בעניין, בחודש נובמבר 2004. המדובר בקביעה אזרחית המהווה ראייה לכאורה לנקבע בה בכל הליך משפטי.

לפי החוק, הבנק רשאי להגיש ערר על קביעה זו. הבנק לומד את הקביעה ושוקל את המשך צעדיו, אך בשלב מוקדם זה עדיין לא ניתן להעריך את השלכותיה. לפרטים נוספים, ראה באור 4.ג.6 לדוחות הכספיים.

דרישת בעל מניות להגשת תביעה נגזרת

ביום 13 במאי 2009 התקבל מכתב דרישה מבעל מניות בבנק לפי סעיף 194 לחוק החברות, התשנ"ט 1999, הדורש, כי הבנק יודיע בתוך 45 ימים על הגשת תביעה נגד נושאי המשרה, הדירקטורים ובעלי השליטה בבנק מאז שנת 1990 ולחייבם בתשלום פיצויים ו/או בהשבת כספים לבנק, אם יפסק על ידי בית המשפט (או יוסכם בפשרה), באחת התביעות הייצוגיות התלויות ועומדות כנגד הבנק והנוגעות לעניין, כי על הבנק לשלם ללקוחותיו פיצוי ו/או להשיב להם כספים בגין גביית עמלות שלא כדין. הדרישה מסתמכת על קביעת הממונה על הגבלים עסקיים מיום 26 באפריל 2009.

ביום 1 ביולי 2009 דחה הבנק את הדרישה. לעמדת הבנק, ולאחר היוועצות ביועצים משפטיים חיצוניים, גם לאחר פרסום קביעת הממונה על הגבלים עסקיים, לא עומדת לבנק עילה להגשת תביעה כנגד נושאי המשרה, הדירקטורים ובעלי השליטה בו. בשלב זה טרם התגבשו, ולא ברור כלל אם יתגבשו, הנזקים הנטענים, ובוודאי שלא ידוע, כעת, שיעורו של הנזק, אם אכן יפסק. התובעות הייצוגיות מצויות בשלב מקדמי ביותר, שלב הגשת הבקשה לאישור, וכלל לא ברור אם תאושרנה כתובעות ייצוגיות, וגם אם תאושרנה, האם ימצא הבנק חייב. כמו כן, הגשת התביעה אינה עולה בקנה אחד עם טובת הבנק והיא עומדת בסתירה ישירה לעמדת הבנק לפיה הקביעה שפורסמה שגויה וכי פעולותיו אינן מהוות הסדר כובל, וגם אם היו הן הסדר כובל, הרי שלא נגרם לתובעים הייצוגיים כל נזק.

עניינים אחרים

רואה החשבון המבקר הפנה את תשומת הלב בדוח הסקירה לאמור בבאור 3.ג.6 לדוחות הכספיים בדבר תביעות שהוגשו כנגד הבנק, ביניהן תביעות אשר הוגשו בקשות להכיר בהן כתביעות ייצוגיות.

המבקר הפנימי

פרטים בדבר הביקורת הפנימית בקבוצה, ובכלל זה הסטנדרטים המקצועיים לפיהם פועלת הביקורת הפנימית, תוכנית העבודה השנתית והרב שנתית והשיקולים בקביעתה, היקף העסקת המבקר הפנימי וצוות העובדים הכפופים לו ואופן הגשת דין וחשבון על ממצאי המבקר נכללו בדוח הדירקטוריון שצורף לדוחות הכספיים לשנת 2008. בתקופת הדוח לא חלו שינויים מהותיים בפרטים אלה.

ביום 11 במאי 2009 מימש המבקר הפנימי 26,000 כתבי אופציה שהוקצו לו במסגרת תכנית האופציות שאושרה בדירקטוריון הבנק ב-27 בפברואר 2005.

ביום 9 בנובמבר 2009 אישר דירקטוריון הבנק הקצאת 259,000 כתבי אופציה למבקר הפנימי במסגרת הקצאה לנושאי משרה נוספים בבנק. לפרטים נוספים, ראה באור 11 ג. לדוחות הכספיים.

הליך אישור הדוחות הכספיים

האורגן המופקד על בקרת העל בבנק הוא דירקטוריון הבנק. שמות חברי הדירקטוריון, מיומנותם החשבונאית והפיננסית וכשירותם המקצועית מפורטים בפרק הדירקטוריון להלן. בהליכי העריכה, הבקרה והאישור של הדוחות הכספיים מעורבים אורגנים נוספים ונושאי משרה כמפורט להלן.

הדוחות הכספיים נערכים בבנק ביחידה מקצועית, בראשותו של החשבונאי הראשי, בהתאם למדיניות גילוי שקבע דירקטוריון הבנק.

במקביל לעריכת הדוחות הכספיים, ועל בסיס טיטוט הדוחות המועברת אליהם, מאשרים כל חברי ההנהלה, בחתימתם, שלא בא לידיעתם כל פרט העשוי להעיד כי הנתונים והתיאור בדוח הדירקטוריון ובדוחות הכספיים ביחס לתחומי אחריותם כוללים מצג שגוי או חסר של עובדה מהותית, שנקבעו על ידם בקרות אפקטיביות על מנת להבטיח שכל מידע מהותי שבתחום אחריותם מובא לידיעתם, וכן שכל ליקוי משמעותי או חולשה מהותית בבקרה הפנימית על דיווח כספי אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי בתחומים שבאחריותם, הובאו לידיעת הגורמים המתאימים. לפרוט שמותיהם ותפקידיהם של חברי ההנהלה בבנק, ראה בדוח הדירקטוריון לשנת 2008. בבנק פועלת ועדת חובות מסופקים בראשות מנהל החטיבה העסקית ובהשתתפות גורמי האשראי המקצועיים, וכן ועדת חובות מסופקים בראשות המנהל הכללי, ובהשתתפות מנהל החטיבה העסקית, מנהל החטיבה הקמעונאית, מנהל החטיבה הפיננסית, החשבונאי הראשי והיועץ המשפטי הראשי. במסגרת תהליך הכנת הדוחות הכספיים בוחנת הועדה את מצב החובות הבעייתיים של הבנק, את סיווגם של חובות אלה ואת הפרשות הנדרשות בגינם. כמו כן, נבחנות על ידי היועץ המשפטי הראשי והחשבונאי הראשי הפרשות הנדרשות בגין תביעות שהוגשו כנגד הבנק.

נושאים עקרוניים הקשורים בגילוי הניתן בדוחות הכספיים, נדונים בוועדת הגילוי בדוחות הכספיים (להלן: ועדת הגילוי) בראשות המנהל הכללי, ובהשתתפות החשבונאי הראשי, היועץ המשפטי הראשי, וחברי הנהלה נוספים. במסגרת דיונים אלה נכללים נושאים בעלי השפעה משמעותית על הדוחות הכספיים, נושאים בעלי עניין לציבור, התפתחויות החייבות להיות מדווחות לציבור, שינויים מהותיים ביישום מדיניות חשבונאית, בקשות או דרישות של רשויות פיקוח ונושאים שלגביהם קיימים חילוקי דעות בין הנהלת הבנק

לבין רואי החשבון המבקרים. כחלק מהצגת הנושאים בפני ועדת הגילוי מובאת גם התייחסותם המקצועית של רואי החשבון המבקרים. על מנת להדק ולייעל את הפיקוח ואת הבקרה על הגילוי בדוחות הכספיים הקים דירקטוריון הבנק את ועדת המאזן הדירקטוריונית, ועדה מצומצמת בה חברים 5 דירקטורים, שמתפקידה לדון ולהעמיק בנאותות הגילוי בדוחות הכספיים ובבחינת הדוחות הכספיים, על מרכיביהם השונים, טרם הבאתם לדיון ולאישור במליאת הדירקטוריון. לפרטים באשר לחברי הוועדה ובאשר למיומנותם החשבונאית והפיננסית, ראה בדוח הדירקטוריון לשנת 2008. בישיבות ועדת המאזן משתתפים גם החשבונאי הראשי ורואה החשבון המבקר. ועדת המאזן בוחנת את המלצותיה של ועדת הגילוי באשר לאופן יישומה של מדיניות הגילוי, קובעת את הגילוי הנדרש בדוחות לציבור, ודנה בהמלצות ועדת חובות מסופקים באשר לסיווגם של חובות בעייתיים ובאשר להפרשות בגינם ובהמלצות להפרשות בגין תביעות. כמו כן, מתמקדת ועדת המאזן בכל נושא מהותי ובכל גילוי בדוחות הכספיים, שיש באופן הצגתו מקום לשיקול דעת, לאומדן או להערכה. בהתאם להוראות המפקח על הבנקים באשר ליישומן של הנחיות סעיפים 302 ו-404 בחוק Sarbanes-Oxley האמריקאי, מובא בפני ועדת המאזן דיווח באשר לכל ליקוי משמעותי שאותר בתהליכי הגילוי או בבקרה הפנימית על דיווח כספי. ליקויים כאמור, ובנוסף, כל ממצא של רואה החשבון המבקר, מוצגים גם בפני ועדת הביקורת הדירקטוריונית. לדיונים אלה מוזמנים גם המבקר הפנימי ורואי החשבון המבקרים. כל דיווח על ליקויים משמעותיים מוצג גם לדירקטוריון. לאחר הדיונים בוועדת המאזן הדירקטוריונית וגיבוש המלצותיה, מובאים הדוחות הכספיים לדיון ולאישור בפני מליאת הדירקטוריון. במסגרת הדיון בדירקטוריון מוצגים על ידי החשבונאי הראשי התוצאות הכספיות וניתוח שלהן, ומובאות המלצות ועדת המאזן באשר לאישור הדוחות. רואי החשבון המבקרים משתתפים בדיון ומציגים את התייחסותם.

הדירקטוריון

במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2009 קיים דירקטוריון הבנק 15 ישיבות של מליאת הדירקטוריון ו-44 ישיבות של ועדות הדירקטוריון.

בישיבת דירקטוריון שהתקיימה ביום 19 בינואר 2009, הודיע מר אברהם נתן על פרישתו מדירקטוריון הבנק. המועד בו חדל לכהן כדירקטור - 30 באפריל 2009.

בישיבת דירקטוריון שהתקיימה ביום 29 ביוני 2009, הודיע יושב ראש הדירקטוריון מר יעקב פרי על פרישתו של מר יוסי רוזן מדירקטוריון הבנק, בתוקף מיום ההודעה.

בישיבת דירקטוריון מיום 16 בפברואר 2009 מונתה הגב' ליאורה עופר כחברה בוועדת הנהלה, במקום מר יולי עופר.

באסיפה הכללית השנתית מיום 25 ביוני 2009 מונה מר גדעון סיטרמן כדירקטור חיצוני. המועד בו החל לכהן – 7 ביולי 2009.

ביום 9 בנובמבר 2009 החליט דירקטוריון הבנק להקים ועדה לניהול סיכונים. תפקיד הוועדה לדון בנושאים הקשורים לניהול הסיכונים בבנק, ובכללם נושאים הקשורים לבקרה הפנימית בבנק שהינם בתחום סמכותו של הדירקטוריון, ובלבד שהדירקטוריון אינו חייב לדון בהם במליאתו. הרכב הוועדה טרם נקבע.

בקורות ונהלים

בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים המבוססות על סעיף 302 של Sarbanes-Oxley Act האמריקאי, חתמו המנהל הכללי של הבנק והחשבונאי הראשי, כל אחד בנפרד, על הצהרה המצורפת לדוחות הכספיים בנושא "בקורות ונהלים לגבי הגילוי" (להלן - הצהרה על הגילוי). הוראה זו של המפקח על הבנקים הינה במסגרת מדיניות כוללת, בדבר אימוץ הוראות סעיף 404 לחוק Sarbanes-Oxley, הכוללות בין היתר הצהרה של המנהל הכללי והחשבונאי הראשי בדבר "אפקטיביות הבקרה הפנימית על הדיווח הכספיים", אשר צורפה לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2008.

הצהרה על הגילוי כאמור, מתייחסת לבקורות ונהלים אשר תוכננו להבטיח שמידע אשר נדרש הבנק לגלות בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים, נצבר, מעובד ומועבר להנהלת הבנק באופן המאפשר קבלת החלטות במועד המתאים, בהתייחס לדרישות הגילוי. הצהרה על הגילוי אינה אמורה לכסות את ההיבטים הרחבים של "אפקטיביות הבקרה הפנימית של הדיווח הכספיים", כאמור.

הנהלת הבנק, בשיתוף עם המנהל הכללי והחשבונאי הראשי של הבנק, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק. על בסיס הערכה זו, המנהל הכללי של הבנק והחשבונאי הראשי הסיקו כי לתום תקופה זו, הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק הינם אפקטיביים כדי לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהבנק נדרש לגלות בדוח הרבעוני בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

אליעזר יונס

מנהל כללי

יעקב פרי

יושב ראש הדירקטוריון

רמת גן, 23 בנובמבר 2009

ו' כסלו התש"ע

סקירת ההנהלה – תוספת א'
שיעורי הכנסה והוצאה - מאוחד ⁽¹⁾
 סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2008				לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2009			
שיעורי הכנסה (הוצאה)		שיעורי הכנסה (הוצאה)		שיעורי הכנסה (הוצאה)		שיעורי הכנסה (הוצאה)	
כולל	ללא	הכנסות	יתרה	כולל	ללא	הכנסות	יתרה
השפעת	השפעת	(הוצאות)	ממוצעת ⁽²⁾	השפעת	השפעת	(הוצאות)	ממוצעת ⁽²⁾
נגזרים	נגזרים	מימון		נגזרים	נגזרים	מימון	
ב-%				ב-%			
מטבע ישראלי לא צמוד							
	5.83	606	42,470		2.49	340	55,079
		582	43,210			148	43,009
5.66		1,188	85,680	2.00		488	98,088
	(3.05)	(339)	44,792		(0.50)	(65)	51,713
		(518)	36,045			(99)	37,884
(4.30)		(857)	80,837	(0.73)		(164)	89,597
1.36	2.78			1.27	1.99		
מטבע ישראלי צמוד למדד							
	13.86	1,236	37,483		15.65	1,308	35,326
		81	4,198			91	3,592
13.25		1,317	41,681	15.17		1,399	38,918
	(13.03)	(950)	30,557		(15.15)	(1,105)	30,774
		(189)	9,121			(273)	8,442
(11.99)		(1,139)	39,678	(14.81)		(1,378)	39,216
1.26	0.83			0.36	0.50		

- (1) הנתונים בלוח זה ניתנים לפני ולאחר השפעת מכשירים נגזרים (לרבות השפעות חוץ מאזניות של מכשירים נגזרים).
 (2) לאחר ניכוי היתרה הממוצעת של הפרשה הספציפית לחובות מסופקים.
 (3) למעט מכשירים נגזרים.
 (4) מכשירים נגזרים מגדרים (למעט אופציות), נגזרים משובצים שהופרדו ונגזרים (ALM) המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק.

סקירת ההנהלה – תוספת א'
שיעורי הכנסה והוצאה - מאוחד ⁽¹⁾
 סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2008			לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2009				
שיעורי הכנסה (הוצאה)			שיעורי הכנסה (הוצאה)				
כולל	ללא	הכנסות	כולל	ללא	הכנסות	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	
השפעת נגזרים	השפעת נגזרים	(הוצאות) מימון	השפעת נגזרים	השפעת נגזרים	(הוצאות) מימון		
ב-%			ב-%				
	1.83	96	21,176	(10.49)	(685)	25,066	מטבע חוץ ⁽⁵⁾
							נכסים ⁽³⁾
							השפעת נגזרים ⁽⁴⁾
		16	710		135	1,151	נגזרים מגדרים
		9,725	42,477		(1,082)	35,721	נגזרים משובצים ו-ALM
76.62		9,837	64,363	(10.13)	(1,632)	61,938	סך הכל נכסים
	3.19	154	19,070		951	26,393	התחייבויות ⁽³⁾
							השפעת נגזרים ⁽⁴⁾
		(31)	702		(196)	1,246	נגזרים מגדרים
		(9,865)	43,911		1,095	36,515	נגזרים משובצים ו-ALM
(76.72)		(9,742)	63,683	11.05	1,850	64,154	סך הכל התחייבויות
(0.10)	5.02			0.92	3.16		פער הריבית

- (1) הנתונים בלוח זה ניתנים לפני ולאחר השפעת מכשירים נגזרים (לרבות השפעות חוץ מאזניות של מכשירים נגזרים).
 (2) לאחר ניכוי היתרה הממוצעת של הפרשה הספציפית לחובות מסופקים.
 (3) למעט מכשירים נגזרים.
 (4) מכשירים נגזרים מגדרים (למעט אופציות), נגזרים משובצים שהופרדו ונגזרים (ALM) המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק.
 (5) כולל מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.

סקירת ההנהלה – תוספת א'
שיעורי הכנסה והוצאה - מאוחד (1)
 כסומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2008			לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2009				
שיעורי הכנסה (הוצאה)		שיעורי הכנסה (הוצאה)					
כולל	ללא	כולל	ללא	הכנסות	יתרה		
השפעת	השפעת	השפעת	השפעת	(הוצאות)	ממוצעת ⁽²⁾		
נגזרים	נגזרים	נגזרים	נגזרים	מימון	ממוצעת ⁽²⁾		
ב-%		ב-%					
סך הכל							
	7.89	1,938	101,129		3.38	963	115,471 ⁽³⁾
							נכסים כספיים שהניבו הכנסות מימון ⁽³⁾
							השפעת נגזרים ⁽⁴⁾
		16	710			135	1,151
		10,388	89,885			(843)	82,322
							נגזרים מגדרים
							נגזרים משובצים ו-ALM
28.34		12,342	191,724	0.51		255	198,944
							סך הכל נכסים
	(4.90)	(1,135)	94,419		(0.81)	(219)	108,880 ⁽³⁾
							התחייבויות כספיות שהניבו הוצאות מימון ⁽³⁾
							השפעת נגזרים ⁽⁴⁾
		(31)	702			(196)	1,246
		(10,572)	89,077			723	82,841
							נגזרים מגדרים
							נגזרים משובצים ו-ALM
(28.03)		(11,738)	184,198	0.64		308	192,967
							סך הכל התחייבויות
0.31	2.99			1.15	2.57		
							פער הריבית
			5			(48)	בגין אופציות
							בגין מכשירים נגזרים אחרים
							(לא כולל אופציות, נגזרים בגידור ב-ALM
			(22)			(41)	ונגזרים משובצים שהופרדו ⁽⁴⁾)
			19			112	עמלות מעסקי מימון והכנסות מימון אחרות ⁽⁵⁾
			(8)			(4)	הוצאות מימון אחרות
							רווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות
			598			582	מסופקים
							הפרשה לחובות מסופקים (לרבות הפרשה
			(117)			(82)	כללית ונוספת)
							רווח מפעולות מימון לאחר הפרשה
			481			500	לחובות מסופקים

- (1) הנתונים בלוח זה ניתנים לפני ולאחר השפעת מכשירים נגזרים (לרבות השפעות חוץ מאזניות של מכשירים נגזרים).
- (2) לאחר ניכוי היתרה הממוצעת של הפרשה הספציפית לחובות מסופקים.
- (3) למעט מכשירים נגזרים.
- (4) מכשירים נגזרים מגדרים (למעט אופציות), נגזרים משובצים שהופרדו ונגזרים (ALM) המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק.
- (5) לרבות רווחים ממכירת השקעות באיגרות חוב ומהתאמות לשווי הוגן של איגרות חוב למסחר.

סקירת ההנהלה – תוספת א'
שיעורי הכנסה והוצאה - מאוחד ⁽¹⁾
 כסומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2008	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2009	
יתרה ממוצעת ⁽²⁾	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	
סך הכל		
101,129	115,471	נכסים כספיים שהניב הכנסות מימון ⁽³⁾
2,055	2,268	נכסים הנבעים ממכשירים נגזרים ⁽⁴⁾
840	1,001	נכסים כספיים אחרים ⁽³⁾
(181)	(222)	הפרשה כללית והפרשה נוספת לחובות מסופקים
103,843	118,518	סך הכל הנכסים הכספיים
סך הכל		
94,419	108,880	התחייבויות כספיות שהניבו הוצאות מימון ⁽³⁾
2,305	1,949	התחייבויות הנובעות ממכשירים נגזרים ⁽⁴⁾
2,241	2,248	התחייבויות כספיות אחרות ⁽³⁾
98,965	113,077	סך הכל ההתחייבויות הכספיות
4,878	5,441	סך הכל עודף נכסים כספיים על התחייבויות כספיות
1,569	1,564	נכסים לא כספיים
199	207	התחייבויות לא כספיות
6,248	6,798	סך הכל האמצעים ההוניים

- (1) הנתונים בלוח זה ניתנים לפני ולאחר השפעת מכשירים נגזרים (לרבות השפעות חוץ מאזניות של מכשירים נגזרים).
 (2) לאחר ניכוי היתרה הממוצעת של הפרשה הספציפית לחובות מסופקים.
 (3) למעט מכשירים נגזרים.
 (4) יתרות מאזניות ממוצעות של מכשירים נגזרים (לא כולל יתרות חוץ מאזניות ממוצעות של מכשירים נגזרים).

סקירת ההנהלה – תוספת א'
שיעורי הכנסה והוצאה - מאוחד ⁽¹⁾
 נומינלי - בדולר של ארה"ב (במיליוני דולרים)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2008			לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2009				
שיעורי הכנסה (הוצאה)		שיעורי הכנסה (הוצאה)					
כולל	ללא	הכנסות	יתרה	כולל	ללא	הכנסות	יתרה
השפעת	השפעת	(הוצאות)	ממוצעת ⁽²⁾	השפעת	השפעת	(הוצאות)	ממוצעת ⁽²⁾
נגזרים	נגזרים	מימון		נגזרים	נגזרים	מימון	
ב-%		ב-%		ב-%		ב-%	
מטבע חוץ ⁽⁵⁾							
נכסים כספיים במטבע חוץ שהניבו							
	4.29	64	6,069		1.57	21	5,380
הכנסות מימון ⁽³⁾							
השפעת נגזרים ⁽⁴⁾							
		5	202			37	294
		132	12,168			87	10,141
							ALM משובצים ו-
4.43		201	18,439	3.72		145	15,815
סך הכל נכסים							
התחייבויות כספיות במטבע חוץ							
שהניבו הוצאות מימון ⁽³⁾							
השפעת נגזרים ⁽⁴⁾							
	(2.14)	(29)	5,473		0.14	2	5,543
		(9)	202			(52)	322
		(134)	12,673			(68)	10,363
							ALM משובצים ו-
(3.80)		(172)	18,348	(2.94)		(118)	16,228
סך הכל התחייבויות							
פער הריבית							
0.63	2.16			0.78	1.71		

- (1) הנתונים בלוח זה ניתנים לפני ולאחר השפעת מכשירים נגזרים (לרבות השפעות חוץ מאזניות של מכשירים נגזרים).
- (2) לאחר ניכוי היתרה הממוצעת של ההפרשה הספציפית לחובות מסופקים.
- (3) למעט מכשירים נגזרים.
- (4) מכשירים נגזרים מגדרים (למעט אופציות), נגזרים משובצים שהופרדו ונגזרים (ALM) המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק.
- (5) כולל מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.

סקירת ההנהלה – תוספת א'
שיעורי הכנסה והוצאה - מאוחד ⁽¹⁾
 כסומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2008				לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2009				
שיעורי הכנסה (הוצאה)		שיעורי הכנסה (הוצאה)		שיעורי הכנסה (הוצאה)		שיעורי הכנסה (הוצאה)		
כולל	ללא	הכנסות	יתרה	כולל	ללא	הכנסות	יתרה	
השפעת	השפעת	(הוצאות)	ממוצעת ⁽²⁾	השפעת	השפעת	(הוצאות)	ממוצעת ⁽²⁾	
נגזרים	נגזרים	מימון		נגזרים	נגזרים	מימון		
ב-%				ב-%				
מטבע ישראלי לא צמוד								
	5.59	1,498	35,982		2.82	1,097	51,997	נכסים ⁽³⁾
		1,306	41,078			371	45,159	השפעת נגזרים משובצים ו-ALM ⁽⁴⁾
4.88		2,804	77,060	2.02		1,468	97,156	סך הכל נכסים
	(2.93)	(876)	39,966		(0.71)	(274)	51,595	התחייבויות ⁽³⁾
		(1,058)	34,163			(385)	39,846	השפעת נגזרים משובצים ו-ALM ⁽⁴⁾
(3.49)		(1,934)	74,129	(0.96)		(659)	91,441	סך הכל התחייבויות
1.39	2.66			1.06	2.11			פער הריבית
מטבע ישראלי צמוד למדד								
	11.69	3,087	35,695		9.36	2,543	36,634	נכסים ⁽³⁾
		224	4,458			188	4,168	השפעת נגזרים משובצים ו-ALM ⁽⁴⁾
11.14		3,311	40,153	9.02		2,731	40,802	סך הכל נכסים
	(11.14)	(2,385)	28,929		(9.05)	(2,108)	31,416	התחייבויות ⁽³⁾
		(632)	9,967			(478)	8,832	השפעת נגזרים משובצים ו-ALM ⁽⁴⁾
(10.47)		(3,017)	38,896	(8.66)		(2,586)	40,248	סך הכל התחייבויות
0.67	0.55			0.36	0.31			פער הריבית

- (1) הנתונים בלוח זה ניתנים לפני ולאחר השפעת מכשירים נגזרים (לרבות השפעות חוץ מאזניות של מכשירים נגזרים).
 (2) לאחר ניכוי היתרה הממוצעת של הפרשה הספציפית לחובות מסופקים.
 (3) למעט מכשירים נגזרים.
 (4) מכשירים נגזרים מגדרים (למעט אופציות), נגזרים משובצים שהופרדו ונגזרים (ALM) המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק.

סקירת ההנהלה – תוספת א'
שיעורי הכנסה והוצאה - מאוחד (1)
 סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

לתשעה חודשים שהסתיימו			לתשעה חודשים שהסתיימו				
ביום 30 בספטמבר 2008			ביום 30 בספטמבר 2009				
שיעורי הכנסה (הוצאה)			שיעורי הכנסה (הוצאה)				
כולל	ללא	הכנסות	כולל	ללא	הכנסות	יתרה	
השפעת	השפעת	(הוצאות)	השפעת	השפעת	(הוצאות)		
נגזרים	נגזרים	מימון	נגזרים	נגזרים	מימון	ממוצעת ⁽²⁾	
ב-%			ב-%				
							מטבע חוץ⁽⁵⁾
	(14.41)	(2,411)	21,888	(0.36)	(63)	23,374	נכסים ⁽³⁾
							השפעת נגזרים ⁽⁴⁾
		(7)	620		102	1,153	נגזרים מגדרים
		(3,688)	40,671		1,209	43,135	נגזרים משובצים ו-ALM
	(12.67)	(6,106)	63,179	2.47	1,248	67,662	סך הכל נכסים
	17.50	2,585	19,244	2.10	356	22,551	התחייבויות ⁽³⁾
							השפעת נגזרים ⁽⁴⁾
		8	624		(162)	1,272	נגזרים מגדרים
		3,650	41,799		(925)	44,071	נגזרים משובצים ו-ALM
	13.27	6,243	61,667	(1.44)	(731)	67,894	סך הכל התחייבויות
	0.60	3.09		1.03	1.74		פער הריבית

- (1) הנתונים בלוח זה ניתנים לפני ולאחר השפעת מכשירים נגזרים (לרבות השפעות חוץ מאזניות של מכשירים נגזרים).
- (2) לאחר ניכוי היתרה הממוצעת של הפרשה הספציפית לחובות מסופקים.
- (3) למעט מכשירים נגזרים.
- (4) מכשירים נגזרים מגדרים (למעט אופציות), נגזרים משובצים שהופרדו ונגזרים (ALM) המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק.
- (5) כולל מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.

סקירת ההנהלה – תוספת א'
שיעורי הכנסה והוצאה - מאוחד (1)
 סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2008				לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2009			
שיעורי הכנסה (הוצאה)		שיעורי הכנסה (הוצאה)		שיעורי הכנסה (הוצאה)		שיעורי הכנסה (הוצאה)	
כלל	לא	כלל	לא	כלל	לא	כלל	לא
השפעת	השפעת	השפעת	השפעת	השפעת	השפעת	השפעת	השפעת
נגזרים	נגזרים	נגזרים	נגזרים	נגזרים	נגזרים	נגזרים	נגזרים
ב-%		ב-%		ב-%		ב-%	
סך הכל							
	3.11	2,174	93,565		4.28	3,577	112,005
		(7)	620			102	1,153
		(2,158)	86,207			1,768	92,462
	0.01	9	180,392		3.55	5,447	205,620
	(1.02)	(676)	88,139		(2.57)	(2,026)	105,562
		8	624			(162)	1,272
		1,960	85,929			(1,788)	92,749
	0.98	1,292	174,692		(2.66)	(3,976)	199,583
	0.99	2.09			0.89	1.71	
		209				(15)	
		(18)				28	
		233				269	
		(24)				(23)	
		1,701				1,730	
		(213)				(268)	
		1,488				1,462	

- (1) הנתונים בלוח זה ניתנים לפני ולאחר השפעת מכשירים נגזרים (לרבות השפעות חוץ מאזניות של מכשירים נגזרים).
 (2) לאחר ניכוי היתרה הממוצעת של הפרשה הספציפית לחובות מסופקים.
 (3) למעט מכשירים נגזרים.
 (4) מכשירים נגזרים מגדרים (למעט אופציות), נגזרים משובצים שהופרדו ונגזרים (ALM) המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק.
 (5) לרבות רווחים ממכירת השקעות באיגרות חוב ומהתאמות לשווי הוגן של איגרות חוב למסחר.

סקירת ההנהלה – תוספת א'
שיעורי הכנסה והוצאה - מאוחד (1)
 כסומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2008	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2009	
יתרה ממוצעת ⁽²⁾	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	
		סך הכל
93,565	112,005	נכסים כספיים שהניבו הכנסות מימון ⁽³⁾
2,635	2,614	נכסים הנובעים ממכשירים נגזרים ⁽⁴⁾
1,270	1,110	נכסים כספיים אחרים ⁽³⁾
(177)	(220)	הפרשה כללית והפרשה נוספת לחובות מסופקים
97,293	115,509	סך הכל הנכסים הכספיים
		סך הכל
88,139	105,562	התחייבויות כספיות שהניבו הוצאות מימון ⁽³⁾
2,233	2,384	התחייבויות הנובעות ממכשירים נגזרים ⁽⁴⁾
2,507	2,237	התחייבויות כספיות אחרות ⁽³⁾
92,879	110,183	סך הכל ההתחייבויות הכספיות
4,414	5,326	סך הכל עודף נכסים כספיים על התחייבויות כספיות
1,651	1,563	נכסים לא כספיים
181	200	התחייבויות לא כספיות
5,884	6,689	סך הכל האמצעים ההוניים

- (1) הנתונים בלוח זה ניתנים לפני ולאחר השפעת מכשירים נגזרים (לרבות השפעות חוץ מאזניות של מכשירים נגזרים).
 (2) לאחר ניכוי היתרה הממוצעת של הפרשה הספציפית לחובות מסופקים.
 (3) למעט מכשירים נגזרים.
 (4) יתרות מאזניות ממוצעות של מכשירים נגזרים (לא כולל יתרות חוץ מאזניות ממוצעות של מכשירים נגזרים).

סקירת ההנהלה – תוספת א'
שיעורי הכנסה והוצאה - מאוחד ⁽¹⁾
 נומינלי - בדולר של ארה"ב (במיליוני דולרים)

לתשעה חודשים שהסתיימו			לתשעה חודשים שהסתיימו		
ביום 30 בספטמבר 2008			ביום 30 בספטמבר 2009		
שיעורי הכנסה (הוצאה)			שיעורי הכנסה (הוצאה)		
כולל	ללא	הכנסות	כולל	ללא	הכנסות
השפעת	השפעת	(הוצאות)	השפעת	השפעת	(הוצאות)
נגזרים	נגזרים	מימון	נגזרים	נגזרים	מימון
ב-%			ב-%		
מטבע חוץ ⁽⁵⁾					
נכסים כספיים במטבע חוץ שהניבו					
4.54	211	6,235	2.66	107	5,380
הכנסות מימון ⁽³⁾					
השפעת נגזרים ⁽⁴⁾					
	4	176		26	289
	394	11,580		219	10,825
נגזרים משובצים ו-ALM					
4.54	609	17,991	2.86	352	16,494
סך הכל נכסים					
התחייבויות כספיות במטבע חוץ					
שהניבו הוצאות מימון ⁽³⁾					
השפעת נגזרים ⁽⁴⁾					
(2.58)	(106)	5,485	(0.67)	(27)	5,376
	(4)	178		(41)	319
	(401)	11,901		(208)	11,060
נגזרים משובצים ו-ALM					
(3.90)	(511)	17,564	(2.20)	(276)	16,755
סך הכל התחייבויות					
0.64	1.95		0.66	1.99	
פער הריבית					

- (1) הנתונים בלוח זה ניתנים לפני ולאחר השפעת מכשירים נגזרים (לרבות השפעות חוץ מאזניות של מכשירים נגזרים).
- (2) לאחר ניכוי היתרה הממוצעת של ההפרשה הספציפית לחובות מסופקים.
- (3) למעט מכשירים נגזרים.
- (4) מכשירים נגזרים מגדרים (למעט אופציות), נגזרים משובצים שהופרדו ונגזרים (ALM) המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק.
- (5) כולל מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.

סקירת ההנהלה - תוספת ב' חשיפה של הבנק וחברות מאוחדות שלו לשינויים בשיעורי הריבית

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ליום 30 בספטמבר 2009

עם דרישה עד חודש	מעל חודש עד שלושה חודשים	מעל שלושה עד חודשים שנה	מעל שנה עד שלושה שנים	מעל שלושה עד חמש שנים	מעל חמש עד עשר שנים
מטבע ישראלי לא צמוד					
50,712	972	2,934	1,294	391	105
44,247	2,168	4,341	3,174	1,424	242
סך כל הנכסים					
סך כל ההתחייבויות					
הפרש					
6,465	(1,196)	(1,407)	(1,880)	(1,033)	(137)
השפעת עסקאות עתידיות והתקשרויות מיוחדות					
39	(203)	(893)	1	21	6
השפעת אופציות					
החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במגזר					
5,502	1,428	188	(1,032)	(1,216)	(131)
החשיפה המצטברת במגזר					
5,502	6,930	7,118	6,086	4,870	4,739

מטבע ישראלי צמוד למדד

סך כל הנכסים					
424	2,529	9,207	11,098	5,943	6,082
סך כל ההתחייבויות					
1,124	2,056	5,917	7,309	5,263	8,066
הפרש					
(700)	473	3,290	3,789	680	(1,984)
השפעת עסקאות עתידיות והתקשרויות מיוחדות					
(754)	(977)	(1,442)	(1,440)	262	(345)
השפעת אופציות					
החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במגזר					
(1,454)	(504)	1,848	2,349	942	(2,329)
החשיפה המצטברת במגזר					
(1,454)	(1,958)	(110)	2,239	3,181	852

הערות כלליות:

נתונים מלאים על החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית בכל מגזר, לפי סעיפי המאזן השונים, יימסרו לכל מבקש. בלוח זה, הנתונים לפי תקופות מציגים את הערך הנוכחי של זרמים עתידיים כשהם מהווים לפי שיעור התשואה הפנימי של הסעיף המאזני. הזרמים העתידיים שהונו כאמור, כוללים ריבית שתצטבר עד למועד הפרעון, או עד למועד שינוי הריבית, המוקדם שבהם. השפעת עסקאות גידור כלולה בסך כל הנכסים או סך ההתחייבויות לפי העניין.
(1) בטור "ללא תקופות פרעון" מוצגות יתרות מאזניות

ליום 31 בדצמבר 2008							
משך חיים ממוצע שנים	שיעור תשואה פנימי ב-%	משך חיים ממוצע שנים	שיעור תשואה פנימי ב-%	סך הכל	ללא תקופת פרעון ⁽¹⁾	מעל עשרים שנה	מעל עשר עד עשרים שנים
0.12	3.67%	0.15	4.32%	56,946	535	-	3
0.25	3.34%	0.30	2.70%	55,667	-	-	71
(0.13)	0.33%	(0.15)	1.62%	1,279	535	-	(68)
				4,962	-	-	-
				(1,035)	-	-	-
				5,206	535	-	(68)
				5,206	5,206	4,671	4,671
3.08	4.93%	3.09	4.83%	36,815	87	8	1,437
4.02	4.68%	4.25	4.56%	32,340	31	287	2,287
(0.94)	0.25%	(1.16)	0.27%	4,475	56	(279)	(850)
				(4,696)	-	-	-
				-	-	-	-
				(221)	56	(279)	(850)
				(221)	(221)	(277)	2

סקירת ההנהלה - תוספת ב' - המשך חשיפה של הבנק וחברות מאוחדות שלו לשינויים בשיעורי הריבית

כסומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ליום 30 בספטמבר 2009 - המשך

עם דרישה עד חודש	מעל חודש עד שלושה חודשים	מעל שלושה עד חודשים שנה	מעל שנה עד שלושה שנים	מעל שלושה עד חמש שנים	מעל חמש עד עשר שנים
מטבע חוץ⁽²⁾					
9,483	5,084	3,084	732	480	955
10,495	6,531	2,579	383	42	535
(1,012)	(1,447)	505	349	438	420
3,672	(641)	(2,402)	(232)	(36)	(627)
(77)	214	897	1	-	-
2,583	(1,874)	(1,000)	118	402	(207)
2,583	709	(291)	(173)	229	22

חשיפה כוללת לשינויים בשיעורי הריבית

60,619	8,585	15,225	13,124	6,814	7,142
סך כל הנכסים במאזן					
55,866	10,755	12,837	10,866	6,729	8,843
סך כל ההתחייבויות במאזן					
4,753	(2,170)	2,388	2,258	85	(1,701)
הפרש					
1,916	1,209	(1,356)	(825)	22	(966)
השפעת עסקאות עתידיות והתקשרויות מיוחדות					
-	-	-	-	-	-
השפעות אופציות					
6,669	(961)	1,032	1,433	107	(2,667)
סך הכל החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית					
6,669	5,708	6,740	8,173	8,280	5,613
סך הכל החשיפה המצטברת					

הערות כלליות:

נתונים מלאים על החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית בכל מגזר, לפי סעיפי המאזן השונים, יימסרו לכל מבקש. בלוח זה, הנתונים לפי תקופות מציגים את הערך הנוכחי של זרמים עתידיים כשהם מהווים לפי שיעור התשואה הפנימי של הסעיף המאזני. הזרמים העתידיים שהונו כאמור, כוללים ריבית שתצטבר עד למועד הפרעון, או עד למועד שינוי הריבית, המוקדם שבהם. השפעת עסקאות גידור כלולה בסך כל הנכסים או סך ההתחייבויות לפי העניין.

- (1) בטור "ללא תקופות פרעון" מוצגות יתרות מאזניות
- (2) פעילות מקומית, לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ, ושלוחות בחוץ לארץ שהן זרוע ארוכה.
- (3) כולל מניות המוצגות בטור "ללא תקופת פרעון"

ליום 31 בדצמבר 2008							
משך	שיעור	משך	שיעור	סך הכל	ללא	מעל	מעל
חיים ממוצע	תשואה פנימי	חיים ממוצע	תשואה פנימי		תקופת פרעון ⁽¹⁾	עשרים שנה	עשר עד עשרים שנים
שנים	ב-%	שנים	ב-%				
0.70	6.79%	0.89	5.33%	19,935	63	-	54
0.46	3.29%	0.58	1.97%	20,578	1	-	12
0.24	3.50%	0.31	3.36%	(643)	62	-	42
				(266)	-	-	-
				1,035	-	-	-
				126	62	-	42
				126	126	64	64
1.28		1.24		115,609	2,598	8	1,494
1.45		1.52		108,813	260	287	2,370
(0.17)		(0.28)		6,796	2,338	(279)	(876)
				-	-	-	-
				-	-	-	-
				6,796	2,338	(279)	(876)
				6,796	6,796	4,458	4,737

סקירת ההנהלה – תוספת ג' סיכון אשראי לפי ענפי משק ליום 30 בספטמבר 2009 - מאוחד

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ההוצאה לתשעה חודשים ראשונים של שנת 2009	סיכון	סיכון חוץ מאזני ⁽¹⁾				סיכון מאזני				הוצאה לתשעה חודשים ראשונים של שנת 2009
		אשראי כולל לציבור	סך הכל	ערביות והתחייבויות אחרות		סך הכל	שווי הוגן נגזרים	איגרות חוב	אשראי	
				עסקאות עתידיות	על חשבון לקוחות					
42	1	928	269	2	267	659	-	-	659	חקלאות
430	33	12,079	6,479	444	6,035	5,600	59	12	5,529	תעשייה
1,722	12	12,785	6,572	21	6,551	6,213	3	42	6,168	בניו ונדל"ן
1	-	1,529	1,108	239	869	421	166	26	229	חשמל ומים
215	22	8,386	3,220	196	3,024	5,166	31	-	5,135	מסחר
28	2	308	82	16	66	226	4	-	222	בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל
62	-	1,260	536	106	430	724	46	3	675	תחבורה ואחסנה
63	7	1,520	854	193	661	666	19	11	636	תקשורת ושירותי מחשב
1,553	64	15,422	7,783	1,070	6,713	7,639	111	46	7,482	שירותים פיננסיים
88	6	3,800	1,389	87	1,302	2,411	3	-	2,408	שירותים עסקיים אחרים
99	9	1,210	360	3	357	850	4	-	846	שירותים ציבוריים וקהילתיים אנשים פרטיים:
1,104	34	55,604	5,265	-	5,265	50,339	-	-	50,339	הלואות לדיור
582	51	20,700	11,173	95	11,078	9,527	34	-	9,493	אחר
5,989	241	135,531	45,090	2,472	42,618	90,441	480	140	89,821	סך הכל
88	-	4,197	737	125	612	3,460	2	-	3,458	בגין פעילות לווים בחוץ לארץ
6,077	241	139,728	45,827	2,597	43,230	93,901	482	140	93,279	סך הכל
סיכון אשראי שנכלל בענפי המשק השונים:										
173	8	2,114	799	13	786	1,315	1	-	1,314	תנועות ההתיישבות ⁽³⁾
32	-	196	16	-	16	180	-	-	180	רשויות מקומיות ⁽⁴⁾

(1) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.

(2) יתרת חובות בעייתיים בניכוי אשראי המכוסה בבטחונות המותרים לניכוי לצורך מגבלות על חבות של לווה וקבוצת לווים, כולל רכיבי סיכון חוץ מאזני.

(3) קיבוצים ומושבים, ארגונים אזוריים וארציים ותאגידים שבשליטת תנועות ההתיישבות.

(4) לרבות תאגידים בשליטתו.

הערה: סיכון האשראי ויתרות החובות הבעייתיים מוצגים לאחר ניכוי הפרשות הספיציות לחובות מסופקים.

סקירת ההנהלה – תוספת ג' סיכון אשראי לפי ענפי משק ליום 30 בספטמבר 2008 - מאוחד

כסומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

יתרת חובות בעייתיים ⁽³⁾	ההוצאה לתשעה חודשים ראשונים של שנת 2008		סיכון	סיכון	סיכון	
	בגין הפרשה ספציפית לחובות מסופקים ⁽⁶⁾	ראשונים של שנת 2008	אשראי	אשראי	אשראי	
			כולל לציבור ⁽⁶⁾	חוץ מאזני ^{(2), (6)}	מאזני ⁽¹⁾	
25	1		1,007	332	675	חקלאות
257	21		12,250	7,325	4,925	תעשייה
2,128	28		14,310	7,800	6,510	בינוי ונדל"ן
1	-		968	649	319	חשמל ומים
180	30		8,562	3,727	4,835	מסחר
26	1		372	85	287	בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל
13	1		1,149	533	616	תחבורה ואחסנה
157	-		2,294	1,388	906	תקשורת ושירותי מחשב
831	21		15,353	8,458	6,895	שירותים פיננסיים
90	14		3,689	1,544	2,145	שירותים עסקיים אחרים
132	2		1,240	433	807	שירותים ציבוריים וקהילתיים
1,217	36		46,776	3,247	43,529	אנשים פרטיים - הלוואות לדירור
538	42		18,359	9,470	8,889	אנשים פרטיים - אחר
5,595	197		126,329	44,991	81,338	סך הכל
-	2		4,333	811	3,522	בגין פעילות לווים בחוץ לארץ
5,595	199		130,662	45,802	84,860	סך הכל
סיכון אשראי שנכלל בענפי המשק השונים:						
182	-		2,226	864	1,362	תנועות ההתיישבות ⁽⁴⁾
25	-		204	23	181	רשויות מקומיות ⁽⁵⁾

(1) כולל אשראי לציבור והשקעות באגרות חוב של הציבור בסך 117 מיליוני שקלים חדשים ונכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים לציבור בסך 671 מיליוני שקלים חדשים.

(2) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.

(3) יתרת חובות בעייתיים בניכוי אשראי המכוסה בבטחונות המותרים לניכוי לצורך מגבלות על חבות של לווה וקבוצת לווים, כולל רכיבי סיכון חוץ מאזני.

(4) קיבוצים ומושבים, ארגונים אזוריים וארציים ותאגידים שבשליטת תנועות ההתיישבות.

(5) לרבות תאגידים בשליטתו.

(6) הוצג מחדש.

הערה: סיכון האשראי ויתרות החובות הבעייתיים מוצגים לאחר ניכוי הפרשות הספציפיות לחובות מסופקים.

סקירת ההנהלה – תוספת ג' סיכון אשראי לפי ענפי משק ליום 31 בדצמבר 2008 – מאוחד

(במיליוני שקלים חדשים)

ייתרת חובות בעייתיים ⁽³⁾	ההוצאה לשנת 2008 בגין הפרשה ספציפית לחובות מסופקים	סיכון אשראי כולל לציבור	סיכון אשראי חוץ מאזני ⁽²⁾	סיכון אשראי מאזני ⁽¹⁾	
25	3	979	256	723	חקלאות
506	49	13,138	6,312	6,826	תעשייה
2,284	27	14,817	7,406	7,411	בינוי ונדל"ן
33	1	1,154	869	285	חשמל ומים
253	42	8,715	3,873	4,842	מסחר
29	1	517	273	244	בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל
15	2	1,249	538	711	תחבורה ואחסנה
51	-	1,768	1,220	548	תקשורת ושירותי מחשב
1,712	123	14,858	7,858	7,000	שירותים פיננסיים
85	19	3,565	1,072	2,493	שירותים עסקיים אחרים
114	3	1,290	507	783	שירותים ציבוריים וקהילתיים
1,172	45	48,172	3,317	44,855	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
570	61	18,382	9,347	9,035	אנשים פרטיים - אחר
6,849	376	128,604	42,848	85,756	סך הכל
47	3	4,123	645	3,478	בגין פעילות לווים בחוץ לארץ
6,896	379	132,727	43,493	89,234	סך הכל
סיכון אשראי שנכלל בענפי המשק השונים:					
164	-	2,271	822	1,449	תנועות ההתיישבות ⁽⁴⁾
31	-	206	29	177	רשויות מקומיות ⁽⁵⁾

(1) כולל אשראי לציבור והשקעות באיגרות חוב של הציבור בסך 232 מיליוני שקלים חדשים ונכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים לציבור בסך 759 מיליוני שקלים חדשים.

(2) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.

(3) יתרת חובות בעייתיים בניכוי אשראי המכוסה בבטחונות המותרים לניכוי לצורך מגבלות על חבות של לווה וקבוצת לווים, כולל רכיבי סיכון חוץ מאזני.

(4) קיבוצים ומושבים, ארגונים אזוריים וארציים ותאגידים שבשליטת תנועות ההתיישבות.

(5) לרבות תאגידים בשליטתו.

הערה: סיכון האשראי ויתרות החובות הבעייתיים מוצגים לאחר ניכוי הפרשות הספציפיות לחובות מסופקים.

**סקירת ההנהלה – תוספת ד'
חשיפות למדינות זרות – מאוחד⁽¹⁾**
סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

חלק ב'- מידע בדבר מדינות שסך החשיפה לכל אחת מהן הינו בין 0.75% לבין 1% מסך הנכסים במאוחד או בין 15% לבין 20% מהון, לפי הנמוך

ליום 30 בספטמבר 2009

חשיפה חוץ	חשיפה	
מאזנית	מאזנית	
752	245	גרמניה
189	738	הולנד
503	389	שוויץ
1,444	1,372	סך הכל

ליום 31 בדצמבר 2008:

חשיפה חוץ	חשיפה	
מאזנית	מאזנית	
445	640	הולנד

חלק ג' – מידע בדבר חשיפה מאזנית למדינות זרות עם בעיות נזילות

אין לבנק חשיפה מהותית למדינה עם בעיות נזילות, בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים.

(1) על בסיס סיכון סופי, לאחר השפעת ערבובות, בטחונות נזילים ונגזרי אשראי

הצהרה (Certification)

אני, אליעזר יונס, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק מזרחי טפחות בע"מ (להלן: "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 30 בספטמבר 2009 (להלן: "הדוח").
 2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
 3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המדווחים בדוח.
 4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי. וכן:
 - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
 - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
 - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
 5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון, לוועדת הביקורת ולוועדת המאזן של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
 - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

א. יונס
מנהל כללי

23 בנובמבר 2009
ו' בכסלו תש"ע

הצהרה (Certification)

אני, מנחם אביב, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק מזרחי טפחות בע"מ (להלן: "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 30 בספטמבר 2009 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המדווחים בדוח.
4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי. וכן:
 - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
 - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
 - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון, לוועדת הביקורת ולוועדת המאזן של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
 - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

מ. אביב
סגן מנהל כללי,
חשבונאי ראשי

23 בנובמבר 2009
ו' בכסלו תש"ע

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של מזרחי טפחות בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של בנק מזרחי טפחות בע"מ וחברות בנות שלו (להלן – "הבנק"), הכולל את המאזן התמציתי המאוחד ליום 30 בספטמבר 2009 ואת הדוחות התמציתיים המאוחדים על רווח והפסד, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים לתקופות של תשעה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך. הדירקטוריון והנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופות ביניים אלה בהתאם לתקן חשבונאות 14 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות "דיווח כספי לתקופות ביניים" ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתבסס על סקירתנו.

לא סקרנו את המידע הכספי לתקופות הביניים התמציתי של חברות שאוחדו אשר נכסיהן הכלולים באיחוד מהווים כ-7.95% מכלל הנכסים המאוחדים ליום 30 בספטמבר 2009, ורווחיהן מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים הכלולים בדוחות הרווח והפסד המאוחדים מהווים כ-10.43% וכ-10.95%, בהתאמה, מכלל הרווח המאוחד מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים, לתקופות של תשעה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך. כמו כן, לא סקרנו את המידע הכספי לתקופת הביניים התמציתי של חברה כלולה שההשקעה בה היא בסך 12 מיליון שקלים חדשים ליום 30 בספטמבר 2009. המידע הכספי לתקופות הביניים התמציתי של אותן חברות נסקר על ידי רואי חשבון אחרים שדוחות הסקירה שלהם הומצאו לנו ומסקנתנו, ככל שהיא מתייחסת למידע הכספי בגין אותן חברות, מבוססת על דוחות הסקירה של רואי החשבון האחרים.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של היישות" ותקן סקירה שיישומו בסקירה של תאגידים בנקאיים נקבע לפי הוראות של המפקח על הבנקים והנחיותיו. סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבירורים, בעיקר עם אנשים האחראיים לעניינים הכספיים והחשבונאים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניוודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו ועל דוחות הסקירה של רואי חשבון אחרים, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לתקן חשבונאות 14 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

מבלי לסייג את מסקנתנו, אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בביאור 6 ג.3) א. ביחס לתביעות שהוגשו כנגד הבנק ובקשות להכיר בהן כתובעות ייצוגיות.

בריטמן אלמגור זר ושות'

רואי חשבון

23 בנובמבר 2009

ו' בכסלו תש"ע

תמצית מאזן מאוחד ליום 30 בספטמבר 2009

(במיליוני שקלים חדשים)

ליום 31 בדצמבר		ליום 30 בספטמבר		
2008	2008	2009		
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)		
נכסים				
11,038	10,892	9,833		מזומנים ופיקדונות בבנקים
9,259	7,449	7,878		ניירות ערך
12	-	486		ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
88,049	83,880	93,058		אשראי לציבור
2	3	297		אשראי לממשלה
17	17	12		השקעות בחברות כלולות
1,476	1,402	1,458		בנינים וציוד
4,159	3,372	2,587		נכסים אחרים
114,012	107,015	115,609		סך כל הנכסים
התחייבויות והון				
91,779	84,681	93,405		פיקדונות הציבור
1,867	2,465	2,122		פיקדונות מבנקים
242	443	220		פיקדונות הממשלה
972	600	-		ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
6,837	6,870	7,888		איגרות חוב וכתבי התחייבויות נדחים
6,012	5,777	5,178		התחייבויות אחרות
107,709	100,836	108,813		סך כל ההתחייבויות
351	333	358		זכויות בעלי מניות חיצוניים
5,952	5,846	6,438		הון עצמי
114,012	107,015	115,609		סך כל ההתחייבויות והון

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

מ. אביב	א. יונס	י. פרי
סגן מנהל כללי, חשבונאי ראשי	מנהל כללי	יושב ראש הדירקטוריון

23 בנובמבר 2009

ו' בכסלו תש"ע

תמצית דוח רווח והפסד מאוחד

(במיליוני שקלים חדשים)

לשנה שהסתיימה	לתשעה חודשים שהסתיימו		לשלושה חודשים שהסתיימו		
ביום 31 בדצמבר	ביום 30 בספטמבר		ביום 30 בספטמבר		
2008	2008	2009	2008	2009	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		(בלתי מבוקר)		
2,289	1,701	1,730	598	582	רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים
395	213	268	117	82	הפרשה לחובות מסופקים
1,894	1,488	1,462	481	500	רווח מפעילות מימון לאחר הפרשה לחובות מסופקים
הכנסות תפעוליות ואחרות					
(1) 1,161	(1) 851	954	(1) 314	332	עמלות תפעוליות
46	30	59	(3)	52	רווחים מהשקעות במניות, נטו
(1) 22	(1) 17	34	(1) 4	12	הכנסות אחרות
1,229	898	1,047	315	396	סך כל ההכנסות התפעוליות והאחרות
הוצאות תפעוליות ואחרות					
1,273	946	1,126	331	404	משכורות והוצאות נלוות
473	341	416	126	139	אחזקה ופחת בנינים וציוד
407	278	313	107	111	הוצאות אחרות
2,153	1,565	1,855	564	654	סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
970	821	654	232	242	רווח מפעולות רגילות לפני מיסים
356	309	225	86	81	הפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות
614	512	429	146	161	רווח מפעולות רגילות לאחר מיסים
(1)	-	-	-	-	חלק בהפסדים, נטו, מפעולות רגילות של חברות כלולות, לאחר השפעת המס
(12)	(7)	(13)	(7)	(5)	חלקם של בעלי מניות חיצוניים ברווחים נטו, מפעולות רגילות לאחר מיסים של חברות מאוחדות
601	505	416	139	156	רווח נקי מפעולות רגילות
1	1	-	1	-	רווח מפעולות בלתי רגילות לאחר מס
602	506	416	140	156	רווח נקי

(1) סווג מחדש

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח רווח והפסד מאוחד

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

לשנה שהסתיימה	לתשעה חודשים שהסתיימו		לשלושה חודשים שהסתיימו	
ביום 31 בדצמבר	ביום 30 בספטמבר		ביום 30 בספטמבר	
2008	2008	2009	2008	2009
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		(בלתי מבוקר)	

רווח למניה (1)

רווח בסיסי למניה (בשקלים חדשים)

2.70	2.27	1.87	0.62	0.70	רווח מפעולות רגילות
0.01	0.01	-	0.01	-	רווח מפעולות בלתי רגילות
2.71	2.28	1.87	0.63	0.70	סך הכל

רווח מדולל למניה (בשקלים חדשים)

2.68	2.25	1.86	0.62	0.69	רווח מפעולות רגילות
0.01	0.01	-	0.01	-	רווח מפעולות בלתי רגילות
2.69	2.26	1.86	0.63	0.69	סך הכל

(1) מניה בת 0.1 ש"ח ערך נקוב, כל אחת.

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח על השינויים בהון העצמי

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2009 (בלתי מבוקר)									
רווח כולל אחר מצטבר					קרן הון				
					מהטבה				
					בשל				
					עסקאות				
					תשלום				
סך כל	רווחים	התאמות בגין	הצגת	סך הכל	הון מניות	מניות	מבוסס	הון מניות	הון מניות
ההון	נטו מגידור	תזרים	התאמות	זמינים למכירה	נפרע	מניות	מבוסס	מניות	הון מניות
העצמי	עודפים ⁽³⁾	מזומנים	מתרגום ⁽²⁾	לפי שווי הוגן	וקרנות הון	באוצר	מניות	מניות	ופרמיה ⁽¹⁾
6,325	4,314	36	(51)	-	2,026	-	101	1,925	יתרה ליום 30 ביוני 2009
156	156	-	-	-	-	-	-	-	רווח נקי לשנה
(76)	-	-	-	-	(76)	(76)	-	-	רכישה עצמית של מניות ⁽⁵⁾
12	-	-	-	-	12	-	12	-	הטבה בשל עסקאות תשלום מבוסס מניות
12	-	-	-	-	12	-	12	-	השפעת המס המתייחס
-	-	-	-	-	-	-	(33)	33	מימוש עסקאות תשלום מבוסס מניות ⁽⁴⁾
7	-	-	-	7	-	-	-	-	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים
2	-	-	-	2	-	-	-	-	למכירה לפי שווי הוגן
2	-	-	-	2	-	-	-	-	השפעת המס המתייחס
6,438	4,470	36	(51)	9	1,974	(76)	92	1,958	יתרה ליום 30 בספטמבר 2009

(1) הפרמיה על המניות נוצרה לפני 31 במרץ 1986.

(2) התאמות מתרגום דוחות כספיים של יחידות אוטונומיות בחו"ל.

(3) לפרטים בדבר מגבלות שונות על חלוקת דיבידנד, ראה באורים 13 ו-14 לדוחות הכספיים לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008.

(4) ברבעון השלישי של שנת 2009, הונפקו 1,254,370 מניות רגילות בנות 0.1 ש"ח ע.ג. כל אחת, כנגד מימוש של אופציות, במסגרת תכנית אופציות לעובדים וכן הונפקו למנהל הכללי 635,936 מניות רגילות בנות 0.1 ש"ח ע.ג. כל אחת, בגין מימוש אופציות.

(5) לפרטים ראה באור 11 א. להלן.

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח על השינויים בהון העצמי

(במיליוני שקלים חדשים)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2008 (בלתי מבוקר)								
סך כל ההון העצמי	רווח כולל אחר מצטבר				סך הכל הון מניות נפרע וקרנות הון	קן הון מהטבה בשל עסקאות תשלום מבוסס מניות	הון מניות ופרמיה (1)	
	עודפים (3)	חוחים נטו מגידור תזרים מזומנים	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן				
5,721	3,818	4	(51)	(25)	1,975	58	1,917	יתרה ליום 30 ביוני 2008
140	140	-	-	-	-	-	-	רווח נקי בתקופה
10	-	-	-	-	10	10	-	הטבה בשל עסקאות תשלום מבוסס מניות מימוש עסקאות תשלום מבוסס מניות (4)
-	-	-	-	-	-	(2)	2	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן
(156)	-	-	-	(156)	-	-	-	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן
78	-	-	-	78	-	-	-	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד
35	-	-	-	35	-	-	-	השפעת המס המתייחס
28	-	28	-	-	-	-	-	רווחים נטו בגין גידורי תזרים מזומנים
(10)	-	(10)	-	-	-	-	-	השפעת המס המתייחס
5,846	3,958	22	(51)	(68)	1,985	66	1,919	יתרה ליום 30 בספטמבר 2008

(1) הפרמיה על המניות נוצרה לפני 31 במרץ 1986.

(2) התאמות מתרגום דוחות כספיים של יחידות אוטונומיות בחו"ל.

(3) לפרטים בדבר מגבלות שונות על חלוקת דיבידנד, ראה באורים 13 ו-14 לדוחות הכספיים לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008.

(4) ברבעון השלישי של שנת 2008 הונפקו 139,917 מניות רגילות בנות 0.1 ש"ח ע.נ. כל אחת, כנגד מימוש שוטף של אופציות, במסגרת תכנית אופציות לעובדים.

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח על השינויים בהון העצמי

(במיליוני שקלים חדשים)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2009 (בלתי מבוקר)									
רווח כולל אחר מצטבר					קרן הון מהטבה בשל עסקאות				
סך כל ההון העצמי	נטו מגידור תזרים מזומנים	רווחים	התאמות בגין		סך הכל הון מניות נפרע וקרנות הון	מניות באוצר	מבוסס מניות	הון מניות ופרמיה ⁽¹⁾	
			הצגת ניירות ערך	זמינים למכירה לפי שווי הוגן					
5,952	4,054	50	(51)	(92)	1,991	-	71	1,920	יתרה ליום 1 בינואר 2009
416	416	-	-	-	-	-	-	-	רווח נקי בתקופה
(76)	-	-	-	-	(76)	(76)	-	-	רכישה עצמית של מניות ⁽⁵⁾
48	-	-	-	-	48	-	48	-	הטבה בשל עסקאות תשלום מבוסס מניות
11	-	-	-	-	11	-	11	-	השפעת המס המתייחס
-	-	-	-	-	-	-	(38)	38	מימוש עסקאות תשלום מבוסס מניות ⁽⁴⁾
104	-	-	-	104	-	-	-	-	התאמות בגין ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן
45	-	-	-	45	-	-	-	-	התאמות בגין ניירות ערך זמינים למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד
(48)	-	-	-	(48)	-	-	-	-	השפעת המס המתייחס
(22)	-	(22)	-	-	-	-	-	-	הפסדים נטו בגין גידורי תזרים מזומנים
8	-	8	-	-	-	-	-	-	השפעת המס המתייחס
6,438	4,470	36	(51)	9	1,974	(76)	92	1,958	יתרה ליום 30 בספטמבר 2009

(1) הפרמיה על המניות נוצרה לפני 31 במרץ 1986.

(2) התאמות מתרגום דוחות כספיים של יחידות אוטונומיות בחו"ל.

(3) לפרטים בדבר מגבלות שונות על חלוקת דיבידנד, ראה באורים 13 ו-14 לדוחות הכספיים לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008.

(4) בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2009, הונפקו 1,371,266 מניות רגילות בנות 0.1 ש"ח ע.נ. כל אחת, כנגד מימוש של אופציות, במסגרת תכנית אופציות לעובדים וכן הונפקו למנהל הכללי 635,936 מניות רגילות בנות 0.1 ש"ח ע.נ. כל אחת בגין מימוש אופציות.

(5) לפרטים ראה ביאור 11 א. להלן.

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח על השינויים בהון העצמי

(במיליוני שקלים חדשים)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2008 (בלתי מבוקר)									
		רווח כולל אחר מצטבר					קין הון מהטבה בשל		
		רווחים		התאמות בגין			עסקאות		
דיבידנד שהוכרז	לאחר סך כל	נטו מגידור	תזרים מזומנים	התאמות מתרגום ⁽²⁾	זמינים למכירה לפי שווי הוגן	סך הכל הון מניות נפרע וקרנות הון	תשלום מבוסס מניות	הון מניות ופרמיה ⁽¹⁾	
ההון העצמי	ההון העצמי	עודפים ⁽³⁾	עודפים ⁽³⁾	עודפים ⁽³⁾	עודפים ⁽³⁾	עודפים ⁽³⁾	עודפים ⁽³⁾	עודפים ⁽³⁾	עודפים ⁽³⁾
5,557	75	3,527	-	(51)	27	1,979	68	1,911	יתרה ליום 1 בינואר 2008
506	-	506	-	-	-	-	-	-	רווח נקי בתקופה
(150)	(75)	(75)	-	-	-	-	-	-	דיבידנד ששולם
16	-	-	-	-	-	16	16	-	הטבה בשל עסקאות תשלום מבוסס מניות
(10)	-	-	-	-	-	(10)	(10)	-	השפעת המס המתייחס
-	-	-	-	-	-	-	(8)	8 ⁽⁴⁾	מימוש עסקאות תשלום מבוסס מניות
(265)	-	-	-	-	(265)	-	-	-	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן
99	-	-	-	-	99	-	-	-	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד
71	-	-	-	-	71	-	-	-	השפעת המס המתייחס
35	-	-	35	-	-	-	-	-	רווחים נטו בגין גידורי תזרים מזומנים
(13)	-	-	(13)	-	-	-	-	-	השפעת המס המתייחס
5,846	-	3,958	22	(51)	(68)	1,985	66	1,919	יתרה ליום 30 בספטמבר 2008

(1) הפרמיה על המניות נוצרה לפני 31 במרץ 1986.

(2) התאמות מתרגום דוחות כספיים של יחידות אוטונומיות בחו"ל.

(3) לפרטים בדבר מגבלות שונות על חלוקת דיבידנד, ראה באורים 13 ו-14 לדוחות הכספיים לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008.

(4) בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2008, הונפקו 346,741 מניות רגילות בנות 0.1 ש"ח ע.ג. כל אחת, כנגד מימוש של אופציות, במסגרת תכנית אופציות לעובדים, וכן הונפקו למנהל הכללי 658,987 מניות רגילות בנות 0.1 ש"ח ערך נקוב כל אחת, בגין מימוש אופציות.

הבאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח על השינויים בהון העצמי

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008 (מבוקר)									
רווח כולל אחר מצטבר					קין הון מהטבה בשל עסקאות				
דיבידנד שהוכרז	רווחים	נטו מגידור	התאמות בגין הצגת ניירות ערך	סך הכל הון מניות	מבוסס מניות	הון מניות ופרמיה ⁽¹⁾	הון מניות	מבוסס מניות	נפרע וקרנות הון
לאחר סך כל	תזרים מזומנים	תזרים מזומנים	התאמות מתרגום ⁽²⁾	זמינים למכירה לפי שווי הוגן	נפרע וקרנות הון	מבוסס מניות	הון מניות	מבוסס מניות	נפרע וקרנות הון
ההון העצמי	המאזן ⁽³⁾	המאזן	המאזן	המאזן	המאזן	המאזן	המאזן	המאזן	המאזן
5,557	75	3,527	-	(51)	27	1,979	68	1,911	2008
602	-	602	-	-	-	-	-	-	יתרה ליום 1 בינואר 2008
(150)	(75)	(75)	-	-	-	-	-	-	רווח נקי בתקופה
22	-	-	-	-	-	22	22	-	דיבידנד ששולם
(10)	-	-	-	-	-	(10)	(10)	-	הטבה בשל עסקאות תשלום מבוסס מניות
-	-	-	-	-	-	-	(9)	9	השפעת המס המתייחס מימוש עסקאות תשלום מבוסס מניות ⁽⁴⁾
33	-	-	-	-	33	-	-	-	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן
(218)	-	-	-	-	(218)	-	-	-	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד
66	-	-	-	-	66	-	-	-	השפעת המס המתייחס
78	-	-	78	-	-	-	-	-	רווחים נטו בגין גידור תזרים מזומנים
(28)	-	-	(28)	-	-	-	-	-	השפעת המס המתייחס
5,952	-	4,054	50	(51)	(92)	1,991	71	1,920	2008
									יתרה ליום 31 בדצמבר 2008

(1) הפרמיה על המניות נוצרה לפני 31 במרץ 1986.

(2) התאמות מתרגום דוחות כספיים של יחידות אוטונומיות בחו"ל.

(3) לפרטים בדבר מגבלות שונות על חלוקת דיבידנד, ראה באורים 13 ו-14 לדוחות הכספיים לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008.

(4) בשנת 2008 הונפקו 397,823 מניות רגילות בנות 0.1 ש"ח ע.נ. כל אחת, כנגד מימוש של אופציות, במסגרת תכנית אופציות לעובדים, וכן הונפקו למנהל הכללי 658,987 מניות רגילות בנות 0.1 ש"ח ערך נקוב כל אחת, בגין מימוש אופציות.

הבאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוח על תזרימי המזומנים

(במיליוני שקלים חדשים)

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2009	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2009	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת			
602	416	156	רווח נקי לתקופה
התאמות הדרושות כדי להציג את המזומנים מפעולות:			
1	-	-	חלק בהפסדים בלתי מחולקים, נטו, של חברות של הבנק כלולות
12	13	5	חלקם של בעלי מניות חיצוניים ברווח של חברות מאוחדות לאחר מיסים
181	161	53	פחת על בניינים וציוד והפחתות
1	-	-	הפחתת מוניטין בחברות מוחזקות
395	268	82	הפרשה לחובות מסופקים
(32)	(93)	(49)	רווחים ממכירת ניירות ערך זמינים למכירה
218	45	-	ירידת ערך של ניירות ערך זמינים למכירה
(3)	6	(2)	הפסד (רווח) שמומש וטרם מומש מהתאמות לשווי הוגן של ניירות ערך למסחר
(2)	-	-	רווח ממכירת בניינים וציוד
(2)	-	-	הקטנת עלות של בניינים שיועדו למכירה ונכסים בשכירות שאינם בשימוש
54	(10)	(3)	מיסים נדחים, נטו
(4)	55	86	פיצויי פרישה - גידול בעודף העתודה על היעודה (גידול בעודף היעודה על העתודה)
22	48	12	הטבה בשל עסקאות תשלום מבוסס מניות
1	-	-	חלקם של בעלי מניות חיצוניים ברווח, נטו, מפעולות בלתי רגילות של חברות מאוחדות
23	40	(15)	הכנסות מראש, נטו
1,467	949	325	מזומנים, נטו, מפעילות שוטפת

הבאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוח על תזרימי המזומנים

(במיליוני שקלים חדשים)

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2009	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2009	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
			תזרימי מזומנים מפעילות בנכסים
(6,725)	(3,954)	(1,404)	רכישת ניירות ערך זמינים למכירה
6,257	5,237	1,191	תמורה ממכירה ומפדיון ניירות ערך זמינים למכירה
(4,296)	3,197	(1,573)	פיקדונות בבנקים, נטו
(339)	275	565	ניירות ערך למסחר, נטו
(7)	(474)	342	ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, נטו
(10,735)	(5,277)	(1,375)	אשראי לציבור, נטו
1	(295)	13	אשראי לממשלה, נטו
3,330	-	-	רכישת חברה בת שאוחדה לראשונה (נספח א')
(2)	-	-	רכישת מניות בחברות מוחזקות, כולל הלוואות בעלים
(274)	(145)	(49)	רכישת בניינים וציוד
15	3	3	תמורה ממימוש בניינים וציוד
(1,064)	1,543	471	נכסים אחרים, נטו
(13,839)	110	(1,816)	מזומנים, נטו, מפעילות בנכסים

הבאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוח על תזרימי המזומנים

(במיליוני שקלים חדשים)

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2009	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2009	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
תזרימי מזומנים מפעילות בהתחייבויות ובהון			
7,311	1,626	(339)	פיקדונות מהציבור, נטו
(1,904)	255	86	פיקדונות מבנקים, נטו
(43)	(22)	(9)	פיקדונות מהממשלה, נטו
745	1,186	220	הנפקת איגרות חוב וכתבי התחייבויות נדחים
(97)	(135)	(29)	פדיון איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
972	(972)	-	ניירות ערך שהושאלו או שנמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר, נטו
1,579	(929)	70	התחייבויות אחרות, נטו
-	(76)	(76)	רכישה עצמית של מניות
(150)	-	-	דיבידנד ששולם לבעלי מניות
8,413	933	(77)	מזומנים, נטו, מפעילות בהתחייבויות ובהון
(3,959)	1,992	(1,568)	גידול (קיסון) במזומנים
8,467	4,508	8,068	יתרת מזומנים לתחילת תקופה
4,508	6,500	6,500	יתרת מזומנים לסוף תקופה
נספח א' - רכישת חברה בת שאוחדה לראשונה			
נכסים והתחייבויות של חברה בת שאוחדה, ליום הרכישה:			
(6,204)	-	-	נכסים (למעט מזומנים בסך 3,749 מיליוני שקלים חדשים)
9,297	-	-	התחייבויות
328	-	-	זכויות בעלי עניין חיצוניים
(91)	-	-	מוניטין
3,330	-	-	זרימת מזומנים לרכישת חברה בת שאוחדה לראשונה
נספח ב' - פעולות שלא במזומן			
5	1	1	רכישת בניינים וציוד
-	3	3	תמורה ממכירת בניינים וציוד
37	-	-	השקעה במניות

באור 1 – כללי דיווח ומדיניות חשבונאית

א. הדוחות הכספיים ליום 30 בספטמבר 2009 נערכו בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו, ובהתאם לעקרונות חשבונאיים לעריכת דוחות כספיים ביניים, כפי שנקבעו בתקן מספר 14 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות. הדוחות נערכו לפי אותם כללי חשבונאות שלפיהם נערכו הדוחות הכספיים המבוקרים ליום 31 בדצמבר 2008. יש לעיין בדוחות כספיים אלה בהקשר לדוחות הכספיים השנתיים של הקבוצה ליום 31 בדצמבר 2008 ולבאורים הנלווים אליהם.

ב. ביום 31 בדצמבר 2007 פורסם חוזר המפקח על הבנקים בנושא: "מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי (להלן – "החוזר" או "ההוראה")". חוזר זה מבוסס, בין היתר, על תקני חשבונאות 5, 114 ו-118 בארצות הברית, ועל הוראות רגולטוריות של מוסדות הפיקוח על הבנקים ושל הרשות לניירות ערך בארצות הברית. העקרונות המנחים שבבסיס החוזר, מהווים שינוי מהותי ביחס להוראות הנוכחיות בנושא סיווג חובות בעייתיים ומדידת הפרשות להפסדי אשראי בגין חובות אלו.

על פי החוזר נדרש התאגיד הבנקאי לקיים הפרשה להפסדי אשראי ברמה מתאימה כדי לכסות הפסדי אשראי צפויים בהתייחס לתיק האשראי שלו. בנוסף לאמור לעיל, על פי החוזר נדרש הבנק לקיים הפרשה מתאימה כדי לכסות הפסדי אשראי צפויים הקשורים למכשירי אשראי חוץ מאזניים, כגון התקשרויות למתן אשראי וערבויות. ההפרשה הנדרשת לכיסוי הפסדי האשראי הצפויים בהתייחס לתיק האשראי תיערך באחד משני מסלולים: "הפרשה פרטנית" או "הפרשה קבוצתית".

"הפרשה פרטנית להפסדי אשראי" - תיושם עבור כל חוב שנקבע כי הוא פגום, ואשר יתרתו החוזית (ללא ניכוי מחיקות חשבונאיות, ריבית שלא הוכרה, הפרשות להפסדי אשראי ובטחונות) הינה 1 מיליון שקלים חדשים או יותר. לגבי חובות אחרים, רשאי התאגיד הבנקאי להחליט ולבצע הערכה פרטנית. ההפרשה הפרטנית להפסדי אשראי תוערך בהתבסס על תזרימי המזומנים העתידיים הצפויים, מהווים בשיעור הריבית האפקטיבי המקורי של החוב, או, כאשר החוב הינו מותנה בביטחון או כאשר התאגיד הבנקאי קובע שצפויה תפיסת נכס, על פי השווי ההוגן של הביטחון ששועבד להבטחת אותו אשראי.

"הפרשה ספציפית להפסדי אשראי המוערכת על בסיס קבוצתי" (להלן: "הפרשה קבוצתית") - תיושם עבור קבוצות גדולות של חובות קטנים (שיתרתם נמוכה מ-1 מיליון שקלים חדשים) והומוגניים וכן בגין חובות גדולים שאינם פגומים. ההפרשה הספציפית להפסדי אשראי בגין חובות המוערכים על בסיס קבוצתי, למעט הלואות לגביהן חושבה הפרשה בהתאם להוראות המפקח על הבנקים ספציפית מיזערית לפי עומק הפיגור, תחושב בהתאם לכללים שנקבעו בתקן חשבונאות אמריקאי FAS 5: Accounting for Contingencies (להלן - "FAS 5"), על פי מודלים סטטיסטיים המביאים בחשבון את שיעור הפסדי העבר בגין כל אחת מהקבוצות ההומוגניות של חובות בעלי מאפייני סיכון דומים. ההפרשה הנדרשת בהתייחס למכשירי האשראי החוץ מאזניים תוערך בהתאם לכללים שנקבעו בתקן חשבונאות אמריקאי FAS 5.

באור 1 – כללי דיווח ומדיניות חשבונאית

ההפרשה הקבוצתית בתקופה שלאחר יישום ההוראות לראשונה (עד תום שנת 2012), תחושב בהתאם להוראות מעבר של הפיקוח על הבנקים, על פיהן תתבסס ההפרשה לכל ענף משק על שיעור ההפרשה בפועל בשנים 2008, 2009 ומחצית ראשונה של 2010 (ושנים נוספות כחלוף הזמן), תוך ההבחנה בין אשראי מסחרי בעייתי, אשראי בעייתי לפרטיים ואשראי אחר.

שינויים בהפרשה להפסדי אשראי - ירשמו בסעיף "הוצאות בגין הפסדי אשראי" בדוח רווח והפסד. בנוסף לכך, נקבעו בהוראה הגדרות וסיווגים שונים של סיכון אשראי מאזני וחוזף מאזני, כללי הכרה בהכנסות ריבית מחובות פגומים וכן כללי מחיקה חשבונאית של חובות בעייתיים. בין היתר נקבע בחוזר כי יש למחוק חשבונאית חובות המוערכים על בסיס קבוצתי שסווגו כפגומים בהתבסס על תקופת פיגור שלהם, בשים לב ליכולת התאגיד הבנקאי להעריך כי גבייתם צפויה ובשים לב לכך שהחובות מובטחים על ידי דירת מגורים.

בהתאם לטיטוט הוראה שהפיץ הפיקוח על הבנקים, יידחה יישום ההוראה בדוחות הכספיים של תאגידים בנקאיים, מיום 1 בינואר 2010 ליום 1 ביולי 2010, ללא יישום למפרע בדוחות כספיים לתקופות קודמות. בדוחות הכספיים לרבעון השני של שנת 2010 יכלול באור פרופורמה המתייחס להשפעת ההוראות החדשות על סעיפים מאזניים עיקריים בדוחות הכספיים ליום 30 ביוני 2010, אילו הוראות אלו היו מיושמות ביום זה. על פי הוראות המעבר, תיזקף השפעת השינויים הנובעים מההוראות החדשות במועד יישומן לראשונה, ישירות להון העצמי.

במסגרת הערכות הבנק ליישום ההוראה, הוקמו צוותי עבודה ונשכרו שירותי יועץ חיצוני לצורך בחינת השינויים הנדרשים בתהליכי העבודה בבנק, הן בהיבט ניהול האשראי והטיפול בחובות הפגומים, והן בהיבט הרישום החשבונאי וההשפעה על הדוחות הכספיים. נכון למועד פרסום דוחות כספיים אלה, הושלם פיתוח המערכת החדשה והחל שלב הבדיקות. השלמת בדיקת המערכת מתוכננת לרבעון הרביעי של שנת 2009. במקביל, מתבצע עדכון של תהליכי העבודה, לרבות עריכה מחדש של הנהלים, ומתקיימות הדרכות מקיפות לגורמים המקצועיים, לקראת יישום ההוראה. במהלך הרבעון השלישי של שנת 2009 נערך פילוט במספר מצומצם של סניפים, לבדיקת ההיבטים התפעוליים של המערכת החדשה. בד בבד עם יישום ההוראות בבנק, מתנהל תהליך מקביל בחברות הבנות, בהתאם ללוחות הזמנים שקבע הבנק.

להלן אבני הדרך העיקריות לפעולות אותן צפוי הבנק לנקוט עד ליישום ההוראה:

עד 31 בדצמבר 2009 -

- השלמת יישום המודל לחישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות שיטופלו באמצעות ההפרשה הקבוצתית, על פי טיטוט הוראות המעבר של המפקח על הבנקים;
- תחילת תהליכי ההטמעה וההדרכה לכלל סניפי הבנק וליחידות המטה הרלוונטיות.

באור 1 – כללי דיווח ומדיניות חשבונאית

עד 31 במרץ 2010 -

- בחינת כל רכיבי המערכת במקביל למערכת הישנה.
- פריסת המערכת החדשה והשלמת הטמעת תהליכי העבודה וההדרכות בכלל סניפי הבנק וביחידות המטה.

עד 15 באפריל 2010 -

- דיווח לפיקוח על הבנקים על השפעת ההוראות החדשות על נתוני 31 בדצמבר 2009, אילו יושמו ליום זה.

בשלב זה של ההיערכות ליישום ההוראה לא ניתן למדוד את הגידול בהיקף ההפרשות להפסדי אשראי בגין החובות המטופלים במסגרת ההפרשה הקבוצתית, לרבות מחיקה חשבונאית, כתוצאה מיישום ההוראות החדשות. להערכת הנהלת הבנק, השפעת יישום ההוראות על אוכלוסיית החובות המטופלים בהפרשה הקבוצתית עשויה להיות משמעותית ביחס להון העצמי. כמו כן, בחינת ההשלכות האפשריות של ההוראות על הלווים הגדולים, העלתה כי השלכות יישום ההוראות לראשונה עשויות להגדיל את היקף ההפרשה הנדרשת להפסדי אשראי, אם כי לא ניתן להעריך, בשלב זה, אם היקף הגידול יהיה מהותי.

ג. בחודש יולי 2006 פרסם המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות את תקן חשבונאות מספר 29, "אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים" (IFRS) ("להלן "התקן"). התקן קובע כי ישויות הכפופות לחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968 ומחויבות לדיווח על פי תקנותיו של חוק זה, יערכו את דוחותיהן הכספיים לפי תקני IFRS לתקופות המתחילות החל מיום 1 בינואר 2008.

האמור אינו חל על ישויות שלפי תקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיידים של תאגיד חוץ), התשס"א-2000, דוחותיהם הכספיים ערוכים לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. האימוץ לראשונה של תקני IFRS יעשה תוך יישום הוראות תקן IFRS 1, "אימוץ לראשונה של תקני IFRS", לצורך המעבר.

בחודש יוני 2009 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בנושא "דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל על פי תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS)" אשר קובע את אופן האימוץ הצפוי של תקני ה-IFRS על ידי תאגידים בנקאיים. בהתאם לחוזר, תאריך היעד לדיווח של תאגידים בנקאיים בהתאם לתקני ה-IFRS הינו:

- בנושאים שאינם בליבת העסק הבנקאי – החל ב-1 בינואר 2011. ממועד זה ואילך ידרשו התאגידים הבנקאיים לעדכן את הטיפול החשבונאי בנושאים אלה באופן שוטף, בהתאם להוראות המעבר בתקנים הבינלאומיים חדשים שיפורסמו בנושאים אלה, ובהתאם להבהרות שימסרו על ידי הפיקוח על הבנקים.
- בנושאים בליבת העסק הבנקאי – החל ב-1 בינואר 2013. בכוננת הפיקוח על הבנקים לקבל במהלך שנת 2011 החלטה סופית בנושא זה. ההחלטה הסופית תיקבע בהתחשב בלוח הזמנים ובהתקדמות תהליך ההתכנסות בין גופי התקינה הבינלאומית והאמריקאית.

באור 1 – כללי דיווח ומדיניות חשבונאית

בחוזר הובהר כי לאחר השלמת הליך התאמת ההוראות לתקנים הבינלאומיים תיוותר סמכותו של הפיקוח על הבנקים לקבוע הבהרות מחייבות לגבי אופן יישום הדרישות בתקנים הבינלאומיים, וכן לקבוע הוראות נוספות במקרים שבהם הדבר מתחייב לנוכח דרישות רשויות פיקוח במדינות מפותחות בעולם או בנושאים שלגביהם לא קיימת התייחסות בתקנים הבינלאומיים. בנוסף, הפיקוח על הבנקים ישמור על סמכותו לקבוע דרישות גילוי ודיווח. לפיכך, עד לתאריכי היעד לאימוץ תקני ה-IFRS כאמור לעיל, דוחותיו הכספיים של הבנק ימשיכו להיות ערוכים לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. בשלב זה לא נקבעו הנחיות כלשהן לגבי הוראות המעבר שיחולו בעת אימוץ התקנים הבינלאומיים לראשונה.

ד. בחודש ינואר 2009 פרסם המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות תיקון לתקן חשבונאות מספר 15 "ירידת ערך נכסים" (להלן: "התקן החדש"), וכן הבהרה מספר 10 "הטיפול החשבונאי בירידת ערך של השקעה בחברה מוחזקת, שאינה חברה בת" (להלן: "הבהרה 10").

על פי התקן החדש, בעת רכישת נכס המוניטין יוקצה לכל אחת מהיחידות המניבות-מזומנים של הנרכש או של הרוכש, בהתאם לראיית ההנהלה, אשר חזויות ליהנות מפירות צירוף העסקים.

התקן החדש קובע, כי מלבד מדידת הסכום בר-ההשבה של נכס, בכל עת שקיים סימן כי ערכו נפגם, יש למדוד את הסכום בר-ההשבה של נכס בלתי מוחשי בעל אורך חיים שימושיים בלתי מוגדר, או שאינו זמין עדיין לשימוש, בכל שנה במועד קבוע, ללא קשר אם קיים סימן לירידת ערך. בנוסף, יש לבצע אחת לשנה בחינת ירידת ערך למוניטין שנרכש בצירוף עסקים.

בהתאם להבהרה 10, תבחן ישות בכל תאריך מאזן אם קיימים סימנים, המצביעים על ירידת ערך של ההשקעה בחברה כלולה. הפסדים מירידת ערך מתהווים אם, ורק אם, קיימת ראייה אובייקטיבית לירידת ערך כתוצאה מאירוע, שהתרחש לאחר ההכרה לראשונה בהשקעה, המשפיע על אומדן תזרימי המזומנים העתידיים שניתן לאמוד באופן מהימן. אם מתקיים סימן, על הישות לאמוד את הסכום בר-ההשבה של ההשקעה. ההבהרה קובעת, כי הפסד מירידת ערך של השקעה בחברה כלולה, אשר נמדד לאחר יישום שיטת השווי המאזני, לא יוקצה למוניטין הגלום ביתרת ההשקעה, אלא להשקעה בכללותה. כמו כן, נקבע כי אם הסכום בר-ההשבה של ההשקעה יעלה לאחר מכן, הפסד מירידת ערך יבוטל.

מועד תחילת יישום התקן החדש והבהרה 10 הינו מיום 1 בינואר 2009. על פי הודעת המפקח על הבנקים, בכוונתו להחיל על התאגידים הבנקאיים תקנים בינלאומיים (IFRS) שאינם נוגעים לליבת העסק הבנקאי החל מיום 1 בינואר 2011 (ראה באור 1 ג. לעיל). ליישום התקן החדש והבהרה 10 לא צפויה להיות השפעה מהותית על הדוחות הכספיים של קבוצת הבנק.

באור 1 – כללי דיווח ומדיניות חשבונאית

ה. ביום 31 בדצמבר 2008 פורסמה על ידי המפקח על הבנקים הוראת השעה בדבר "מסגרת עבודה למדידה והלימות הון" (להלן: "מסגרת העבודה"). במקביל, פורסמה ביום 31 בדצמבר 2008 הוראת שעה בדבר "דיווח רבעוני על מדידה והלימות הון", המבוססת על הנדבך השלישי של מסגרת העבודה (להלן: "הוראת הדיווח").

בהתאם לדרישות הוראת הדיווח, הבנק נדרש לכלול בדוח השנתי לציבור לשנת 2009 ואילך המידע שיאפשר למשתמשים בדוחות הכספיים להעריך מידע משמעותי שכלול בהם לגבי יישום מסגרת העבודה, ההון, החשיפות לסיכון ותהליכי הערכת הסיכון, ובהתאם לכך להעריך את הלימות ההון של התאגיד הבנקאי.

הגילוי יורכב מגילוי איכותי ומנתונים כמותיים, ויינתן ביחס למכלול של נושאים, לרבות מבנה ההון והלימות ההון; סיכון אשראי, הפחתת סיכון אשראי וחשיפות שקשורות לסיכון אשראי של צד נגדי בהתאם לגישה הסטנדרטית; איגוח; סיכון שוק; סיכון תפעולי; פוזיציות במניות; סיכון ריבית.

הוראת הדיווח תחול, כאמור, מהדוחות הכספיים ל-31 בדצמבר 2009 ואילך. הגילוי האיכותי יינתן אחת לשנה, בדוחות השנתיים, תוך התייחסות לשינויים מהותיים שחלו במהלך השנה בדוחות הרבעוניים. הגילוי הכמותי יינתן בתדירות רבעונית.

באור 2 - ניירות ערך ליום 30 בספטמבר 2009 (בלתי מבוקר)

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

הסכום במאזן	עלות מופחתת	רווחים	רווח כולל אחר מצטבר ⁽¹⁾	שווי הוגן ⁽⁵⁾	
ההרכב					
(1) ניירות ערך זמינים למכירה					
איגרות חוב ומלוות -					
5,677	5,697	69	89	5,677	של ממשלת ישראל ⁽²⁾
120	120	-	-	120	של ממשלות זרות ⁽²⁾
1,604	1,621	20	37	1,604	של אחרים
7,401	7,438	89	126	7,401	סך כל איגרות החוב הזמינות למכירה
318 ⁽⁴⁾	252	67	1	318 ⁽⁴⁾	מניות של אחרים ⁽³⁾
7,719 ⁽⁴⁾	7,690	156	127	7,719 ⁽⁴⁾	סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה

הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים שטרם מומשו	הפסדים שטרם מומשו	שווי הוגן ⁽⁵⁾	
(2) ניירות ערך למסחר					
איגרות חוב -					
154	154	-	-	154	של ממשלת ישראל
5	5	-	-	5	של אחרים
159	159	- ⁽⁶⁾	- ⁽⁶⁾	159	סך כל ניירות הערך למסחר
7,878 ⁽⁴⁾	7,849	156	127	7,878 ⁽⁴⁾	סך כל ניירות הערך

- (1) כוללים בהון העצמי בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן".
- (2) לפרטים בדבר שעבודים החלים על ניירות ערך שמחזיק הבנק, ראה באור 15 א-ה' לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2008.
- (3) בחודש יולי 2003, התקבל מכתב מהפיקוח על הבנקים בו נדרש הבנק לסווג אשראי שניתן ללקוח מסוים אשר אינו עומד בתנאי הפירעון שנקבעו ואשר כנגד חבות זו שועבדו מניות של חברת תקשורת מובילה, כ-"נייר ערך זמין למכירה", החל מהדוח הכספי ל-30 ביוני 2003. שווי השוק של המניות הנ"ל ליום 30 בספטמבר 2009 הנכלל בסעיף זה מסתכם ב- 214 מיליוני שקלים חדשים. הסכום האמור לעיל עולה על סכום האשראי בניכוי הפרשה ספציפית לחובות מסופקים ב-97 מיליוני שקלים חדשים.
- (4) כולל מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי עלות, בניכוי הפרשה לירידת ערך שאינה בעלת אופי זמני, בסך כ-86 מיליוני שקלים חדשים.
- (5) נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.
- (6) תקפו לדוח רווח והפסד.

באור 2 - ניירות ערך ליום 30 בספטמבר 2008 (בלתי מבוקר)

כסומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים	רווח כולל אחר מצטבר ⁽¹⁾	שווי הוגן ⁽⁵⁾	
ההרכב					
(1) ניירות ערך זמינים למכירה					
איגרות חוב ומלוות -					
5,368	5,446	5	83	5,368	של ממשלת ישראל ⁽²⁾
16	16	-	-	16	של ממשלות זרות ⁽²⁾
1,666	1,755	-	89	1,666	של אחרים
7,050	7,217	5	172	7,050	סך כל איגרות החוב הזמינות למכירה
378 ⁽⁴⁾	331	55	8	378	מניות של אחרים ⁽³⁾
7,428 ⁽⁴⁾	7,548	60	180	7,428	סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה

הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים שטרם מומשו	רווחים שטרם מומשו	שווי הוגן ⁽⁵⁾	
(2) ניירות ערך למסחר					
איגרות חוב – של ממשלת ישראל					
19	19	-	-	19	
2	2	-	-	2	של אחרים
21	21	- ⁽⁶⁾	- ⁽⁶⁾	21	סך כל ניירות הערך למסחר
7,449 ⁽⁴⁾	7,569	60	180	7,449	סך כל ניירות הערך

- (1) כלולים בהון העצמי בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן".
- (2) לפרטים בדבר שעבודים החלים על ניירות ערך שמחזיק הבנק, ראה באור 15 א-ה' לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2008.
- (3) בחודש יולי 2003, התקבל מכתב מהפיקוח על הבנקים בו נדרש הבנק לסווג אשראי שניתן ללקוח מסוים אשר אינו עומד בתנאי הפירעון שנקבעו ואשר כנגד חבות זו שועבדו מניות של חברת תקשורת מובילה, כ-"נייר ערך זמין למכירה", החל מהדוח הכספי ל-30 ביוני 2003. שווי השוק של המניות הנ"ל ליום 30 ביוני 2008, בניכוי עלויות מימוש צפויות, מסתכם בכ-294 מיליון שקלים חדשים. סכום זה גבוה מיתרת החוב של הלווה בניכוי דיבידנדים שהתקבלו בגין המניות, ועל כן, הואיל והבנק אינו זכאי לסכומים שמעבר ליתרת האשראי המשוערכת, ההשקעה במניות נכללה בדוחות הכספיים בסכום של 281 מיליון שקלים חדשים.
- (4) כולל מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי עלות בניכוי הפרשה לירידת ערך שאינה בעלת אופי זמני, בסך כ-89 מיליוני שקלים חדשים.
- (5) נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.
- (6) נזקפו לדוח רווח והפסד.

באור 2 - ניירות ערך ליום 31 בדצמבר 2008 (מבוקר)

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ההרכב	הסכום במאזן	עלות מופחתת	רווחים רווח כולל אחר מצטבר ⁽¹⁾	שווי הוגן ⁽⁵⁾	
(1) ניירות ערך זמינים למכירה					
איגרות חוב ומלוות -					
של ממשלת ישראל ⁽²⁾	6,184	6,237	57	110	6,184
של ממשלות זרות ⁽²⁾	515	513	2	-	515
של אחרים	1,740	1,840	5	105	1,740
סך כל איגרות החוב הזמינות למכירה	8,439	8,590	64	215	8,439
מניות של אחרים ⁽³⁾	380	332	55	7	380 ⁽⁴⁾
סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה	8,819	8,922	119	222	8,819 ⁽⁴⁾

הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים שטרם מומשו	הפסדים שטרם מומשו	שווי הוגן ⁽⁵⁾	
		מהתאמות לשווי הוגן	מהתאמות לשווי הוגן		
					(2) ניירות ערך למסחר
					איגרות חוב -
437	437	-	-	-	של ממשלת ישראל
3	3	-	-	-	של אחרים
440	440	-	-	-	סך כל ניירות הערך למסחר
9,259 ⁽⁴⁾	9,362	119	222	222	סך כל ניירות הערך

- (1) כלולים בהון העצמי בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן".
- (2) לפרטים בדבר שעבודים החלים על ניירות ערך שמחזיק הבנק, ראה באור 15 א'-ה' לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2008.
- (3) בחודש יולי 2003, התקבל מכתב מהפיקוח על הבנקים בו נדרש הבנק לסווג אשראי שניתן ללקוח מסוים אשר אינו עומד בתנאי הפירעון שנקבעו ואשר כנגד חבות זו שועבדו מניות של חברת תקשורת מובילה, כ-"נייר ערך זמין למכירה", החל מהדוח הכספי ל-30 ביוני 2003. שווי השוק של המניות הנ"ל ליום 31 בדצמבר 2008, הנכלל בסעיף זה מסתכם ב- 276 מיליוני שקלים חדשים. הסכום האמור לעיל עולה על סכום האשראי בניכוי הפרשה ספציפית לחובות מסופקים ב-51 מיליוני שקלים חדשים.
- (4) כולל מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי עלות, בניכוי הפרשה לירידת ערך שאינה בעלת אופי זמני, בסך כ-88 מיליוני שקלים חדשים.
- (5) נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.
- (6) נקפו לדוח רווח והפסד.

באור 2 - ניירות ערך פירוט נוסף לגבי ניירות ערך זמינים למכירה מגובי נכסים

כסומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ליום 30 בספטמבר 2009			
עלות מופחתת	רווח כולל אחר מצטבר	שווי הוגן	(הערך במאזן)
(בלתי מבוקר)	הפסדים	רווחים	(הערך במאזן)
ניירות ערך מגובי משכנתאות			
-	-	-	-
-	-	-	-
ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים			
ניירות ערך מגובי נכסים (ABS)			
11	-	-	11
-	-	-	-
65	16	4	77
-	-	-	-
76	16	4	88
סך הכל ניירות ערך זמינים למכירה מגובי נכסים			

ליום 30 בספטמבר 2008			
עלות מופחתת	רווח כולל אחר מצטבר	שווי הוגן	(הערך במאזן)
(בלתי מבוקר)	הפסדים	רווחים	(הערך במאזן)
ניירות ערך מגובי משכנתאות			
-	-	-	-
-	-	-	-
ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים			
ניירות ערך מגובי נכסים (ABS)			
25	15	-	40
-	-	-	-
64	26	-	90
-	-	-	-
89	41	-	130
סך הכל ניירות ערך זמינים למכירה מגובי נכסים			

(1) הופחת במלואו.

באור 2 - ניירות ערך
פירוט נוסף לגבי ניירות ערך זמינים למכירה מגובי נכסים
 ככומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ליום 31 בדצמבר 2008			
עלות	רווח כולל אחר מצטבר	שווי הוגן	
מופחתת	הפסדים	(הערך במאזן)	(מבוקר)
ניירות ערך מגובי משכנתאות			
-	-	-	ניירות ערך מסוג "העבר באמצעות"
-	-	-	ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים
ניירות ערך מגובי נכסים (ABS)			
20	-	-	CDO
-	-	-	CDO מגובה ברובו במשכנתאות ⁽¹⁾
63	27	-	CLO
-	-	-	SIV ⁽¹⁾
83	27	-	סך הכל ניירות ערך זמינים למכירה מגובי נכסים

(1) הופחת במלואו.

באור 2 - ניירות ערך פירוט נוסף לגבי ניירות ערך זמינים למכירה מגובי נכסים

(במיליוני שקלים חדשים)

פירוט נוסף לגבי משך הזמן בו ניירות ערך זמינים למכירה מגובי נכסים נמצאים בפוזיצית הפסד שטרם מומשו:

ליום 30 בספטמבר 2009			
12 חודשים ומעלה		פחות מ-12 חודשים	
הפסדים שטרם מומשו	שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו	שווי הוגן
ניירות ערך מגובי נכסים (ABS)			
-	-	-	11
16	40	-	-
16	40	-	11
CDO			
CLO			
סך הכל			
ליום 30 בספטמבר 2008			
12 חודשים ומעלה		פחות מ-12 חודשים	
הפסדים שטרם מומשו	שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו	שווי הוגן
ניירות ערך מגובי נכסים (ABS)			
15	25	-	-
26	64	-	-
41	89	-	-
CDO			
CLO			
סך הכל			
ליום 31 בדצמבר 2008			
12 חודשים ומעלה		פחות מ-12 חודשים	
הפסדים שטרם מומשו	שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו	שווי הוגן
ניירות ערך מגובי נכסים (ABS)			
27	59	-	-
27	59	-	-
CLO			
סך הכל			

באור 2 - ניירות ערך פירוט נוסף לגבי ניירות ערך זמינים למכירה מגובי נכסים

כסומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ניירות ערך מגובי נכסים (ABS)

בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2009 נרשמו הוצאות בסך 24 מיליון שקלים בגין הפרשות לירידות ערך שאינן בעלות אופי זמני בהשקעות בניירות ערך מגובי נכסים (מהם 10 מיליוני שקלים חדשים בגין CDO ו- 14 מיליוני שקלים חדשים בגין CLO), בהשוואה ל- 30 ול- 57 מיליוני שקלים חדשים בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2008 ובשנת 2008 כולה, בהתאמה (בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2008: 19 מיליוני שקלים חדשים בגין השקעות במכשירים החשופים במישרין או בעקיפין לשוק המשכנתאות בארצות הברית או לקרנות ממונפות; בשנת 2008 כולה: 35 מיליוני שקלים חדשים בגין CDO, 3 מיליוני שקלים חדשים בגין CLO ו- 19 מיליוני שקלים חדשים בגין השקעות במכשירים החשופים במישרין או בעקיפין לשוק המשכנתאות בארצות הברית או לקרנות ממונפות).

שוויין ההוגן של השקעות הבנק בניירות ערך מגובי נכסים, מסתכם ליום 30 בספטמבר 2009 בכ- 76 מיליון שקלים חדשים, בהשוואה ל- 83 מיליון שקלים חדשים ב- 31 בדצמבר 2008. לפרטים בדבר חישוב השווי ההוגן של השקעות בניירות ערך, ראה באור 1 ו. לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2008. ההשקעות כוללות ניירות ערך מסוג CDO ו- CLO, כמפורט להלן:

א. **Collateralized Debt Obligation (CDO)** הינו נייר ערך המגובה במכשירי חוב מסוגים שונים העשויים לכלול הן חובות ישירים והן חובות מאוגחים. ה-CDO מחולק לשכבות לפי סדר קדימויות. כל שכבה היא חוב נפרד, בעל דירוג ספציפי, הזכאי לתשלומי קרן או ריבית, לפני כל החובות הנמצאים בדרגת קדימות נמוכה ממנו. סך שווים של החובות הנחותים משכבת חוב מסוימת, מוגדר כשכבת ההגנה לאותו חוב. שוויין ההוגן של השקעות הבנק בניירות ערך אלה, נכון ל- 30 בספטמבר 2009, עמד על כ- 11 מיליון שקלים חדשים, בהשוואה ל- 20 מיליון שקלים חדשים ביום 31 בדצמבר 2008. הנכסים המגבים הם נכסים סינתטיים בפיזור סקטוריאלי נרחב ובדירוגי אשראי שונים. נכון ל- 30 בספטמבר 2009 הוכרה ירידת ערך בגין השקעות אלו, בסך 45 מיליון שקלים חדשים, כירידה שאינה בעלת אופי זמני. זאת, בהשוואה לירידת ערך בסך 35 מיליון שקלים חדשים שהוכרה כירידה שאינה בעלת אופי זמני נכון ל- 31 בדצמבר 2008. ההוצאה שנרשמה במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2009 בגין ירידת הערך של השקעות אלה הסתכמה ב- 10 מיליון שקלים חדשים, בהשוואה ל- 35 מיליון שקלים חדשים בשנת 2008 כולה.

ב. **Collateralized Loan Obligation (CLO)** הינו סוג ספציפי של CDO. מכשירי החוב המגבים את ההשקעה ב-CLO הינם תיקי הלוואות בדרגת קדימות ראשונה ושניה, שניתנו לגופים מסחריים. שוויין ההוגן של השקעות הבנק בניירות ערך אלה ליום 30 בספטמבר 2009 עמד על כ- 65 מיליון שקלים חדשים, בהשוואה ל- 63 מיליון שקלים חדשים ב- 31 בדצמבר 2008. כל השקעות הבנק באפיק זה הן בשכבות המדרגות בדירוגי השקעה (BBB ומעלה) עם שכבת הגנה, המנוהלות על ידי חברות ניהול השקעות מהגדולות בעולם, הנבחרות בקפידה. כ- 85% מההלוואות המגבות את ההשקעות הללו הינן הלוואות מובטחות בדרגה ראשונה (SENIOR). בתיק ה-CLO של הבנק אין חשיפה למשכנתאות, בכללן משכנתאות מסוג subprime, או למוצרים בעלי מינוף שערכם ירד כתוצאה מהמשבר הנוכחי.

באור 2 - ניירות ערך פירוט נוסף לגבי ניירות ערך זמינים למכירה מגובי נכסים

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2009 נרשמה הפרשה בסך 14 מיליון שקלים חדשים לירידת ערך שאינה בעלת אופי זמני בגין ההשקעות מסוג זה, בהשוואה ל-3 מיליון שקלים חדשים ברבעון הרביעי של 2008, ירידת הערך, נטו, שנזקפה לקרן הון נכון ליום 30 בספטמבר 2009 בגין יתר ההשקעות האמורות מסתכמת בכ-12 מיליון שקלים חדשים, בהשוואה ל-27 מיליון שקלים חדשים ב-31 בדצמבר 2008. בהתאם למידע שבידי הבנק, נובעת ירידת הערך בעיקר מאווירת המשבר בשווקים ומעלייה כללית במרווחי האשראי. שכבות ההגנה שנתרו להשקעות אלו, שטרם נפגעו, הינן בהיקף משמעותי, ולהערכת הנהלת הבנק הן עלולות על ההפסדים הצפויים בגין אירועי default בתיקי ההלוואות המגבות את ההשקעות. לכן, על פי הערכות הבנק, אין סיבה להניח כי המנפיקים לא יעמדו בהתחייבויותיהם. כמו כן בכוננת הבנק וביכולתו להחזיק בניירות הערך עד לפדיון או עד לחזרת השווי ההוגן לעלות ההשקעה. לפיכך, הוגדרה ירידת הערך כירידת ערך זמנית.

באור 3 - הפרשה לחובות מסופקים (בלתי מבוקר)

כסומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

מידע על הפרשה לחובות מסופקים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2008				לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2009				
הפרשה ספציפית ⁽¹⁾				הפרשה ספציפית ⁽¹⁾				
סך הכל	הפרשה נוספת ⁽²⁾	אחרת	לפי עומק הפיגור	סך הכל	הפרשה נוספת ⁽²⁾	אחרת	לפי עומק הפיגור	
2,910	173	1,901	836	3,280	223	2,213	844	ייתרת הפרשה לתחילת התקופה
29	6	23	-	-	-	-	-	חברה בת שאוחדה לראשונה
-	-	-	-	-	-	(2)	2	העברה
198	13	113	72	138	-	79	59	הפרשות בתקופת החשבון
(80)	-	(9)	(71)	(55)	(2)	(5)	(48)	הקטנת הפרשות
(1)	-	(1)	-	(1)	-	(1)	-	גביית חובות שנמחקו בשנים קודמות
117	13	103	1	82	(2)	73	11	סכום שנזקף לדוח רווח והפסד
(22)	-	(21)	(1)	(44)	-	(41)	(3)	מחיקת חובות
3,034	192	2,006	836	3,318	221	2,243	854	ייתרת הפרשה לסוף התקופה
118	-	118	-	128	-	128	-	מזה : ייתרת הפרשה שלא נוכתה מסעיף אשראי לציבור

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2008				לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2009				
הפרשה ספציפית ⁽¹⁾				הפרשה ספציפית ⁽¹⁾				
סך הכל	הפרשה נוספת ⁽²⁾	אחרת	לפי עומק הפיגור	סך הכל	הפרשה נוספת ⁽²⁾	אחרת	לפי עומק הפיגור	
2,910	172	1,917	821	3,176	194	2,148	834	ייתרת הפרשה לתחילת התקופה
29	6	23	-	-	-	-	-	חברה בת שאוחדה לראשונה
(8)	-	(8) ⁽³⁾	-	-	-	(2)	2	העברה
449	21	196	232	468	30	237	201	הפרשות בתקופת החשבון
(234)	(7)	(24)	(203)	(198)	(3)	(23)	(172)	הקטנת הפרשות
(2)	-	(2)	-	(2)	-	(2)	-	גביית חובות שנמחקו בשנים קודמות
213	14	170	29	268	27	212	29	סכום שנזקף לדוח רווח והפסד
(110)	-	(96)	(14)	(126)	-	(115)	(11)	מחיקת חובות
3,034	192	2,006	836	3,318	221	2,243	854	ייתרת הפרשה לסוף התקופה
118	-	118	-	128	-	128	-	מזה : ייתרת הפרשה שלא נוכתה מסעיף אשראי לציבור

- (1) בהלוואות שלגביהן נערכה הפרשה לפי עומק הפיגור, לא כולל הפרשה לריבית בגין החוב שבפיגור. בהלוואות אחרות לא כולל הפרשה בגין ריבית על חובות מסופקים לאחר שהחובות נקבעו כמסופקים.
- (2) כולל הפרשה כללית לחובות מסופקים.
- (3) ייתרת הפרשה לתביעות שהוצגה בתקופות קודמות במסגרת הפרשה לחובות מסופקים.

באור 3 - הפרשה לחובות מסופקים

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

פרטים על הלוואות לדיור ואופן חישוב הפרשה הספציפית⁽¹⁾

לתקופה שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2009						
סך הכל	סכום הפרשה ספציפית		מזה: סכום		יתרת אשראי מאזנית ⁽²⁾	יתרת חוב ⁽³⁾
	אחרת	לפי עומק פיגור	בפיגור ⁽⁴⁾			
						(בלתי מבוקר)
846	-	846	560	954	44,668	הלוואות לדיור שחובה לחשב בגין את הפרשה לפי עומק פיגור
20	12	8	26	121	5,362	הלוואות גדולות ⁽⁵⁾
23	23	-	9	29	503	הלוואות אחרות
889	35	854	595	1,104	50,533	סך הכל

לתקופה שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2008						
סך הכל	סכום הפרשה ספציפית		מזה: סכום		יתרת אשראי מאזנית ⁽²⁾	יתרת חוב ⁽³⁾
	אחרת	לפי עומק פיגור	בפיגור ⁽⁴⁾			
						(בלתי מבוקר)
828	-	828	541	1,061	39,478	הלוואות לדיור שחובה לחשב בגין את הפרשה לפי עומק פיגור
19	11	8	31	95	3,606	הלוואות גדולות ⁽⁵⁾
22	22	-	7	27	639	הלוואות אחרות
869	33	836	579	1,183	43,723	סך הכל

- (1) לפרטים בדבר אופן חישוב הפרשה לחובות מסופקים לפי עומק הפיגור ראה ביאור 1 ט"ז (2) 3 לדוחות הכספיים השנתיים ליום 31 בדצמבר 2008.
 (2) יתרת אשראי לדיור לאחר ניכוי יתרת הפרשה ספציפית לחובות מסופקים ויתרת הפרשה בגין ריבית פיגורים.
 (3) יתרת אשראי בעייתית (מעל עומק פיגור של 3 חודשים) ולאחר ניכוי יתרת הפרשות.
 (4) כולל ריבית על סכום הפיגור וללא ניכוי יתרת הפרשות.
 (5) הלוואות לדיור שיתרת כל אחת מהן עולה על כ-871 אלפי שקלים חדשים (ב-30 בספטמבר 2008 -845 אלפי שקלים חדשים).

באור 4 – הלימות הון לפי הוראות המפקח על הבנקים ליום 30 בספטמבר 2009 (בלתי מבוקר)

כסומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

א. הלימות ההון מחושבת בהתאם להוראות המפקח על הבנקים מספר 311 ו-341 בדבר "יחס הון מזערי" ו"הקצאת הון בגין החשיפה לסיכוני שוק".

1. הון הבנק לצורך חישוב יחס ההון ⁽¹⁾	
	הון ראשוני:
1,974	הון מניות נפרע וקרנות הון
4,455	עודפים ⁽²⁾
358	זכויות מיעוט בהון העצמי של חברות מאוחדות
(107)	הפחתות ⁽³⁾
6,680	סך ההון הראשוני
1,889	הון משני עליון ⁽⁴⁾
3,340	הון משני אחר
(2)	השקעות מנוכות
11,907	סך כל ההון

2. יתרות משוקללות של סיכון אשראי לפי קבוצות סיכון							
דרישת הון ⁽⁶⁾	יתרות סיכון	שיעורי השקלול לנכסי הסיכון ⁽⁵⁾				יתרות ⁽⁵⁾	
		100%	50%	20%	0%		
							נכסים
50	553	-	-	2,767	7,066	9,833	מזומנים ופיקדונות בבנקים
92	1,020	795	-	1,124	5,959 ⁽⁷⁾	7,878	ניירות ערך
							ניירות ערך שנשאלו / נרכשו במסגרת
-	-	-	-	-	486	486	הסכמי מכר חוזר
6,707	74,525	63,710	21,598	80	7,780	93,168	אשראי לציבור ⁽⁴⁾
-	-	-	-	-	297	297	אשראי לממשלה
1	12	12	-	-	-	12	השקעות בחברות כלולות
131	1,458	1,458	-	-	-	1,458	בנינים וציוד
66	734	482	-	1,262	-	1,744	שווי הוגן חיובי בגין נגזרים ⁽⁸⁾
42	470	463	-	33	273 ⁽⁹⁾	769	נכסים אחרים
7,089	78,772	66,920	21,598	5,266	21,861	115,645	סך הכל נכסים

- (1) אין הבדלים בין בסיס האיחוד לפי כללי חשבונאות לבין בסיס האיחוד הפיקוחי לפי הוראות יחס הון מזערי של המפקח על הבנקים.
- (2) לרבות התאמות מתרגום דוחות כספיים של יחידות אוטונומיות בחו"ל.
- (3) לרבות מוניטין.
- (4) ההפרשה הכללית לחובות מסופקים בסך 110 מיליוני שקלים חדשים מהווה חלק מההון המשני ואינה מנוכה מהאשראי לציבור.
- (5) נכסים - יתרות מאזניות; מכשירים חוץ מאזניים – יתרות ערך נקוב משוקללות במקדמי המרה לאשראי.
- (6) דרישת ההון חושבה לפי שיעור של 9%, בהתאם להוראות המפקח על הבנקים.
- (7) כולל 2 מיליוני שקלים חדשים שנוכו מההון.
- (8) לאחר ניכוי הסכמי קיזוז בסך של 74 מיליוני שקלים חדשים (ראה באור 4.7).
- (9) כולל 105 מיליוני שקלים חדשים שנוכו מההון.

באור 4 – הלימות הון לפי הוראות המפקח על הבנקים - המשך ליום 30 בספטמבר 2009 (בלתי מבוקר)

כסומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

דרישת הון ⁽²⁾	יתרות סיכון	שיעורי השקלול לנכסי הסיכון				יתרות ⁽¹⁾	
		100%	50%	20%	0%		
2. יתרות משוקללות של סיכון אשראי לפי קבוצות סיכון							
מכשירים חוץ מאזניים							
871	9,676	9,441	301	424	691	10,857	עסקאות שבהן היתרה מייצגת סיכון אשראי
365	4,058	2,542	-	7,579	-	10,121	מכשירים פיננסיים נגזרים
19	211	191	-	101	-	292	אחרים
1,255	13,945	12,174	301	8,104	691	21,270	סך כל המכשירים החוץ מאזניים
8,344	92,717	79,094	21,899	13,370	22,552	136,915	סך כל נכסי הסיכון האשראי ודרישת ההון
240	2,671	-	-	-	-	-	סיכון שוק
8,584	95,388	79,094	21,899	13,370	22,552	136,915	סך כל נכסי הסיכון ודרישות ההון

3. פירוט דרישת ההון בגין סיכון שוק:								
			176					סיכון ריבית
			-					סיכון מחירי מניות
			61					סיכון שער חליפין ואינפלציה
			3					סיכון הגלום בפעילות אופציות
			240					סך דרישות ההון בגין סיכון שוק

4. יחס ההון לרכיבי סיכון⁽³⁾		ב-%
יחס ההון הראשוני לרכיבי סיכון		7.00
יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון		12.48
יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים		9.00

(1) נכסים - יתרות מאזניות; מכשירים חוץ מאזניים – יתרות ערך נקוב משוקללות במקדמי המרה לאשראי.

(2) דרישת ההון חושבה לפי שיעור של 9%, בהתאם להוראות המפקח על הבנקים.

(3) נתוני יחס ההון הראשוני יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון בבנק יחב ליום 30 בספטמבר הם 11.5%-ו-14.8% בהתאמה (ליום 31 בדצמבר – 11.9%-ו-11.9%).

באור 4 – הלימות הון לפי הוראות המפקח על הבנקים ליום 30 בספטמבר 2008 (בלתי מבוקר)

כסומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

1. הון הבנק לצורך חישוב יחס ההון ⁽¹⁾	
1,985	הון ראשוני:
3,929	הון מניות נפרע וקרנות הון
333	עודפים ⁽²⁾
(138)	הפחתות ⁽³⁾
6,109	סך ההון הראשוני
1,287	הון משני עליון ⁽⁴⁾
3,057	הון משני אחר
10,453	סך כל ההון

דרישת הון ⁽⁶⁾	יתרות סיכון	שיעורי השקלול לנכסי הסיכון				יתרות ⁽⁵⁾		
		100%	50%	20%	0%			
2. יתרות משוקללות של סיכון אשראי לפי קבוצות סיכון								
נכסים								
158	1,752	-	-	8,761	2,131	10,892	מזומנים ופיקדונות בבנקים	
93	1,033	787	-	1,229	5,433 ⁽⁹⁾	7,449	ניירות ערך	
ניירות ערך שנשאלו / נרכשו במסגרת								
-	-	-	-	-	-	-	הסכמי מכר חוזר	
6,097	67,744	57,656	20,142	84	6,108	83,990	אשראי לציבור ⁽⁴⁾	
-	-	-	-	-	3	3	אשראי לממשלה	
1	11	11	-	-	6 ⁽⁷⁾	17	השקעות בחברות כלולות	
126	1,402	1,402	-	-	-	1,402	בנינים וציוד	
103	1,145	827	-	1,591	-	2,418	שווי הוגן חיובי בגין נגזרים	
60	662	660	-	10	284 ⁽⁸⁾	954	נכסים אחרים	
6,638	73,749	61,343	20,142	11,675	13,965	107,125	סך הכל נכסים	

- (1) אין הבדלים בין בסיס האיחוד לפי כללי חשבונאות לבין בסיס האיחוד הפיקוחי לפי הוראות יחס הון מזערי של המפקח על הבנקים.
- (2) לרבות התאמות מתרגום דוחות כספיים של יחידות אוטונומיות בחו"ל.
- (3) לרבות מוניטין.
- (4) ההפרשה הכללית לחובות מסופקים בסך 110 מיליוני שקלים חדשים מהווה חלק מההון המשני ואינה מנוכה מהאשראי לציבור.
- (5) נכסים - יתרות מאזניות; מכשירים חוץ מאזניים - יתרות ערך נקוב משוקללות במקדמי המרה לאשראי.
- (6) דרישת ההון חושבה לפי שיעור של 9%, בהתאם להוראות המפקח על הבנקים.
- (7) נוכה מההון.
- (8) כולל 113 מיליוני שקלים חדשים שנוכו מההון.
- (9) כולל 14 מיליוני שקלים חדשים שנוכו מההון.

באור 4 – הלימות הון לפי הוראות המפקח על הבנקים - המשך ליום 30 בספטמבר 2008 (בלתי מבוקר)

כסומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

דרישת הון ⁽²⁾	יתרות סיכון	שיעורי השקלול לנכסי הסיכון				יתרות ⁽¹⁾	
		100%	50%	20%	0%		
2. יתרות משוקללות של סיכון אשראי לפי קבוצות סיכון							
מכשירים חוץ מאזניים							
892	9,911	9,675	287	461	277	10,700	עסקאות שבהן היתרה מייצגת סיכון אשראי
445	4,940	3,072	-	9,342	-	12,414	מכשירים פיננסיים נגזרים
17	188	145		213	-	358	אחרים
1,354	15,039	12,892	287	10,016	277	23,472	סך כל המכשירים החוץ מאזניים
7,992	88,788	74,235	20,429	21,691	14,242	130,597	סך כל נכסי סיכון האשראי ודרישת ההון
240	2,664	-	-	-	-	-	סיכון שוק
8,232	91,452	74,235	20,429	21,691	14,242	130,597	סך כל נכסי הסיכון ודרישות ההון
3. פירוט דרישת ההון בגין סיכון שוק:							
	180						סיכון ריבית
	-						סיכון מחירי מניות
	45						סיכון שער חליפין ואינפלציה
	15						סיכון הגלום בפעילות אופציות
	240						סך דרישות ההון בגין סיכון שוק
4. יחס ההון לרכיבי סיכון							
	ב-%						
	6.68						יחס ההון הראשוני לרכיבי סיכון
	11.43						יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
	9.00						יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

(1) נכסים - יתרות מאזניות; מכשירים חוץ מאזניים – יתרות ערך נקוב משוקללות במקדמי המרה לאשראי.

(2) דרישת ההון חושבה לפי שיעור של 9%, בהתאם להוראות המפקח על הבנקים.

באור 4 – הלימות הון לפי הוראות המפקח על הבנקים ליום 31 בדצמבר 2008 (מבוקר)

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

א. הלימות ההון מחושבת בהתאם להוראות המפקח על הבנקים מספר 311 ו-341 בדבר "יחס הון מזערי" ו"הקצאת הון בגין החשיפה לסיכוני שוק".

1. הון הבנק לצורך חישוב יחס ההון ⁽¹⁾	
	הון ראשוני:
1,991	הון מניות נפרע וקרנות הון
4,053	עודפים ⁽²⁾
351	זכויות מיעוט בהון העצמי של חברות מאוחדות
(130)	הפחתות ⁽³⁾
6,265	סך ההון הראשוני
1,282	הון משני עליון ⁽⁴⁾
3,128	הון משני אחר
10,675	סך כל ההון

דרישת הון ⁽⁶⁾	יתרות סיכון	שיעורי השקלול לנכסי הסיכון ⁽⁵⁾				יתרות ⁽⁵⁾
		100%	50%	20%	0%	

2. יתרות משוקללות של סיכון אשראי לפי קבוצות סיכון							
נכסים							
91	1,008	-	-	5,040	5,998	11,038	מזומנים ופיקדונות בבנקים
92	1,027	753	-	1,368	7,138 ⁽⁷⁾	9,259	ניירות ערך
							ניירות ערך שנשאלו / נרכשו במסגרת
-	-	-	-	-	12	12	הסכמי מכר חוזר
6,481	72,010	62,151	19,579	345	6,084	88,159	אשראי לציבור ⁽⁴⁾
-	-	-	-	-	2	2	אשראי לממשלה
1	11	11	-	-	6 ⁽⁸⁾	17	השקעות בחברות כלולות
133	1,476	1,476	-	-	-	1,476	בנינים וציוד
129	1,432	944	-	2,441	-	3,385	שווי הוגן חיובי בגין נגזרים
48	535	533	-	8	233 ⁽⁹⁾	774	נכסים אחרים
6,975	77,499	65,868	19,579	9,202	19,473	114,122	סך הכל נכסים

- (1) אין הבדלים בין בסיס האיחוד לפי כללי חשבונאות לבין בסיס האיחוד הפיקוחי לפי הוראות יחס הון מזערי של המפקח על הבנקים.
- (2) לרבות התאמות מתרגום דוחות כספיים של יחידות אוטונומיות בחו"ל.
- (3) לרבות מוניטין.
- (4) ההפרשה הכללית לחובות מסופקים בסך 110 מיליוני שקלים חדשים מהווה חלק מההון המשני ואינה מנוכה מהאשראי לציבור.
- (5) נכסים - יתרות מאזניות; מכשירים חוץ מאזניים - יתרות ערך נקוב משוקללות במקדמי המרה לאשראי.
- (6) דרישת ההון חושבה לפי שיעור של 9%, בהתאם להוראות המפקח על הבנקים.
- (7) כולל 10 מיליוני שקלים חדשים שנוכו מההון.
- (8) נוכה מההון.
- (9) כולל 109 מיליוני שקלים חדשים שנוכו מההון.

באור 4 – הלימות הון לפי הוראות המפקח על הבנקים - המשך ליום 31 בדצמבר 2008 (מבוקר)

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

דרישת הון ⁽²⁾	יתרות סיכון	שיעורי השקלול לנכסי הסיכון ⁽¹⁾				יתרות ⁽¹⁾	
		100%	50%	20%	0%		
2. יתרות משוקללות של סיכון אשראי לפי קבוצות סיכון							
							מכשירים חוץ מאזניים
							עסקאות שבהן היתרה מייצגת סיכון אשראי
828	9,200	8,981	270	418	629	10,298	
445	4,946	3,052	-	9,469	-	12,521	מכשירים פיננסיים נגזרים
18	197	146	-	253	-	399	אחרים
1,291	14,343	12,179	270	10,140	629	23,218	סך כל המכשירים החוץ מאזניים
8,266	91,842	78,047	19,849	19,342	20,102	137,340	סך כל נכסי סיכון האשראי ודרישת ההון
229	2,541	-	-	-	-	-	סיכון שוק
8,495	94,383	78,047	19,849	19,342	20,102	137,340	סך כל נכסי הסיכון ודרישות ההון
3. פירוט דרישת ההון בגין סיכון שוק:							
	185	סיכון ריבית					
	-	סיכון מחירי מניות					
	34	סיכון שער חליפין ואינפלציה					
	10	סיכון הגלום בפעילות אופציות					
	229	סך דרישות ההון בגין סיכון שוק					
4. יחס ההון לרכיבי סיכון							
	ב-%	יחס ההון הראשוני לרכיבי סיכון					
	6.64	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון					
	11.31	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים					
	9.00						

(1) נכסים - יתרות מאזניות; מכשירים חוץ מאזניים – יתרות ערך נקוב משוקללות במקדמי המרה לאשראי.

(2) דרישת ההון חושבה לפי שיעור של 9%, בהתאם להוראות המפקח על הבנקים.

ב. ביום 14 במאי 2007, התקבלה החלטה בדירקטוריון, בתוקף מיום 17 במאי 2007, להנחות את הנהלת הבנק לפעול לכך כי החל מהדוחות הכספיים לרבעון השני של שנת 2007 הלימות ההון (כולל הון משני עליון) לא תפחת משיעור של 11.2%. ביום 25 בפברואר 2008 החליט דירקטוריון הבנק להנחות את הנהלת הבנק לפעול כך, כי עד סוף שנת 2009 יחס הלימות ההון (כולל הון משני עליון), לא יפחת משיעור של 12%. החלטות אלה הינן בהמשך להחלטת דירקטוריון הבנק מחודש אפריל 2006, כי יחס הלימות ההון, לא כולל הון משני עליון, לא יפחת משיעור של 10%.
אין שינוי במדיניות הדיבידנד של הבנק.

ג. ביום 29 ביוני 2009 החליט הדירקטוריון להנחות את הנהלת הבנק לפעול לכך, כי ביום 31 בדצמבר 2009, יחס הלימות ההון הראשוני המקורי של הבנק, לא יפחת משיעור של 6.7%.

ד. במכתב מיום 30 באוגוסט 2009, הנחה בנק ישראל את הבנקים כי עד לסיום תהליך הסקירה וההערכה הפיקוחי של בנק ישראל על יישום הנדבך השני של הוראות השעה ליישום באזל II (תהליך SREP), נדרש הבנק להמשיך ולעמוד ביעדי ההון כפי שהוגדרו על ידו במונחי באזל I (הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 311).

באור 5 - דוח מאוחד על נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה
ליום 30 בספטמבר 2009 (בלתי מבוקר)

כסומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

סך הכל	פריטים שאינם כספיים	במטבע חוץ ⁽¹⁾			מטבע ישראלי		
		מטבעות אחרים	אירו	דולרים של ארה"ב	צמוד מדד	לא צמוד	
							נכסים
9,833	-	448	325	1,600	977	6,483	מזומנים ופיקדונות בבנקים
7,878	⁽³⁾ 317	92	1,540	2,408	1,423	2,098	ניירות ערך
							ניירות ערך שנרכשו או שנרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
486	-	-	-	-	-	486	אשראי לציבור ⁽²⁾
93,058	-	2,772	2,367	7,802	34,032	46,085	אשראי לממשלה
297	-	-	-	296	1	-	השקעות בחברות כלולות
12	(15)	-	-	-	-	27	בניינים וציוד
1,458	1,458	-	-	-	-	-	נכסים אחרים
2,587	153	107	60	118	382	1,767	סך כל הנכסים
115,609	1,913	3,419	4,292	12,224	36,815	56,946	
							התחייבויות
93,405	-	2,737	4,570	12,003	22,529	51,566	פיקדונות הציבור
2,122	-	63	103	431	976	549	פיקדונות מבנקים
220	-	-	-	37	180	3	פיקדונות הממשלה
7,888	-	-	-	-	7,888	-	איגרות חוב וכתבי התחייבויות נדחים
5,178	228	108	114	412	767	3,549	התחייבויות אחרות
108,813	228	2,908	4,787	12,883	32,340	55,667	סך כל ההתחייבויות
6,796	1,685	511	(495)	(659)	4,475	1,279	הפרש
							מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:
	-	(655)	9	380	(4,696)	4,962	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
-	(20)	134	113	263	-	(490)	אופציות בכסף נטו (במונחי נכס בסיס)
-	20	141	355	29	-	(545)	אופציות מחוץ לכסף נטו (במונחי נכס בסיס)
6,796	1,685	131	(18)	13	(221)	5,206	סך הכל כללי
-	549	82	225	(529)	-	(327)	אופציות בכסף נטו (סכום נקוב מהוון)
-	(4)	(359)	623	1,446	-	(1,706)	אופציות מחוץ לכסף נטו (סכום נקוב מהוון)

(1) לרבות צמודי מטבע חוץ.

(2) ההפרשה הכללית, המיוחדת והנוספת לחובות מסופקים נוכחה באופן יחסי מבסיסי ההצמדה השונים.

(3) כולל סך 214 מיליוני שקלים חדשים בגין מניות שנתקבלו להבטחת אשראי. (ראה גם באור 2)

באור 5 - דוח מאוחד על נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה
ליום 30 בספטמבר 2008 (בלתי מבוקר)

כסומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

סך הכל	פריטים שאינם כספיים	במטבע חוץ ⁽¹⁾			מטבע ישראלי		
		מטבעות אחרים	אירו	דולרים של ארה"ב	צמוד מדד	לא צמוד	
							נכסים
10,892	-	428	1,897	3,099	2,408	3,060	מזומנים ופיקדונות בבנקים
7,449	⁽³⁾ 378	30	1,425	1,658	1,185	2,773	ניירות ערך
							ניירות ערך שנשאלו או שנרכשו במסגרת
-	-	-	-	-	-	-	הסכמי מכר חוזר
83,880	-	2,576	1,881	7,189	34,817	37,417	אשראי לציבור ⁽²⁾
3	-	-	-	1	2	-	אשראי לממשלה
17	(9)	-	-	-	-	26	השקעות בחברות כלולות
1,402	1,402	-	-	-	-	-	בניינים וציוד
3,372	149	88	47	317	286	2,485	נכסים אחרים
107,015	1,920	3,122	5,250	12,264	38,698	45,761	סך כל הנכסים
							התחייבויות
84,681	-	2,465	3,684	11,954	22,603	43,975	פיקדונות הציבור
2,465	-	76	107	592	1,072	618	פיקדונות מבנקים
443	-	-	-	35	220	188	פיקדונות הממשלה
							ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי
600	-	-	-	-	-	600	רכש חוזר
6,870	-	-	-	-	6,870	-	איגרות חוב וכתבי התחייבויות נדחים
5,777	189	40	34	542	655	4,317	התחייבויות אחרות
100,836	189	2,581	3,825	13,123	31,420	49,698	סך כל ההתחייבויות
6,179	1,731	541	1,425	(859)	7,278	(3,937)	הפרש
							מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:
-	-	(537)	(1,088)	1,037	(5,189)	5,777	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
-	(13)	50	(515)	171	-	307	אופציות בכסף נטו (במונחי נכס בסיס)
-	12	(118)	(8)	140	-	(26)	אופציות מחוץ לכסף נטו (במונחי נכס בסיס)
6,179	1,730	(64)	(186)	489	2,089	2,121	סך הכל כללי
							אופציות בכסף נטו (סכום נקוב מהוון)
-	432	(204)	427	435	-	(1,090)	אופציות מחוץ לכסף נטו (סכום נקוב מהוון)
-	153	69	(173)	(238)	-	189	

(1) לרבות צמודי מטבע חוץ.

(2) ההפרשה הכללית, המיוחדת והנוספת לחובות מסופקים נוכחה באופן יחסי מבסיסי ההצמדה השונים.

(3) כולל סך 275 מיליוני שקלים חדשים בגין מניות שנתקבלו להבטחת אשראי. (ראה גם באור 2)

באור 5 - דוח מאוחד על נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה ליום 31 בדצמבר 2008 (מבוקר)

(במיליוני שקלים חדשים)

סך הכל	פריטים שאינם כספיים	במטבע חוץ ⁽¹⁾			מטבע ישראלי		
		מטבעות אחרים	אירו	דולרים של ארה"ב	צמוד מדד	לא צמוד	
							נכסים
11,038	-	203	858	2,808	2,483	4,686	מזומנים ופיקדונות בבנקים
9,259	⁽³⁾ 380	19	1,428	2,724	1,953	2,755	ניירות ערך
							ניירות ערך שנשאלו או שנרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
12	-	-	-	-	-	12	אשראי לציבור ⁽²⁾
88,049	-	2,971	2,140	8,814	34,211	39,913	אשראי לממשלה
2	-	-	-	1	1	-	השקעות בחברות כלולות
17	(9)	-	-	-	-	26	בניינים וציוד
1,476	1,476	-	-	-	-	-	נכסים אחרים
4,159	144	315	69	834	220	2,577	סך כל הנכסים
114,012	1,991	3,508	4,495	15,181	38,868	49,969	
							התחייבויות
91,779	-	2,523	3,818	13,166	22,999	49,273	פיקדונות הציבור
1,867	-	72	20	594	1,026	155	פיקדונות מבנקים
242	-	-	-	38	200	4	פיקדונות הממשלה
							ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
972	-	-	-	-	972	-	איגרות חוב וכתבי התחייבויות נדחים
6,837	-	-	-	-	6,837	-	התחייבויות אחרות
6,012	186	164	134	1,061	532	3,935	סך כל ההתחייבויות
107,709	186	2,759	3,972	14,859	32,566	53,367	
6,303	1,805	749	523	322	6,302	(3,398)	הפרש
							מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:
-	-	(545)	325	(537)	(5,013)	5,770	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
-	18	3	(673)	(96)	-	748	אופציות בכסף נטו (במונחי נכס בסיס)
-	(19)	(82)	(164)	113	-	152	אופציות מחוץ לכסף נטו (במונחי נכס בסיס)
6,303	1,804	125	11	(198)	1,289	3,272	סך הכל כללי
							אופציות בכסף נטו (סכום נקוב מהוון)
-	347	(62)	366	1,100	-	(1,751)	אופציות מחוץ לכסף נטו (סכום נקוב מהוון)
-	32	(379)	266	(581)	-	662	

(1) לרבות צמודי מטבע חוץ.

(2) ההפרשה הכללית, המיוחדת והנוספת לחובות מסופקים נוכחה באופן יחסי מבסיסי ההצמדה השונים.

(3) כולל סך 276 מיליוני שקלים חדשים בגין מניות שנתקבלו להבטחת אשראי. (ראה גם באור 2)

באור 6 – התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

31 בדצמבר	30 בספטמבר	30 בספטמבר
2008	2008	2009
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)

א. מכשירים פיננסיים חוץ – מאזניים

יתרות החוזים או הסכומים הנקובים שלהם לסוף התקופה

עסקאות בהן היתרה מיצגת סיכון אשראי:

531	508	469	-	אשראי תעודות
3,618	3,751	3,762	-	ערבויות להבטחת אשראי
5,827	6,266	5,431	-	ערבויות לרוכשי דירות
4,208	4,409	3,945	-	ערבויות והתחייבויות אחרות ⁽¹⁾
⁽³⁾ 11,878	⁽³⁾ 12,073	9,117	-	מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו ⁽²⁾
17,945	⁽³⁾ 20,519	18,922	-	מסגרות חח"ד ומסגרות אשראי אחרות בחשבונות לפי דרישה שלא נוצלו
3,834	4,158	4,848	-	התחייבויות בלתי חוזרות למתן אשראי שאושר ועדיין לא ניתן
1,704	1,712	1,863	-	התחייבויות למתן אשראי לחוסכים
3,136	⁽⁴⁾ 3,530	2,334	-	התחייבויות להוצאת ערבויות

31 בדצמבר	30 בספטמבר	30 בספטמבר
2008	2008	2009
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)

ב. התקשרויות מיוחדות

התחייבויות בגין:

392	376	440	חוזי שכירות לזמן ארוך
72	18	32	חוזי מחשוב ושרותי תוכנה
15	22	17	רכישת בניינים ושיפוצם
5	5	5	קבלת פקדונות במועדים עתידיים ⁽⁵⁾

(1) כולל התחייבות הבנק בגין חלקו בקרן סיכונים של מסלקת המעו"ף בסך 101 מיליוני שקלים חדשים. (ב-30 בספטמבר 2008 וב-31 בדצמבר 2008 –

107 מיליוני שקלים חדשים, ו-146 מיליוני שקלים חדשים, בהתאמה)

(2) ניתנות לביטול ללא תנאי ובכל עת.

(3) הוצג מחדש.

(4) סווג מחדש.

(5) עסקאות עם מפקידים מוסדיים לקבלת פיקדונות במועדים עתידיים בשעורי ריבית קבועים שנקבעו מראש במועד ההתקשרות.

באור 6 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות - המשך

ג. התחייבויות תלויות והתקשרויות אחרות

(1) לפרטים בדבר התחייבויות תלויות והתקשרויות אחרות של קבוצת הבנק, ראה בבאור 19 ד. לדוחות הכספיים לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008. להלן יובא תיאור שינויים מהותיים ביחס לתיאור שנכלל, כאמור, בדוחות לשנת 2008.

(2) כנגד הבנק וחברות מאוחדות שלו קיימות תביעות שונות, בעיקר תביעות של לקוחות, וכן, קיימות בקשות לאישור תביעות כתובענות ייצוגיות. לדעת הנהלת הבנק, המבוססת על דעת הנהלות החברות המאוחדות שלו, וכן על חוות דעת של יועציה המשפטיים באשר להערכת סיכויי התביעות והבקשות לאישור תביעות כתובענות ייצוגיות, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות, במקום בו נדרשה הפרשה, לכיסויי נזקים אפשריים.

להלן פירוט של תובענות מהותיות, שבהן הסכום הנתבע גבוה מ-1% (ללא ריבית והוצאות) מהונו העצמי של הבנק, ואשר חלו בהן התפתחויות ושינויים ביחס למתואר בדוחות הכספיים לשנת 2008:

א. בחודש אוקטובר 2004 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל-אביב תביעה כנגד הבנק וכנגד בנק טפחות וכן בקשה לאשר אותה כתביעה ייצוגית.

בהתאם לנטען בכתב התביעה ובבקשה לאישורה כתביעה ייצוגית, התובעים טוענים, כי מנייתיהם נרכשו מהם בכפיה ובשווי נמוך משוויין ההוגן של המניות, במסגרת הליך הצעת הרכש שפרסם הבנק ביום 24 ביוני 2004, לרכישת מניות בנק טפחות, אף שאחד התובעים נענה, חלקית, להצעת הרכש. לפיכך, עתרו התובעים, בין היתר, לקבל סעד של הערכה לפי סעיף 338 לחוק החברות, התשנ"ט-1999. בהצעת הרכש, הציע הבנק לרכוש מציבור המחזיקים במניות בנק טפחות את כלל מנייתיהם, אשר מספרן עמד על 6,909,842 מניות, תמורת סכום של 49.5 שקלים חדשים למניה (לאחר תיקון הצעת הרכש).

נכון למועד הצעת הרכש, שוויו המאזני של הונו העצמי של בנק טפחות עמד על כ-2.06 מיליארדי שקלים חדשים, ושווי של בנק טפחות, הנגזר מהמחיר למניה לפיו התבצעה הצעת הרכש, היה כ-2.4 מיליארדי שקלים חדשים. השווי הגלום בהצעת הרכש הסתכם בכ-118% מהונו העצמי (החשבונאי) של בנק טפחות, ליום 31 במרץ 2004.

לטענת התובעים, סכום תביעתם האישי עומד על סך של כ-171 אלפי שקלים חדשים, ועבור כלל התובעים אותם הם מבקשים לייצג, סכום התביעה מוערך על ידם בסך של כ-2,149 מיליוני שקלים חדשים.

בחודש פברואר 2009, דחה בית המשפט את בקשת התובעים להכיר בתביעתם כתביעה ייצוגית. בחודש מרץ 2009, הגישו התובעים ערעור על החלטת בית המשפט.

להערכת הנהלת הבנק, בהסתמך על חוות דעת יועציו המשפטיים, סיכויי התובעים לזכות בערעור, הינם קלושים.

באור 6 – התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות

ב. בחודש יולי 2006, הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב תובענה ובקשה להכיר בה כתביעה ייצוגית, בסכום של מעל 2.5 מיליוני שקלים חדשים, כנגד הבנק, בגין חיוב לקוחות הבנק בעמלות דמי ניהול פיקדון ניירות ערך, כהגדרתן בתעריפון העמלות של הבנק, בסכומים הגבוהים מאלה להם זכאי הבנק, על פי תעריפיו שלו עצמו, וזאת שלא כדין לכאורה.

בחודש ינואר 2007, הגיש הבנק תגובה לבקשת אישור התביעה כתובענה ייצוגית. בתגובה טוען הבנק, כי לא רק שטענות התובע עומדות בניגוד גמור לאמור בתעריפון הבנק, אלא הן אף עומדות בניגוד להיגיון ולשכל הישר. עוד טוען הבנק, כי למבקש אין עילת תביעה ולו לכאורה, קל וחומר שאין לו כל בסיס לתביעה אישית כנגד הבנק. כמו כן, טוען הבנק כי על פניה, התובענה איננה מתאימה להתברר כתובענה ייצוגית, וכי המבקש לא עמד אף לא באחד מתנאי הסף אשר בהם הוא נדרש לעמוד על פי חוק תובענות ייצוגיות, על מנת שבקשתו לתביעה ייצוגית תתקבל.

להערכת הנהלת הבנק, בהסתמך על חוות דעת יועציה המשפטיים, הסיכויים לקבלת התביעה והבקשה לאשרה כתביעה ייצוגית הינם אפשריים. בוצעה הפרשה מתאימה בספרי הבנק.

ג. בחודש מרץ 2008 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב תביעה נגד הבנק ובקשה להכיר בה כתביעה ייצוגית, בסכום העולה על 2.5 מיליון שקלים חדשים (כמוגדר בכתב התביעה).

התובעים טוענים כי הבנקים הפרו את דיני ההגבלים העסקיים והגבילו את עצמם כך שהתחרות בין הבנקים בכל הקשור לעמלות שונות פחתה. הבנקים, נטען בתביעה, העבירו ביניהם מידע הנוגע לעמלות השונות המחויבות על ידם. לטענת התובעים, בכך נפגעה התחרות בשוק הבנקאות והלקוחות כדוגמת התובעים חויבו בתשלום עמלות גבוהות מאשר היו משולמות על ידם אילו היו פועלים הבנקים כדין.

לגרסת הבנק, ומחומר ראיות שנמסר על ידי הממונה על ההגבלים העסקיים, עולה כי רמת תעריפי העמלות שגבה הבנק ממשקי בית ועסקים קטנים הושפעה בראש ובראשונה ממבנה שוק הבנקאות בישראל, הנשלט בידי שלושה בנקים גדולים המרכזים בידם כ-80% מנתח השוק הכולל. בשוק זה התקיימה מאז ומעולם דרישה רגולטורית לשקיפות, ולכן רוב רובו של המידע הרלוונטי ביחס לשיעורי העמלות בבנקים השונים, היה מידע פומבי, גלוי ונגיש לכל. לפיכך, לא היה בהעברות המידע להן היה הבנק צד, כדי לגרום נזק, וזאת בעיקר נוכח מדיניות הבנק להיות הבנק הזול ביותר בתקופה הרלוונטית.

להערכת הנהלת הבנק, בהסתמך על חוות דעת יועציה המשפטיים, קיימת סבירות קלושה שהתביעה והבקשה לאישור התובענה כייצוגית תתקבלנה כנגד הבנק.

באור 6 – התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות

ד. בחודש אוגוסט 2008 הוגשה לבית המשפט המחוזי בירושלים תביעה נגד הבנק ונגד מזרחי חברה לניהול קופות גמל בע"מ, וכן בקשה להכיר בה כתביעה ייצוגית, בסכום של 374 מיליון שקלים חדשים. התובענה הוגשה גם נגד הממונה על שוק ההון והביטוח כנתבע פורמאלי. התובע, שהיה עמית במספר קופות גמל שהתנהלו על שמו בבנק, טוען כי הבנק נטל לעצמו שלא כדין את כספי התמורה שקיבל בגין העברת השליטה בנכסי קופות הגמל, ניהולם והנאמנות עליהם, לניהול ושליטה של חברות מנהלות, במקום להעבירם לעמיתים של קופות הגמל באופן יחסי לחלקם בנכסי הקופות, הואיל ולטענתו כספי התמורה הינם פירות שנכסי קופות הגמל הניבו ומקורם בזכויות הנובעות מנכסים אלה ולכן לטענתו, זהו רווח השייך לעמיתים בקופות הגמל ולא לבנק.

הממונה על שוק ההון והביטוח התבקש להצטרף כתובע לצד עמיתי קופות הגמל, בטענה שמן הראוי שהממונה ישמיע עמדתו בתובענה, מהבחינה העניינית ומהבחינה הציבורית.

הבנק הגיש תגובה לבקשה, בה נטען, בין היתר, כי מדובר בתביעה מופרכת המעוותת את החוק. הנכס שנמכר הינו עסק ניהול קופות גמל, עסק שהיה בבעלות הבנק. המכירה בוצעה בהתאם לפרומת בכר ועל פי החקיקה שנחקקה במסגרתה, אשר חייבה את הבנקים למכור את עסק הניהול של קופות הגמל, שהיה כאמור בבעלות הבנק ולא בבעלות העמיתים, ולכן הבנק בלבד זכאי לתמורה המתקבלת ממכירת הנכס שבבעלותו. המכירה כולה לוותה על ידי רשויות המדינה ובראש וראשונה על ידי המפקח על הביטוח אשר בדק את ההסכמים ואישר אותם, לרבות את העובדה הברורה מאליה כי התשלום עבור המכירה מגיע למוכר הנכס, קרי: הבנק. להערכת הנהלת הבנק, בהסתמך על חוות דעת יועציה המשפטיים, הסיכויים כי התביעה והבקשה להכיר בה כתביעה ייצוגית יתקבלו, הינם קלושים.

ה. בחודש נובמבר 2008, הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב תביעה ובקשה להכיר בה כתביעה ייצוגית, בסכום של 130 מיליון שקלים חדשים, בגין גבית עמלת אי כיבוד או ביטול הוראת קבע, גבית עמלה בגין פעולה שבוטלה ביזמת הבנק, גבית עמלה בגין אחזור מידע ו/או משיכת מזומן כאשר בעל החשבון אינו מחזיק בכרטיס חיוב, גבית דמי ניהול ניירות ערך ואי זקיפתם כהוצאה המותרת לקיזוז ממס וחיוב חשבון העו"ש בסכום המס הנובע מפקדון מט"ח ועילות נוספות.

הבנק הגיש בקשה לסילוק התביעה על הסף בטענה כי לא ניתן להגיש תביעה ייצוגית בגין עילות כה רבות ונפרדות. להערכת הנהלת הבנק, בהסתמך על חוות דעת יועציה המשפטיים, הסיכויים כי התביעה והבקשה להכיר בה כתביעה ייצוגית יתקבלו, הינם קלושים.

ו. בחודש נובמבר 2008, הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב תביעה ובקשה להכיר בה כתביעה ייצוגית, בסכום של 68 מיליון שקלים חדשים, נגד הבנק, בנק לאומי לישראל בע"מ, הבנק הבינלאומי הראשון בע"מ ובנק איגוד בע"מ, בגין גבית מס לכאורה ביתר על הכנסות מסוג ריבית ודיבידנד, בדרך של ניכוי מס במקור.

באור 6 – התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות

לטענת התובע, הבנקים הנתבעים מחייבים את לקוחותיהם המחזיקים באג"ח או במניות (נשוא התשואה) בחיוב יתר, בגין אי הפחתת העמלה מהתשואה, טרם ניכוי מס במקור. טרם הוגשה תגובת הבנק והבנקים האחרים לבקשה. להערכת הנהלת הבנק, בהסתמך על חוות דעת יועציה המשפטיים, הסיכויים כי התביעה והבקשה להכיר בה כתביעה ייצוגית יתקבלו, הינם קלושים.

ז. בחודש ינואר 2009, הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב תביעה ובקשה להכיר בה כתביעה ייצוגית, בסכום של 76 מיליון שקלים חדשים, נגד הבנק, בגין חיוב יתר בעמלת מכירה של אופציות על מדד המעו"ף. הבנק הגיש תגובה לבקשה, במסגרתה טען, בין היתר, כי התובע לא גילה כי קיים הסכם מיוחד בינו לבין הבנק, במסגרתו נקבע מחיר עמלה אחיד לפעולות באופציות. מחיר זה שנקבע לאחר משא ומתן בין הבנק ללקוח הספציפי, העניק למבקש הנחות מפליגות ברוב רובן של העסקאות. משבחר המבקש לפעול במסלול ייחודי של מחיר אחיד לאופציה, היא שוויה אשר היא, הרי שתעריפון הבנק אינו חל עליו. להערכת הנהלת הבנק, בהסתמך על חוות דעת יועציה המשפטיים, הסיכויים כי התביעה והבקשה להכיר בה כתביעה ייצוגית יתקבלו, הינם קלושים.

ח. ביום 17 במאי 2009 התקבלו בבנק כתב תביעה ובקשה לאישורה כתביעה ייצוגית, שהוגשו לבית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו נגד הבנק ונגד בנק לאומי לישראל בע"מ, בנק דיסקונט לישראל בע"מ, בנק מזרחי טפחות בע"מ והבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ (להלן: "הבנקים המשיבים").

התביעה מתבססת על קביעת הממונה על הגבלים עסקיים שפורסמה ביום 26 באפריל 2009, שכותרתה "בעניין: הסדרים כובלים בין בנק הפועלים, בנק לאומי, בנק דיסקונט, בנק הפועלים והבנק הבינלאומי שעניינם העברת מידע הנוגעת לעמלות" (ראה להלן בסעיף 4). בתביעה נטען, בהתבסס על קביעת הממונה, כי הבנקים המשיבים היו שותפים להסדר כובל, אשר פגע בתחרות וגרם לתיאום מחירי עמלות, באופן שהנתבעים שילמו מחירים מופרזים עבור השירותים שקיבלו. התובעים העמידו את תביעתם כלפי כל הבנקים המשיבים על סך של 1 מיליארד שקלים חדשים, וזאת, לדבריהם, על פי תחשיב אומדני בלבד ולצורכי העמדתה בגדר סמכותו העניינית של בית המשפט המחוזי.

להערכת הנהלת הבנק, בהסתמך על חוות דעת יועציה המשפטיים, קיימת סבירות קלושה שהתביעה והבקשה לאישור התובענה כייצוגית תתקבלנה כנגד הבנק.

באור 6 – התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות

ט. בחודש נובמבר 2009 התקבלה בבנק תובענה בסכום של כ- 804 מיליון שקלים חדשים, אשר הוגשה בדרך של המרצת פתיחה, לבית המשפט המחוזי מחוז מרכז בפתח תקווה, נגד הבנק ונגד בנק הפועלים, בנק לאומי, הבנק הבינלאומי, בנק דיסקונט, בנק מרכנתיל דיסקונט ובנק אגוד (להלן: "הבנקים המשיבים"). הרקע לתביעה הינו הלוואה שקיבלו המבקשות מהבנקים המשיבים בשנת 1999 לצורך רכישת מניות (אשר חלקו של הבנק בה היה בשיעור של 10%), ואשר כנגדה שיעבדו המבקשות את מניותיהן לבנקים המשיבים. הואיל ולא עלה בידי המבקשות להחזיר את חובן, מונה לבקשת הבנקים המשיבים, כונס נכסים על המניות. המבקשות טוענות כי למרות שעם מינוי כונס הנכסים הוצאו המניות משליטתן, ואף על פי שהחלטה בדבר מועד מכירתן של המניות הייתה נתונה בידי הבנקים המשיבים וכונס הנכסים- המשיכו הבנקים המשיבים לחייב, שלא כדין לטענתן, את המבקשות למשך כל תקופת הכינוס ב"ריבית הפרה" בגין הפיגור בהחזר ההלוואה, סכום שהצטבר, לטענתן, לאורך השנים עד לסכום התובענה. טרם הוגשה תגובה מטעם הבנקים לתובענה. לדעת הנהלת הבנק, בהתאם לחוות דעת עורכי הדין המיצגים את הבנק בתביעה, בשלב המוקדם בו נמצאת התובענה, מוערכים סיכויי המבקשות לזכות בתביעתן כקלושים.

בגין כל התביעות בקבוצת הבנק שסכום כל אחת מהן עולה על 2 מיליון שקלים חדשים, לא כולל תביעות שצוינו בסעיף 3 להלן, קיימת חשיפה נוספת שאינה קלושה, ואשר לא בוצעה הפרשה בגינה, בסך כ- 190 מיליון שקלים חדשים.

(3) כנגד הבנק תלויות בקשות לאישור תביעות ותובענות ייצוגיות שהסכום הנתבע בהן הוא מהותי, כמפורט להלן, אשר לדעת הנהלת הבנק המבוססת על חוות דעת יועציה המשפטיים, לא ניתן בשלב זה להעריך את סיכוייהן, ולפיכך לא בוצעה בגינן הפרשה.

א. נגד הבנק ונגד בנקים נוספים הפועלים בתחום המשכנתאות תלויות ועומדות בבתי המשפט המחוזי והעליון שתי בקשות לאישור תובענות כתובענות ייצוגיות, על סך כולל של למעלה ממיליארד וחצי שקלים חדשים. לא ננקב סכום ספציפי הנתבע מכל בנק. בתובענות נטען, בעיקר, כי הבנקים גבו עמלות בגין ביטוח נכסים וביטוח ח"י לווים ועסקו בתווך בעסקאות ביטוח שלא כדין, כי שיעורי העמלות שגבו הבנקים למשכנתאות הינם מופרזים וכי הבנקים והמבטחים שותפים לקרטל הגורם לתשלום פרמיות ביטוח גבוהות יותר מהפרמיות אותן היו משלמים עבור פוליסות דומות בתנאי שוק חופשי. הבנקים מכחישים את כל טענות התובעים וטוענים כי אין ממש בטענות. בין היתר, טוענים הבנקים כי פעלו כדין, הן לגבי גביית העמלות, הן לגבי שיעורן של עמלות אלה. לדעת הנהלת הבנק, בהסתמך על חוות דעת יועציה המשפטיים, בשלב זה לא ניתן להעריך אם התביעות תוכרנה כתביעות ייצוגיות וכן את סיכויי התביעות.

באור 6 – התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות

(4) ביום 26 באפריל 2009 התקבלה בבנק קביעה של הממונה על הגבלים העסקיים לפי סעיף 43(א)(1) לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988, לפיה בין הבנק לבין בנק הפועלים בע"מ, בנק לאומי לישראל בע"מ, בנק דיסקונט לישראל בע"מ והבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ, התקיימו הסדרים כובלים שעניינם העברת מידע הנוגע לעמלות, וזאת מראשית שנות ה-90 ועד תחילת חקירת הרשות בעניין, בחודש נובמבר 2004. המדובר בקביעה אזרחית המהווה ראייה לכאורה לנקבע בה בכל הליך משפטי.

לפי החוק, הבנק רשאי להגיש ערר על קביעה זו עד ליום 3 בדצמבר 2009. הבנק לומד את הקביעה ושוקל את המשך צעדיו, אך בשלב מוקדם זה עדיין לא ניתן להעריך את השלכותיה. לפרטים בדבר תביעה שהוגשה כנגד הבנק בהתבסס על קביעת הממונה על הגבלים העסקיים, ראה לעיל בבאור 6 ג. 2) ח.

(5) ביום 13 במאי 2009 התקבל מכתב דרישה מבעל מניות בבנק לפי סעיף 194 לחוק החברות, התשנ"ט 1999, הדורש, כי הבנק יודיע בתוך 45 ימים על הגשת תביעה נגד נושאי המשרה, הדירקטורים ובעלי השליטה בבנק מאז שנת 1990 ולחייבם בתשלום פיצויים ו/או בהשבת כספים לבנק, אם יפסק על ידי בית המשפט (או יוסכם בפשרה), באחת התביעות הייצוגיות התלויות ועומדות כנגד הבנק והנוגעות לעניין, כי על הבנק לשלם ללקוחותיו פיצוי ו/או להשיב להם כספים בגין גביית עמלות שלא כדין. הדרישה מסתמכת על קביעת הממונה על הגבלים עסקיים מיום 26 באפריל 2009.

ביום 1 ביולי 2009 דחה הבנק את הדרישה. לעמדת הבנק, ולאחר היוועצות ביועצים משפטיים חיצוניים, גם לאחר פרסום קביעת הממונה על הגבלים עסקיים, לא עומדת לבנק עילה להגשת תביעה כנגד נושאי המשרה, הדירקטורים ובעלי השליטה בו. בשלב זה טרם התגבשו, ולא ברור כלל אם יתגבשו, הנזקים הנטענים, ובוודאי שלא ידוע, כעת, שיעורו של הנזק, אם אכן יפסק. התובענות הייצוגיות מצויות בשלב מקדמי ביותר, שלב הגשת הבקשה לאישור, וכלל לא ברור אם תאושרנה כתובענות ייצוגיות, וגם אם תאושרנה, האם ימצא הבנק חייב. כמו כן, הגשת התביעה אינה עולה בקנה אחד עם טובת הבנק והיא עומדת בסתירה ישירה לעמדת הבנק לפיה הקביעה שפורסמה שגויה וכי פעולותיו אינן מהוות הסדר כובל, וגם אם היו הן הסדר כובל, הרי שלא נגרם לתובעים הייצוגיים כל נזק.

באור 7 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פרעון

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

(א) היקף הפעילות על בסיס מאוחד

30 בספטמבר 2009				
חוזי	חוזים	חוזי	חוזי ריבית	
סחורות	בגין	מטבע	אחר	שקל -
ואחרים	מניות	חוץ		מדד
(בלתי מבוקר)				
1. סכום נקוב של מכשירים נגזרים				
א. נגזרים מגזרים⁽¹⁾				
-	-	-	-	1,265
חוזי Forward				
-	-	-	1,615	-
Swaps				
-	-	-	1,615	1,265
סך הכל				
מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם				
-	-	-	1,352	-
הבנק הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע				
ב. נגזרים ALM⁽¹⁾⁽²⁾				
429	187	35,449	3,586	6,828
חוזי Forward				
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה:				
-	-	378	-	-
אופציות שנכתבו				
-	-	480	-	-
אופציות שנקנו				
חוזי אופציה אחרים:				
-	104	12,246	-	-
אופציות שנכתבו				
-	162	13,410	-	-
אופציות שנקנו				
-	-	3,856	11,543	20,477
Swaps				
429	453	65,819	15,129	27,305
סך הכל				
מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם				
-	-	-	8,366	8,943
הבנק הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע				
ג. נגזרים אחרים⁽¹⁾				
-	-	1,959	-	-
חוזי Forward				
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה:				
1	9,042	2,142	-	-
אופציות שנכתבו				
1	9,042	2,119	-	-
אופציות שנקנו				
חוזי אופציה אחרים:				
-	623	165	-	-
אופציות שנכתבו				
-	501	177	19	-
אופציות שנקנו				
2	19,208	6,562	19	-
סך הכל				

(1) למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ ספוט.

(2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

באור 7 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פרעון

כסומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

(א) היקף הפעילות על בסיס מאוחד

30 בספטמבר 2009				
חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי ריבית	
			שקל - מדד	אחר
(בלתי מבוקר)				

ד. נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ ספוט

376	-	-	-	-	נגזרי אשראי בהם הבנק ערב
595	-	-	-	-	נגזרי אשראי בהם הבנק מוטב
-	-	2,756	-	-	חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט
971	-	2,756	-	-	סך הכל

2. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים

א. נגזרים מגדרים⁽¹⁾

-	-	-	3	7	שווי הוגן ברוטו חיובי
-	-	-	187	58	שווי הוגן ברוטו שלילי

ב. נגזרים ALM⁽¹⁾⁽²⁾

3	9	1,142	64	438	שווי הוגן ברוטו חיובי
4	6	1,050	135	675	שווי הוגן ברוטו שלילי

ג. נגזרים אחרים⁽¹⁾

-	115	39	-	-	שווי הוגן ברוטו חיובי
-	112	38	-	-	שווי הוגן ברוטו שלילי

ד. נגזרי אשראי

63	-	-	-	-	נגזרי אשראי בהם הבנק ערב
-	-	-	-	-	שווי הוגן ברוטו שלילי
-	-	-	-	-	נגזרי אשראי בהם הבנק מוטב
-	-	-	-	-	שווי הוגן ברוטו חיובי

(1) למעט נגזרי אשראי.

(2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

באור 7 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פרעון

כסומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

(א) היקף הפעילות על בסיס מאוחד

30 בספטמבר 2008				
חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי ריבית	
			אחר	שקל - מדד
(בלתי מבוקר)				
1. סכום נקוב של מכשירים נגזרים				
א. נגזרים מגדרים⁽¹⁾				
-	-	-	-	1,116
חוזי forward				
-	-	-	1,082	-
Swaps				
-	-	-	1,082	1,116
סך הכל				
מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם הבנק הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע				
976				
ב. נגזרים ALM⁽¹⁾⁽²⁾				
-	-	161	-	-
חוזי Futures				
145	510	40,438	5,939	10,635
חוזי Forward				
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה:				
-	-	480	-	-
אופציות שנכתבו				
-	-	354	-	-
אופציות שנקנו				
חוזי אופציה אחרים:				
-	1,025	16,831	-	-
אופציות שנכתבו				
-	1,068	17,278	-	-
אופציות שנקנו				
-	-	4,455	16,946	17,507
Swaps				
145	2,603	79,997	22,885	28,142
סך הכל				
מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם הבנק הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע				
-	-	-	10,448	7,353
ג. נגזרים אחרים⁽¹⁾				
-	-	55	-	-
חוזי Forward				
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה:				
1	8,766	2,131	-	-
אופציות שנכתבו				
1	8,766	2,219	-	-
אופציות שנקנו				
חוזי אופציה אחרים:				
2	671	2,112	1,741	-
אופציות שנכתבו				
2	675	2,170	1,741	-
אופציות שנקנו				
-	-	-	-	-
Swaps				
6	18,878	8,687	3,482	-
סך הכל				

(1) למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ ספוט.

(2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

באור 7 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פרעון

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

(א) היקף הפעילות על בסיס מאוחד

30 בספטמבר 2008				
חוזי	חוזים	חוזי	חוזי ריבית	
סחורות	בגין	מטבע	אחר	שקל -
ואחרים	מניות	חוץ		מדד
(בלתי מבוקר)				

ד. נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ ספוט

821	-	-	-	-	נגזרי אשראי בהם הבנק ערב
-	-	652	-	-	חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט
821	-	652	-	-	סך הכל

2. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים

					א. נגזרים מגדרים⁽¹⁾
-	-	-	2	8	שווי הוגן ברוטו חיובי
-	-	-	43	32	שווי הוגן ברוטו שלילי
					ב. נגזרים ALM⁽¹⁾⁽²⁾
6	121	1,508	100	299	שווי הוגן ברוטו חיובי
5	118	1,840	150	360	שווי הוגן ברוטו שלילי
					ג. נגזרים אחרים⁽¹⁾
2	143	213	17	-	שווי הוגן ברוטו חיובי
2	135	203	17	-	שווי הוגן ברוטו שלילי
					ד. נגזרי אשראי
					נגזרי אשראי בהם הבנק ערב
					שווי הוגן ברוטו חיובי
36	-	-	-	-	שווי הוגן ברוטו שלילי

(1) למעט נגזרי אשראי.

(2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

באור 7 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פרעון

כסומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

(א) היקף הפעילות על בסיס מאוחד

31 בדצמבר 2008				
חוזי	חוזים	חוזי	חוזי ריבית	
סחורות	בגין	מטבע	אחר	שקל -
ואחרים	מניות	חוץ		מדד
(מבוקר)				
1. סכום נקוב של מכשירים נגזרים				
א. נגזרים מגדרים⁽¹⁾				
-	-	-	-	1,030
חוזי Forward				
-	-	-	1,180	-
Swaps				
-	-	-	1,180	1,030
סך הכל				
מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם				
-	-	-	1,180	-
הבנק הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע				
ב. נגזרים ALM⁽²⁾⁽¹⁾				
-	-	176	-	-
חוזי Futures				
146	640	41,582	6,079	10,418
חוזי Forward				
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה:				
-	35	376	-	-
אופציות שנכתבו				
-	78	633	-	-
אופציות שנקנו				
חוזי אופציה אחרים:				
-	615	16,037	-	-
אופציות שנכתבו				
-	515	16,383	-	-
אופציות שנקנו				
-	-	4,679	16,570	17,247
Swaps				
146	1,883	79,866	22,649	27,665
סך הכל				
מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם				
-	-	-	9,679	8,262
הבנק הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע				
ג. נגזרים אחרים⁽¹⁾				
-	-	1,841	-	-
חוזי Forward				
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה:				
6	5,068	1,648	-	-
אופציות שנכתבו				
6	5,068	1,690	-	-
אופציות שנקנו				
חוזי אופציה אחרים:				
12	631	2,370	438	-
אופציות שנכתבו				
12	367	2,340	438	-
אופציות שנקנו				
36	11,134	9,889	876	-
סך הכל				

(1) למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ ספוט.

(2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

באור 7 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פרעון

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

(א) היקף הפעילות על בסיס מאוחד

31 בדצמבר 2008				
חוזי	חוזים	חוזי	חוזי ריבית	
סחורות	בגין	מטבע	אחר	שקל -
ואחרים	מניות	חוץ		מדד
(מבוקר)				

ד. נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ ספוט

913	-	-	-	-	נגזרי אשראי בהם הבנק ערב
51	-	-	-	-	נגזרי אשראי בהם הבנק מוטב
-	-	2,326	-	-	חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט
964	-	2,326	-	-	סך הכל

2. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים

א. נגזרים מגדרים⁽¹⁾

-	-	-	-	41	שווי הוגן ברוטו חיובי
-	-	-	117	23	שווי הוגן ברוטו שלילי

ב. נגזרים ALM⁽¹⁾⁽²⁾

1	219	1,580	212	597	שווי הוגן ברוטו חיובי
1	244	1,257	244	601	שווי הוגן ברוטו שלילי

ג. נגזרים אחרים⁽¹⁾

8	111	618	-	-	שווי הוגן ברוטו חיובי
8	112	618	-	-	שווי הוגן ברוטו שלילי

ד. נגזרי אשראי

80	-	-	-	-	נגזרי אשראי בהם הבנק ערב
					שווי הוגן ברוטו שלילי

(1) למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע ספוט.

(2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

באור 7 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פרעון

(ב) סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה על בסיס מאוחד

30 בספטמבר 2009					
סה"כ	אחרים	דילרים /		בורסות	בנקים
		ברוקרים			
(בלתי מבוקר)					
1,820	375	23		131	1,291
74	45	-		-	29
1,746	330	23		131	1,262
10,121	2,389	153		55	7,524
11,867	2,719	176		186	8,786

שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים נגזרים ⁽¹⁾
 בניכוי הסכמי קיזוז
 יתרות מאזניות של נכסים הנובעים ממכשירים נגזרים ⁽²⁾
 סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים ⁽³⁾
 סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים

30 בספטמבר 2008					
סה"כ	אחרים	דילרים /		בורסות	בנקים
		ברוקרים			
(בלתי מבוקר)					
2,419	636	32		159	1,592
12,413	2,890	121		61	9,341
14,832	3,526	153		220	10,933

שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים נגזרים ⁽¹⁾
 סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים ⁽³⁾
 סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים

31 בדצמבר 2008					
סה"כ	אחרים	דילרים /		בורסות	בנקים
		ברוקרים			
(מבוקר)					
3,387	784	25		137	2,441
12,521	2,912	69		71	9,469
15,908	3,696	94		208	11,910

שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים נגזרים ⁽¹⁾
 סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים ⁽³⁾
 סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים

(1) מתוך זה שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים נגזרים משובצים בסך 2 מיליוני שקלים חדשים (31.12.2008 - 2 מיליוני שקלים חדשים, 30.9.2008 - 4 מיליוני שקלים חדשים).

(2) יתרה מאזנית של מכשירים נגזרים העומדים בפני עצמם בסך 1,744 מיליוני שקלים חדשים הכלולה בסעיף נכסים אחרים (31.12.2008 - 3,385 מיליוני שקלים חדשים, 30.9.2008 - 2,415 מיליוני שקלים חדשים).

(3) סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים (לרבות בגין מכשירים נגזרים עם שווי הוגן שלילי) כפי שחושב לצורך מגבלות על חבות של לווה.

באור 7 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פרעון

(ג) פירוט מועדי פרעון – סכומים נקובים: יתרות לסוף התקופה על בסיס מאוחד

30 בספטמבר 2009 (בלתי מבוקר)					
סך הכל	מעל חמש שנים	מעל שנה	מעל שלשה חודשים	עד שלשה חודשים	
		ועד חמש שנים	ועד שנה		
					חוזי ריבית
28,570	4,185	9,866	10,009	4,510	שקל – מדד
16,763	2,833	2,615	7,949	3,366	אחר
75,137	736	2,192	26,755	45,454	חוזי מטבע חוץ
19,661	-	312	1,301	18,048	חוזים בגין מניות
1,402	196	775	237	194	חוזי סחורות ואחרים
141,533	7,950	15,760	46,251	71,572	סך הכל ליום 30 בספטמבר 2009

30 בספטמבר 2008 (בלתי מבוקר)					
168,496	6,727	16,941	65,806	79,022	סך הכל

31 בדצמבר 2008 (מבוקר)					
159,644	7,601	16,088	54,130	81,825	סך הכל

באור 8 - רווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים

כסומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
2008	2009	2008	2009	
(בלתי מבוקר)		(בלתי מבוקר)		
א. בגין נכסים⁽¹⁾				
3,117	3,644	1,734	1,141	מאשראי לציבור
-	(8)	-	(8)	מאשראי לממשלה
(16)	(106)	29	(45)	מפיקדונות בבנק ישראל וממזומנים
(701)	(88)	160	(95)	מפיקדונות בבנקים
1	2	-	1	מניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכם מכר חוזר
(226)	73	-	(92)	מאגרות חוב
2,175	3,517	1,923	902	
ב. בגין התחייבויות⁽¹⁾				
(276)	(1,859)	(1,000)	(140)	על פיקדונות הציבור
(13)	(12)	(8)	(5)	על פיקדונות מהממשלה
(8)	-	(1)	-	על פיקדונות מבנק ישראל וממזומנים
186	435	108	222	על פיקדונות מבנקים
-	-	-	-	ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
(565)	(590)	(234)	(296)	על איגרות חוב וכתבי התחייבויות נדחים
(676)	(2,026)	(1,135)	(219)	
ג. בגין מכשירים פיננסיים נגזרים ופעילויות גידור				
(198)	(20)	(184)	(120)	הכנסות (הוצאות) נטו בגין מכשירים נגזרים ALM ⁽²⁾
191	13	(17)	(89)	הכנסות נטו בין מכשירים נגזרים אחרים
(7)	(7)	(201)	(209)	
ד. אחר				
69	68	24	20	עמלות מעסקי מימון
37	24	13	7	הכנסות מימון מגביית ריבית פיגורים מהלוואות לבודדים
68	78	19	35	הכנסות ריבית בגין חובות בעייתיים
(86)	22	(82)	19	רווחים (הפסדים) ממכירת איגרות חוב, נטו ⁽³⁾
145	77	45	31	הכנסות מימון אחרות
(24)	(23)	(8)	(4)	הוצאות מימון אחרות
209	246	11	108	
1,701	1,730	598	582	סך כל הרווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים
(36)	22	(2)	(3)	מזה: הפרשי שער, נטו
פירוט ההשפעה נטו של מכשירים נגזרים מגדרים על הרווח מפעולות מימון				
1	(60)	(15)	(61)	הכנסות (הוצאות) מימון בגין נכסים (סעיף א')

(1) כולל מרכיב אפקטיבי ביחסי הגידור.

(2) מכשירים נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק אשר לא יועדו ליחסי גידור.

(3) כולל הפרשה לירידת ערך של איגרות חוב זמינות למכירה בסך 38 מיליוני שקלים חדשים בתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2009, לעומת 95 מיליוני שקלים חדשים בתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2008.

באור 9 - רווחים (הפסדים) מהשקעות במניות, נטו

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

לתשעה חודשים שהסתיימו		לשלושה חודשים שהסתיימו		
ביום 30 בספטמבר		ביום 30 בספטמבר		
2008	2009	2008	2009	
(בלתי מבוקר)		(בלתי מבוקר)		
16	39	(1)	39	רווחים (הפסדים) ממכירת מניות זמינות למכירה, נטו
(3)	(7)	(2)	-	הפרשה לירידת ערך של מניות זמינות למכירה
17	27	-	13	דיבידנד ממניות זמינות למכירה
30	59	(3)	52	סך הכל רווחים מהשקעות במניות, נטו

באור 10 - מגזרי פעילות לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2009

כסומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

א. מידע על מגזרי פעילות

מסך הכל	ניהול פיננסי	בנקאות עסקית	בנקאות מסחרית	עסקים קטנים	בנקאות פרטית	משקי בית	
(בלתי מבוקר)							
1,730	(1,174)	471	168	230	(34)	2,069	רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים מחיצוניים
-	1,270	(31)	(63)	(9)	67	(1,234)	בינגזרי
1,730	96	440	105	221	33	835	רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים
1,047	101	129	35	149	39	594	הכנסות תפעוליות ואחרות
2,777	197	569	140	370	72	1,429	סך הכנסות
268	-	122	11	53	1	81	הפרשה לחובות מסופקים
1,855	178	165	48	294	37	1,133	הוצאות תפעוליות ואחרות
-	5	54	46	(31)	1	(75)	מחיצוניים בינגזרי
1,855	183	219	94	263	38	1,058	סך הכל הוצאות תפעוליות אחרות
654	14	228	35	54	33	290	רווח מפעולות רגילות לפני מיסים
225	6	78	12	18	11	100	הפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות
429	8	150	23	36	22	190	רווח מפעולות רגילות לאחר מיסים חלקם של בעלי מניות חיצוניים ברווחים נטו מפעולות רגילות לאחר מיסים של חברות
(13)	(9)	-	-	-	-	(4)	מאחדות
416	(1)	150	23	36	22	186	רווח נקי (הפסד)
9.1%	(0.3%)	10.9%	11.6%	14.3%	46.1%	7.8%	תשואה להון
117,072	21,027	27,248	4,109	4,926	1,730	58,032	יתרה ממוצעת של נכסים
110,383	33,202	14,851	2,180	6,439	6,746	46,965	יתרה ממוצעת של התחייבויות
96,034	7,755	27,875	3,987	5,090	999	50,328	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון (1)
60,849	60,849	-	-	-	-	-	יתרה ממוצעת של נכסי קופות גמל וקרנות נאמנות
104,641	22,607	45,189	1,757	10,835	6,505	17,748	יתרה ממוצעת של ניירות ערך
93,058	-	21,484	4,151	4,960	1,378	61,085	אשראי לציבור (יתרת סוף)
93,405	18,239	14,019	2,302	6,240	5,826	46,779	פקדונות הציבור (יתרת סוף)
23,190	-	128	42	323	-	22,697	יתרה ממוצעת של נכסים אחרים בניהול
ב. מידע על הרווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים							
מסך הכל	ניהול פיננסי	בנקאות עסקית	בנקאות מסחרית	עסקים קטנים	בנקאות פרטית	משקי בית	
1,022	-	294	67	166	11	484	מרווח מפעילות מתן אשראי
400	-	57	6	26	19	292	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
308	96	89	32	29	3	59	אחר
1,730	96	440	105	221	33	835	סך הכל

(1) כולל יתרות חוץ מאזניות, כפי שחושב לצורך הלימות הון.

באור 10 - מגזרי פעילות לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2008

כסומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

א. מידע על מגזרי פעילות

סך הכל מאוחד	ניהול פיננסי (1)	בנקאות עסקית	בנקאות מסחרית	עסקים קטנים	בנקאות פרטית (1)	משקי בית (1)	
(בלתי מבוקר)							
							רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים
1,701	(1,098)	563	208	19	(132)	2,141	מחיצוניים
-	1,162	(180)	(96)	224	175	(1,285)	בינמגזרי
1,701	64	383	112	243	43	856	רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים
898	97	109	35	130	45	482	הכנסות תפעוליות ואחרות
2,599	161	492	147	373	88	1,338	סך הכנסות
213	9	78	2	44	1	79	הפרשה לחובות מסופקים
							הוצאות תפעוליות ואחרות
1,565	158	140	41	287	43	896	מחיצוניים
-	18	48	41	(30)	1	(78)	בינמגזרי
1,565	176	188	82	257	44	818	סך הכל הוצאות תפעוליות אחרות
821	(24)	226	63	72	43	441	רווח (הפסד) מפעולות רגילות לפני מיסים
309	(9)	84	24	27	17	166	הפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות
512	(15)	142	39	45	26	275	רווח (הפסד) מפעולות רגילות לאחר מיסים
							חלקם של בעלי מניות חיצוניים ברווחים נטו, מפעולות רגילות
(7)	-	-	-	-	-	(7)	לאחר מיסים של חברות מאוחדות
505	(15)	142	39	45	26	268	רווח נקי (הפסד) מפעולות רגילות
1	1	-	-	-	-	-	רווח מפעולות בלתי רגילות לאחר מס
506	(14)	142	39	45	26	268	רווח נקי (הפסד)
12.1%	(3.8%)	10.4%	19.5%	16.5%	68.9%	13.8%	תשואה להון
105,412	23,759	22,489	4,283	4,873	1,384	48,624	יתרה ממוצעת של נכסים
99,164	35,663	13,235	2,082	6,290 ⁽¹⁾	6,186	35,708	יתרה ממוצעת של התחייבויות
86,752	8,693	27,468	4,075	5,544	806	40,166	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ⁽²⁾
51,958	51,958	-	-	-	-	-	יתרה ממוצעת של נכסי קופות גמל וקרנות נאמנות
100,302	23,532	37,701	1,697	12,628	4,960	19,784	יתרה ממוצעת של ניירות ערך
83,880	-	19,922	4,417	4,771	1,312	53,458	אשראי לציבור (יתרת סוף)
84,681	15,632	11,263	2,078	6,280	5,960	43,468	פקדונות הציבור (יתרת סוף) ⁽¹⁾
18,869	-	154	23	157	-	18,535	יתרה ממוצעת של נכסים אחרים בניהול

ב. מידע על הרווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים

סך הכל מאוחד	ניהול פיננסי (1)	בנקאות עסקית	בנקאות מסחרית	עסקים קטנים	בנקאות פרטית (1)	משקי בית (1)	
921	-	233	75	149	13	451	מרווח מפעילות מתן אשראי
486	-	62	13	56	27	328	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
294	64	88	24	38	3	77	אחר
1,701	64	383	112	243	43	856	סך הכל

(1) סווג מחדש

(2) כולל יתרות חוץ מאזניות, כפי שחושב לצורך הלימות הון.

באור 10 - מגזרי פעילות לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2009

כסומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

א. מידע על מגזרי פעילות

סך הכל מאוחד	ניהול פיננסי	בנקאות עסקית	בנקאות מסחרית	עסקים קטנים	בנקאות פרטית	משקי בית	
(בלתי מבוקר)							
582	(616)	130	67	84	(8)	925	רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים
-	665	6	(35)	(15)	17	(638)	מחיצוניים בינמגזרי
582	49	136	32	69	9	287	רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים
396	33	76	14	52	13	208	הכנסות תפעוליות ואחרות
978	82	212	46	121	22	495	סך הכנסות
82	-	35	5	17	-	25	הפרשה לחובות מסופקים
654	65	61	18	101	13	396	הוצאות תפעוליות ואחרות
-	1	19	16	(11)	1	(26)	מחיצוניים
654	66	80	34	90	14	370	בינמגזרי
242	16	97	7	14	8	100	רווח מפעולות רגילות לפני מיסים
81	8	32	3	3	2	33	הפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות
161	8	65	4	11	6	67	רווח מפעולות רגילות לאחר מיסים
(5)	(1)	-	-	-	-	(4)	חלקם של בעלי מניות חיצוניים ברווחים נטו, מפעולות רגילות לאחר מיסים של חברות מאוחדות
156	7	65	4	11	6	63	רווח נקי
10.2%	4.2%	16.6%	6.5%	12.6%	41.4%	7.8%	תשואה להון

ב. מידע על הרווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים

סך הכל מאוחד	ניהול פיננסי	בנקאות עסקית	בנקאות מסחרית	עסקים קטנים	בנקאות פרטית	משקי בית	
325	-	94	16	50	2	163	מרווח מפעילות מתן אשראי
136	-	14	2	9	5	106	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
121	49	28	14	10	2	18	אחר
582	49	136	32	69	9	287	סך הכל

באור 10 - מגזרי פעילות לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2008

כסומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

א. מידע על מגזרי פעילות

סך הכל מאוחד	ניהול פיננסי (1)	בנקאות עסקית	בנקאות מסחרית	עסקים קטנים	בנקאות פרטית (1)	משקי בית (1)	
(בלתי מבוקר)							
598	(706)	163	76	135	(55)	985	רווח (הפסד) מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים מחיצוניים
-	691	(44)	(38)	(52)	69	(626)	בינמגזרי
598	(15)	119	38	83	14	359	רווח (הפסד) מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים
315	40	31	12	44	17	171	הכנסות תפעוליות ואחרות
913	25	150	50	127	31	530	סך הכנסות
117	9	55	3	18	1	31	הפרשה לחובות מסופקים הוצאות תפעוליות ואחרות
564	42	44	11	95	17	355	מחיצוניים
-	7	18	15	(11)	-	(29)	בינמגזרי
564	49	62	26	84	17	326	סך הכל הוצאות תפעוליות אחרות
232	(33)	33	21	25	13	173	רווח (הפסד) מפעולות רגילות לפני מיסים
86	(12)	10	8	9	6	65	הפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות
146	(21)	23	13	16	7	108	רווח (הפסד) מפעולות רגילות לאחר מיסים
(7)	-	-	-	-	-	(7)	חלקם של בעלי מניות חיצוניים ברווחים נטו, מפעולות רגילות לאחר מיסים של חברות מאוחדות
139	(21)	23	13	16	7	101	רווח נקי (הפסד) מפעולות רגילות
1	1	-	-	-	-	-	רווח מפעולות בלתי רגילות לאחר מס
140	(20)	23	13	16	7	101	רווח נקי (הפסד)
10.0%	(19.0%)	5.3%	20.4%	14.9%	62.8%	15.0%	תשואה להון

ב. מידע על הרווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים⁽¹⁾

סך הכל מאוחד	ניהול פיננסי	בנקאות עסקית	בנקאות מסחרית	עסקים קטנים	בנקאות פרטית	משקי בית	
316	-	65	26	48	1	176	מרווח מפעילות מתן אשראי
202	-	13	4	18	11	156	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
80	(15)	41	8	17	2	27	אחר
598	(15)	119	38	83	14	359	סך הכל

(1) סווג מחדש

באור 10 - מגזרי פעילות לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008

כסומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

א. מידע על מגזרי פעילות

מסך הכל מאוחד	ניהול פיננסי	בנקאות עסקית	בנקאות מסחרית	עסקים קטנים	בנקאות פרטית	משקי בית	
(מבוקר)							
2,289	(1,259)	753	267	69	(154)	2,613	רווח (הפסד) מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים מחיצוניים
-	1,256	(212)	(119)	260	235	(1,420)	בינגזרי
2,289	(3)	541	148	329	81	1,193	רווח (הפסד) מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים
1,229	116	146	48	181	68	670	הכנסות תפעוליות ואחרות
3,518	113	687	196	510	149	1,863	סך הכנסות
395	13	180	25	89	1	87	הפרשה לחובות מסופקים
2,153	213	190	54	380	57	1,259	הוצאות תפעוליות ואחרות
-	24	67	55	(41)	1	(106)	מחיצוניים
2,153	237	257	109	339	58	1,153	סך הכל הוצאות תפעוליות אחרות
970	(137)	250	62	82	90	623	רווח (הפסד) מפעולות רגילות לפני מיסים
356	(52)	88	23	31	33	233	הפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות
614	(85)	162	39	51	57	390	רווח (הפסד) מפעולות רגילות לאחר מיסים
(1)	(1)	-	-	-	-	-	חלק בהפסדים, נטו, מפעולות רגילות של חברות מוחזקות לאחר השפעת מס
(12)	-	-	-	-	-	(12)	חלקם של בעלי מניות חיצוניים ברווחים נטו, מפעולות רגילות לאחר מיסים של חברות מאוחדות
601	(86)	162	39	51	57	378	רווח נקי (הפסד) מפעולות רגילות
1	1	-	-	-	-	-	רווח מפעולות בלתי רגילות לאחר מס
602	(85)	162	39	51	57	378	רווח נקי (הפסד)
תשואה להון							
10.4%	(17.9%)	8.9%	14.3%	12.3%	101.0%	13.9%	
101,846	17,213	23,358	4,831	5,470	1,440	49,534	יתרה ממוצעת של נכסים
95,830	25,400	13,801	2,103	6,317	6,367	41,842	יתרה ממוצעת של התחייבויות
88,624	8,569	27,246	4,077	6,188	843	41,701	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון (2)
51,087	51,087	-	-	-	-	-	יתרה ממוצעת של נכסי קופות גמל וקרנות נאמנות
96,399	22,416	36,310	1,599	11,928	5,481	18,665	יתרה ממוצעת של ניירות ערך
88,049	-	22,699	4,545	4,955	1,350	54,500	אשראי לציבור (יתרת סוף)
91,779	(1)16,044	13,655	2,510	6,591	6,809	(1)46,170	פקדונות הציבור (יתרת סוף)
20,657	-	119	36	153	-	20,349	יתרה ממוצעת של נכסים אחרים בניהול

ב. מידע על הרווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים

מסך הכל מאוחד	ניהול פיננסי	בנקאות עסקית	בנקאות מסחרית	עסקים קטנים	בנקאות פרטית	משקי בית	
1,296	-	344	101	203	24	624	מרווח מפעילות מתן אשראי
699	-	64	17	76	61	481	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
294	(3)	133	30	50	(4)	88	אחר
2,289	(3)	541	148	329	81	1,193	סך הכל

(1) סווג מחדש

(2) כולל יתרות חוץ מאזניות, כפי שחושב לצורך הלימות הון.

באור 11 – עניינים אחרים

א. ביום 29 במרץ 2009 החליט דירקטוריון הבנק, לאחר קבלת אישורה של ועדת הביקורת של הבנק, לאשר תכנית להקצאת כתבי אופציה על פי הצעה פרטית שאינה הצעה פרטית מהותית (להלן "התכנית") לתשעה נושאי משרה בבנק (מתוכם ניצע אחד שיהיה כסמנכ"ל, יצא לחופשה ללא תשלום מעבודתו בבנק ומכהן כיום כמנהל הכללי של בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ) שהינם סמנכ"לים חברי הנהלת הבנק (להלן "הניצעים"). עוד החליט הדירקטוריון, לאחר קבלת אישורה של ועדת הביקורת, כי הקצאת כתבי האופציה על פי תכנית האופציות, מותנית בכך כי המפקח על הבנקים יתיר לבנק רכישה עצמית של מניות בכמות שלא תפחת מ-1,400,000 מניות בנות 0.1 ש"ח ע.ג., מהונו המונפק של הבנק.

כל ניצע על פי תכנית האופציות הסכים, על פי בחירתו, כי אם הבנק יקצה עבורו כתבי אופציה על פי התכנית, הוא לא יכלול בתכנית המסגרת לתשלום בונסים לנושאי משרה בבנק עבור כל אחת מן השנים 2009 עד 2012, שאושרה על ידי הדירקטוריון.

ביום 27 במאי 2009 קיבל הבנק את אישור המפקח, לפיו המפקח התיר לבנק, באופן חד פעמי, רכישה עצמית של 2,500,000 מניות בנות 0.1 ע.ג. מהונו המונפק של הבנק, וזאת בכפוף לכל דין ובכפוף לתנאים שנקבעו באישור המפקח. ביום 20 ביולי 2009 אישר דירקטוריון הבנק תכנית לרכישה עצמית על ידי הבנק של עד 2,500,000 מניות בנות 0.1 ע.ג. כל אחת, בכפוף לתנאים שנקבעו באישור המפקח. הרכישות העצמיות יבוצעו על ידי גוף חיצוני לבנק (אחד או יותר) שהינו חבר הבורסה, בכפוף למגבלות שנקבעו לעניין זה, על ידי הדירקטוריון. עד ליום 24 בספטמבר 2009 השלים הבנק את הרכישה העצמית, ובסך הכל נרכשו 2,500,000 מניות, בעלות של כ-76 מיליון שקלים חדשים.

על פי התנאי שנקבע לעניין זה באישור המפקח, הבנק ימכור את כל המניות העודפות (אם יהיו כאלה) מיד לאחר תום תקופת המימוש של כל כתבי האופציה שהוקצו על פי תכנית האופציות, דהיינו מיד לאחר תום שבע שנים מיום הקצאת כתבי האופציה על פי תכנית האופציות. לפי אישור מקדמי שהתקבל מרשות המיסים, ברכישת המניות כאמור לעיל, לא תיווצר לבנק חבות מס. הדירקטוריון הגיע לכלל מסקנה, כי רכישות עצמיות של מניות הבנק על פי תכנית הרכישה כמפורט לעיל, עומדות במבחני החלוקה הקבועים בחוק החברות, וכן מקיימות את התנאים שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין מס' 331. הדירקטוריון שב ובחן את עמידת הבנק במבחני החלוקה שנקבעו בחוק החברות וכן את התקיימותם של התנאים שנקבעו בהוראה 331, במועד האישור של הדוחות הכספיים של הבנק לרבעון השני של שנת 2009.

במסגרת תכנית האופציות, הקצה הבנק ביום 29 ביוני 2009 על שם הנאמן, עבור הניצעים, 5,850,000 כתבי אופציה, שלא יירשמו למסחר בבורסה. כתבי האופציה ניתנים למימוש, כל אחד, למניה רגילה בת 0.1 ש"ח ע.ג. של הבנק, ללא תמורה, בכפוף לתנאי התכנית. הקצאת הכמות המרבית של מניות המימוש הינה תיאורטית בלבד. במועד המימוש של כתבי האופציה יוקצו לניצעים מניות הנובעות מכתבי האופציה שהניצעים יהיו זכאים לממשם על פי תנאי התכנית, רק בכמות המשקפת את סכום ההטבה הכספי הגלום בכתבי האופציה.

באור 11 – עניינים אחרים

מחיר המימוש של כל אחד מכתבי האופציה שיוענקו לניצעים, על פי התכנית, הינו 21.18 שקלים חדשים, בתוספת הפרשי הצמדה למדד המחירים לצרכן, והתאמה לדיבידנדים או למניות הטבה שיחולקו על ידי הבנק. מחיר המימוש נקבע על פי שער הנעילה של מניה של הבנק בבורסה ביום 9 בנובמבר 2008, שעל פיו נקבע גם מחיר המימוש של כתבי

האופציה שהוקצו עבור המנהל הכללי של הבנק, על פי תכנית האופציות שאושרה על ידי הדירקטוריון ביום 30 בנובמבר 2008. יצוין, כי מחיר המימוש גבוה משער הנעילה של מניה של הבנק, בבורסה, ביום 26 במרץ 2009, אשר היה יום המסחר האחרון שקדם ליום שבו אישר הדירקטוריון את תכנית האופציות.

כתבי האופציה שהוקצו לנאמן עבור כל ניצע, על פי התכנית, הוקצו בחמש מנות שוות. המנות תהיינה ניתנות למימוש, כל אחת, במועדי ההבשלה שיחולו מידי שנה, החל מחלוף שנה אחת (למנה הראשונה) ועד לחלוף 5 שנים (למנה החמישית) מיום ההקצאה.

כל ניצע יהיה זכאי לממש את כתבי האופציה הנכללים במנת מימוש שהבשילה במועד כלשהו, אם השיעור של תשואת הרווח הנקי מפעולות רגילות להון העצמי הממוצע של הבנק, לשנת הדוח שקדמה לאותו מועד הבשלה, יהיה 10% ומעלה. אם שיעור התשואה האמור, לשנת הדוח שקדמה לאותו מועד הבשלה, יהיה נמוך מ-10%, אזי הניצע לא יהא זכאי לממש כלל את מנת המימוש שהבשילה באותו מועד הבשלה. דירקטוריון הבנק יהא מוסמך, על פי שיקול דעתו, ולאחר שקיבל לכך את אישור ועדת הביקורת, לנטרל את השפעתם של אירועים חד פעמיים או חריגים, לצורך החישוב של שיעור התשואה השנתי לשנת דוח כלשהי.

השווי ההוגן (ערך ההטבה התיאורטי) של כתב אופציה בודד הכלול בכל אחת מן המנות של כתבי האופציה, חושב בהתאם לתקן חשבונאות מספר 24 על פי מודל בלאק ושולס. ערך ההטבה התיאורטי של כל אחת מהמנות נפרס בספרי הבנק על פני תקופת ההבשלה. לצורך חישוב השווי ההוגן, שימשו ההנחות הבאות:

- מחיר המימוש של כתבי האופציה, לצורך החישוב, הינו כ- 21.18 שקלים חדשים.
- משך החיים הצפוי למימוש של כל מנה, חושב לפי הממוצע שבין תקופת ההבשלה של כל מנה (החל משנה אחת למנה הראשונה, ועד ל- 5 שנים למנה החמישית) לבין תקופת התכנית (7 שנים).
- סטיית התקן עבור כל מנה, חושבה לפי תשואות יומיות היסטוריות של מחיר המניה בבורסה במשך תקופה השווה למשך החיים הצפוי של כל מנה.

באור 11 – עניינים אחרים

- שיעור הריבית חסרת הסיכון חושב על בסיס הציטוטים של נתוני התשואות לפדיון של סדרות אג"ח ממשלתיות, צמודות מדד, הנסחרות בבורסה, כפי שאלו פורסמו ביום 26 במרץ 2009.
- מחיר המימוש מתואם לדיבידנדים, ועל כן שיעור הדיבידנד שנלקח בחשבון לצורך החישוב הוא 0%.
- לצורך חישוב השווי ההוגן, הונח כי בכל אחת משנות התכנית תגיע תשואת הרווח הנקי מפעולות רגילות על ההון הממוצע לשיעור 10% לפחות.
- חישוב השווי ההוגן אינו מביא בחשבון את העובדה שכתבי האופציה לא יירשמו למסחר בבורסה.

כמות כתבי האופציה שהניצעים יהיו זכאים לממשם תיבחן מחדש בכל תאריך דיווח, בהתבסס על המידע שיהיה קיים באותו מועד. תוצאות בחינה זו עשויות להביא להקטנה בסכום ההוצאה שתירשם בדוחותיו הכספיים של הבנק בגין כתבי האופציה על פני שנות התכנית, אך לא לשינוי בשווי ההוגן של כל כתב אופציה הכלול בכל אחת מן המנות של כתבי האופציה.

ביום 9 בנובמבר 2009 החליט דירקטוריון הבנק, לאחר קבלת אישורה של ועדת הביקורת של הבנק, לאשר הקצאת 1,104,999 כתבי אופציה נוספים, בתנאים זהים למעט מחיר המימוש, לשני סמנכ"לים שמונו לתפקידם לאחר מועד אישור תכנית האופציות לסמנכ"לים. מחיר המימוש של כל אחד מכתבי האופציה שיוענקו לשני הניצעים הנוספים, על פי התכנית, הינו 29.85 שקלים חדשים, בתוספת הפרשי הצמדה למדד המחירים לצרכן, והתאמה לדיבידנדים או למניות הטבה שיחולקו על ידי הבנק. מחיר המימוש נקבע על פי שער הנעילה של מניה של הבנק בבורסה ביום 8 בנובמבר 2009, יום המסחר האחרון שקדם ליום בו אישר הדירקטוריון את התכנית. השווי ההוגן (ערך ההטבה התיאורטי) של כתב אופציה בודד הכלול בכל אחת מן המנות של כתבי האופציה הנוספים שאושרו, חושב בהתאם לתקן חשבונאות מספר 24 על פי מודל בלאק ושולס. ערך ההטבה התיאורטי של כל אחת מהמנות ייפרס בספרי הבנק על פני תקופת ההבשלה.

במקביל לאישור הקצאה זו, פקעו 1,300 אופציות מתוך ההקצאה הראשונה בגין שני סמנכ"לים שסיימו את עבודתם בבנק.

באור 11 – עניינים אחרים

להלן פירוט ההנחות ששימשו בחישוב השווי הוגן של אופציה בודדת, וכן תוצאת השווי הוגן לאופציה בודדת, עבור כל אחת מהמנות שהוענקו:

מנה 1	מנה 2	מנה 3	מנה 4	מנה 5	סך הכל	
הקצאה שאושרה ב- 29 במרץ 2009						
910	910	910	910	910	4,550	כמות אופציות (באלפים)
32.75%	32.04%	30.95%	30.11%	30.27%		סטיית תקן שנתית
21.18	21.18	21.18	21.18	21.18		מחיר מימוש (בשקלים חדשים)
0.65%	0.77%	0.92%	1.09%	1.28%		ריבית חסרת סיכון
4.1	4.6	5.1	5.6	6.1		זמן למימוש בשנים
4.78	5.02	5.19	5.39	5.77		שווי הוגן לאופציה בודדת
4,346	4,569	4,724	4,907	5,254	23,800	סך שווי הוגן למנה (אלפי ש"ח)
הקצאה שאושרה ב- 9 בנובמבר 2009						
65	260	260	260	260	1,105	כמות אופציות (באלפים)
35%	34%	33%	33%	32%		סטיית תקן שנתית
29.85	29.85	29.85	29.85	29.85		מחיר מימוש (בשקלים חדשים)
0.46%	0.65%	0.83%	1.02%	1.20%		ריבית חסרת סיכון
3.6	4.1	4.6	5.1	5.6		זמן למימוש בשנים
8.00	8.39	8.73	9.16	9.44		שווי הוגן לאופציה בודדת
520	2,181	2,270	2,381	2,455	9,807	סך שווי הוגן למנה (אלפי ש"ח)

ב. ביום 24 בנובמבר 2008 החליט דירקטוריון הבנק, בהמשך להחלטת ועדת הביקורת של הבנק, וכן ועדת הביקורת ודירקטוריון בנק אדנים למשכנתאות בע"מ, חברה בת בבעלות ובשליטה מלאים של הבנק (להלן: "בנק אדנים"), לאשר מיזוג של בנק אדנים (חברת היעד) אל ולתוך הבנק (החברה הקולטת) בהתאם לסעיפים 314-327 של חוק החברות, התשנ"ט - 1999, וכן להסמיך את הנהלת הבנק לחתום על הסכם מיזוג בין החברות.

ביום 23 בפברואר 2009 התקבל אישור רשם החברות למיזוג, ובכך נתמלאו כל התנאים המתלים למיזוג. ממועד זה ואילך, חדל בנק אדנים להתקיים כחברה נפרדת, ונכסיו והתחייבויותיו נקלטו אל תוך הבנק.

באור 11 – עניינים אחרים

רובם המכריע של עובדי הסינוף של בנק אדנים משיכים למלא תפקיד זהה באדנים או במזרחי-טפחות; חלק הארי של עובדי המטה בבנק אדנים נקלטו בתפקידים מקבילים או דומים ולאחרים הוצעה עבודה זמנית במזרחי טפחות, על מנת שיוכלו לצלוח את תקופת המשבר בשלום ולאחר הזדמנויות תעסוקה חדשות שלא תחת לחץ זמן. עובדי בנק אדנים שיבחרו בפיתרון אחר, מחוץ לקבוצה, ייהנו מתנאי פרישה משופרים - זהים לאלה מהם נהנו עובדי טפחות שפרשו על רקע המיזוג עם בנק המזרחי, למרות שעובדי אדנים אינם מאוגדים בהסכם קיבוצי.

בדוחות הכספיים קיימת הפרשה נאותה, בסכום שאינו מהותי, בגין עלויות הפרישה של עובדי בנק אדנים.

ג. ביום 19 ביולי 2005, לאחר אישור ועדת הביקורת ודירקטוריון הבנק, הוקצו כתבי אופציה לחברי הנהלה, מנהלי אגפים וסקטורים, מנהלי מחלקות וסניפים של הבנק וחברות בנות של הבנק (להלן: "הניצעים"), במסגרת תכנית תגמול שמטרתה לעודד לתרום לפיתוח עסקי הבנק וחברות הבת ולהגדיל את הזדהותם של הניצעים עם הבנק ועם חברות בת שלו.

ביום 2 במרץ 2009 החליט דירקטוריון הבנק, לאחר קבלת אישורה של ועדת הביקורת של הבנק מיום 2 במרץ 2009, להאריך באופן חד פעמי את תקופת המימוש של כל האופציות שהוקצו על פי תכנית זו לעובדים ונושאי משרה של הבנק וחברות הבת של הבנק, ואשר טרם מומשו למניות הבנק, לתקופה נוספת של שנתיים. הארכת תקופת המימוש של האופציות מהווה הטבה בלבד לניצעים בעלי האופציות תחת התכנית.

בהתאם לתקן חשבונאות מספר 24 "תשלום מבוסס מניות", הבנק נדרש להכיר בהשפעה של ההארכה של תקופות המימוש של האופציות, המגדילה את שוויין ההוגן, בסכום ההפרש שבין השווי ההוגן של האופציות מיד לאחר ההארכה של תקופת המימוש, לבין השווי ההוגן של האופציות רגע לפני החלטת הדירקטוריון (להלן: "התוספת לשווי ההוגן").

התוספת לשווי ההוגן של האופציות, חושבה על פי מודל בלאק ושולס בהתבסס על הנתונים וההנחות להלן:

- מחירי המימוש של האופציות הינם כפי שנקבעו במועדי ההענקה המקוריים, מותאמים למדד המחירים לצרכן הידוע במועד אישור ההארכה.
- מחיר המניה נקבע על פי שער הסגירה של מניית הבנק בבורסה ביום המסחר האחרון שקדם למועד אישור ההארכה בדירקטוריון.
- משך החיים הצפוי למימוש לגבי אופציות הנכללות במנות, אשר נכון למועד הערכת השווי הבשילו במלואן, נלקח כמחצית התקופה שנותרה ממועד אישור ההארכה ועד לפקיעת האופציות הנכללות באותה מנה.
- סטיית התקן מבוססת על התנודתיות ההיסטורית של מניית הבנק, בהתאם לתקופות הצפויות למימוש האופציה, והיא חושבה בנפרד לכל מנה.

באור 11 – עניינים אחרים

- הריבית שנלקחת לצורך חישוב שווי האופציות מחושבת, בהתאם לתקן חשבונאות מספר 24, על בסיס נתוני ריבית של נכסים שקליים צמודי מדד וחסרי סיכון, אשר מפורסמים על ידי בנק ישראל מעת לעת, לתקופה המקבילה למשך החיים הצפוי למימוש כל מנה.
- מחיר המימוש מתואם לדיבידנדים, ועל כן שיעור הדיבידנד שנלקח בחשבון לצורך החישוב הוא 0%.
- חישוב השווי ההוגן מניח כי האופציות לא תרשמנה למסחר בבורסה.

להלן פירוט הנתונים ששימשו בחישוב:

ליום 1 במרץ 2009			
	תקופת המימוש המעודכנת	תקופת המימוש המקורית	
סך השינוי			
	34.6% - 44.1%	41.1% - 57.4%	סטיית תקן שנתית
	17.80	17.80	מחיר מניית הבנק (בשקלים חדשים)
	19.03	19.03	מחיר מימוש אפקטיבי ממוצע (בשקלים חדשים)
	1.64%	1.84%	שיעור ריבית ההיוון
	1.31	0.31	ממוצע משך חיים צפוי למימוש (בשנים)
1.71	3.30	1.59	שווי ממוצע לאופציה בודדת (בשקלים חדשים)
	6.6	6.6	כמות האופציות (במיליונים)
11.4	21.9	10.5	סך שווי האופציות (במיליוני שקלים חדשים)

התוספת לשווי ההוגן של האופציות, כתוצאה מהארכת תקופת המימוש של האופציות (6,632,256 האופציות שהוקצו על פי התכנית נכון למועד השינוי, ושטרם מומשו או פקעו), בסך כ-11.4 מיליוני שקלים חדשים (13.2 מיליון שקלים חדשים כולל מס שכר), נרשמה כהוצאה בדוחות הכספיים לרבעון הראשון של שנת 2009.

ביום 9 בנובמבר 2009 החליט דירקטוריון הבנק, לאחר קבלת אישורה של ועדת הביקורת של הבנק, לאשר הקצאת 1,085,432 כתבי אופציה נוספים, בתנאים זהים למעט מחיר המימוש, לארבעה נושאי משרה בבנק. מחיר המימוש של כל אחד מכתבי האופציה שיוענקו לארבעת הניצעים הנוספים, על פי התכנית, הינו 29.85 שקלים חדשים, בתוספת הפרשי הצמדה למדד המחירים לצרכן, והתאמה לדיבידנדים או למניות הטבה שיחולקו על ידי הבנק. מחיר המימוש נקבע על פי שער הנעילה של מניה של הבנק בבורסה ביום 8 בנובמבר 2009, יום המסחר האחרון שקדם ליום בו אישר הדירקטוריון את התכנית. השווי ההוגן (ערך ההטבה התיאורטי) של כתב אופציה בודד הכלול בכל אחת מן המנות של כתבי האופציה הנוספים שאושרו, חושב בהתאם לתקן חשבונאות מספר 24 על פי מודל בלאק ושולס. ערך ההטבה התיאורטי של כל אחת מהמנות ייפרס בספרי הבנק על פני תקופת ההבשלה.

באור 11 – עניינים אחרים

להלן פירוט ההנחות ששימשו בחישוב השווי הוגן של אופציה בודדת, וכן תוצאת השווי הוגן לאופציה בודדת, עבור כל אחת מהמנות שהוענקו:

מנה 1	מנה 2	מנה 3	מנה 4	סך הכל	
הקצאה שאושרה ב- 9 בנובמבר 2009					
248	279	279	279	1,085	כמות אופציות (באלפים)
34.9%	33.9%	33.1%	32.5%		סטיית תקן שנתית
29.85	29.85	29.85	29.85		מחיר מימוש (בשקלים חדשים)
0.49%	0.68%	0.87%	1.05%		ריבית חסרת סיכון
3.7	4.2	4.7	5.2		זמן למימוש בשנים
8.05	8.43	8.82	9.21		שווי הוגן לאופציה בודדת
2,001	2,353	2,461	2,568	9,383	סך שווי הוגן למנה (אלפי ש"ח)

ד. ביום 30 באוקטובר 2006 אישר דירקטוריון הבנק הנפקה של שטרי הון נדחים (סדרה א') של הבנק אשר ייחשבו למכשירי הון מורכבים ("הון משני עליון"), כהגדרת המונח בהוראה 311 להוראות ניהול בנקאי תקין, ובהתאם לאישור שנתקבל מהמפקח על הבנקים ביום 12 בנובמבר 2006, וזאת בהיקף של עד 500 מיליוני שקלים חדשים. שטרי הון נדחים הינם תעודות התחייבות, אשר בקרות אירועים מסוימים המוגדרים מראש בתנאיהם, יומרו, בדרך של המרה כפויה ועל פי נוסחה מוגדרת מראש, למניות של הבנק. ביום 20 במאי 2007 אישר דירקטוריון הבנק תשקיף, במסגרתו נרשמו למסחר שטרי ההון המורכבים שהונפקו. על בסיס התשקיף תתאפשר הרחבה של הסדרה והנפקה נוספת של שטרי הון מורכבים (סדרה א'), עד לסכום מצטבר של כ-2 מיליארד שקלים חדשים. ביום 21 במאי 2007 התקבל היתר מרשות ניירות ערך לפרסום התשקיף. שטרי ההון שהונפקו נרשמו למסחר בתחילת יוני 2007. לפרטים נוספים, ראה באור 11 א. לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2008.

החל בחודש נובמבר 2006, ועד תום שנת 2008, הונפקו ונרשמו למסחר שטרי הון נדחים נוספים בסך של כ-1,122 מיליוני שקלים חדשים ערך נקוב תמורת סך של כ-1,104 מיליוני שקלים חדשים. בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2009, הונפקו ונרשמו למסחר שטרי הון נדחים נוספים בסך של כ-580 מיליוני שקלים חדשים ערך נקוב תמורת סך של כ-541 מיליוני שקלים חדשים.

באור 11 – עניינים אחרים

ביום 15 בספטמבר 2009 חתם הבנק עם הנאמן לשטרי ההון הנדחים (סדרה א') של הבנק על תוספת מתקנת לשטר הנאמנות מיום 16 בנובמבר 2006, שתחולתה ממועד החתימה ("התיקון"). בהתאם לתיקון, יימחק משטר ההון הסעיף הקובע כי תשלום הריבית למחזיקי שטרי ההון יושעה, בין היתר, במקרה בו "בתקופה של ששה רבעונים רצופים, אשר הדוח הכספי בגין האחרון שבהם התפרסם טרם המועד הקבוע לתשלום הריבית, לא דיווח הבנק על רווח נקי מצטבר" (כלומר - אם הסיכום הפשוט של הסכומים הרבעוניים של רווח נקי או של הפסד שהוצגו בדוחותיו הכספיים של הבנק, בגין ששה רבעונים רצופים, הינו שלילי).

ביום 15 בנובמבר 2006 קבעה מעלות החברה הישראלית לדירוג ניירות ערך בע"מ (להלן: "מעלות"), דירוג של (AA-) לשטרי ההון הנדחים שהונפקו. הדירוג של שטרי ההון הנדחים בהנפקה זו מתבסס על הדירוג של איגרות החוב של הבנק לרבות כתבי התחייבויות נדחים, אשר מדורגים בדירוג (AA+), בשינויים המתחייבים מתנאי שטרי ההון הנדחים. יצוין, כי במידה שינפיק הבנק בעתיד הון ראשוני מורכב, ישמור הבנק על יחס הון ראשוני מקורי (ללא הון הראשוני המורכב) של 6% לפחות. ביום 16 במאי 2007 אושר דרוג זהה לשטרי ההון שהוקצו, במסגרת התשקיף שפורסם לצורך רישומם למסחר. ביום 5 באפריל 2009 הודיעה מעלות, כי במסגרת בחינה מחדש של S&P את דירוג המכשירים ההיברידיים בכל העולם לרבות ישראל, לאור המשבר הפיננסי העולמי, הורד דירוג שטרי ההון הנדחים מ-(AA-) ל-(A+).

ה. חוב של לקוח, שלא עמד בתנאי הפירעון שנקבעו, ואשר כנגדו שועבדו לבנק מניות, נכלל במאזן הבנק, החל מ- 30 ביוני 2003, כ"נייר ערך זמין למכירה" על פי שווי ההוגן, בהתאם להנחיית המפקח על הבנקים. ביום 10 באוגוסט 2009 הודיע כונס הנכסים של הלקוח על מכירת כ-34% מכמות המניות המשועבדות כנגד החוב. רווח ההון שנרשם בדוחות הכספיים של הבנק לרבעון השלישי של שנת 2009 בגין חלק הבנק במניות הנמכרות, הסתכם בכ- 24 מיליון שקלים חדשים, לאחר מס.

ברבעון הרביעי של שנת 2009 נמכרה יתרת המניות. רווח ההון שיירשם בדוחות הכספיים של הבנק לרבעון הרביעי של שנת 2009 בגין חלק הבנק במניות הנמכרות, יסתכם בכ- 33 מיליון שקלים חדשים, לאחר מס.

לפרטים בדבר תביעה שהוגשה על ידי הלקוח בגין חיובו בריבית על ידי הבנק, ראה באור 6 2) ח. לעיל.

ו. ביום 21 לחודש יוני 2009, נחתם על ידי שר האוצר הצו, לפיו יועלה שיעור המע"מ מיום 1 לחודש יולי 2009 ועד ליום 31 לחודש דצמבר 2010, לכדי 16.5%. ביום 14 ביולי 2009, התקבל חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום התוכנית הכלכלית לשנים 2009-2010), התשס"ט-2009, לפיו יופחתו שיעורי המס משיעור מס של 26% בשנת 2009 ועד לשיעור מס של 18% בשנת 2015. השפעת השינוי בשיעורי המס על יתרות המיסים הנדחים, גרמה להוצאת מס בסך של כ-10 מיליון שקלים חדשים, אשר נכללה בדוחות הכספיים לרבעון השלישי של שנת 2009.

באור 11 – עניינים אחרים

ז. ביום 16 בספטמבר 2009 נחתם הסכם קיבוצי מיוחד עם ארגון העובדים, לפיו הוארך ההסכם הקיבוצי המיוחד שנחתם ב-2006 ב-5 שנים נוספות, החל מיום 1 בינואר 2011 ועד 31 בדצמבר 2015. ההסכם אושר בדירקטוריון הבנק ביום 19 באוקטובר 2009.

להלן עיקרי ההסכם:

- הארכת תוקף "חוקת העבודה" עד 31 בדצמבר 2015.
- שמירת שקט תעשייתי מוחלט בתקופת ההסכם. ההתחייבות לשקט תעשייתי לא תחול במצבים של סכסוך עבודה של כלל העובדים בישראל בענף הבנקים.
- קביעת מנגנונים ליישוב חילוקי דעות: משא ומתן, גישור, בוררות.
- התחייבות הבנק שלא לפטר בפיטורים כלכליים עובדים קבועים בתקופת ההסכם. ההתחייבות לא חלה על פיטורים אינדיבידואלים בשל עבירות משמעת, אי התאמה או שינויים רגולאטורים.
- הנהגת תכנית לפרישה מרצון של עד 200 עובדים בתקופת ההסכם, החל משנת 2011. להנהלה זכות וטו על כל בקשה ספציפית לפרישה מרצון, ללא צורך בנימוק.
- מתן אפשרות להנהלה לפטר עד 50 עובדים קבועים בגין אי התאמה בתקופת ההסכם, החל משנת 2011.

לפי ציפיות ההנהלה במועד פרסום הדוחות הכספיים ביחס למספר העובדים הצפויים לפרוש ולעלות פרישתם, נאמדת עלות הסכם הפרישה בכ-70 מיליוני שקלים חדשים, והיא נכללה בסעיף משכורות והוצאות נלוות ברבעון השלישי של שנת 2009. במהלך הרבעון הרביעי של שנת 2009, תבחן הנהלת הבנק את אומדן העלות על פי הציפיות העדכניות, ובהתאם תעודכן במידת הצורך ההפרשה שתיכלל בדוחות הכספיים.